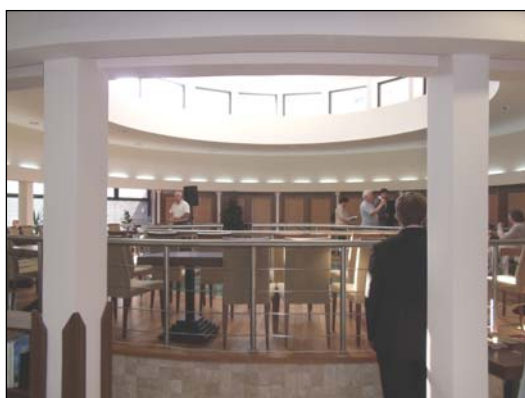

ZALAI KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ

2011/1

ZALAI KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ

2011/1

Zalaegerszeg, 2011.

„A könyvtárra adott pénz mindig megtérül”

Czine Mihály

Zalai Könyvtári Levelező

A Zala megyei könyvtárak tájékoztatója

Szerkesztők:

Kiss Gábor
Sebestyénne Horváth Margit

A cikkek szerzői:

Baksa Melinda könyvtáros, Lenti Városi Könyvtár; **Burindáné Tyukodi Enikő** könyvtáros, Lenti Városi Könyvtár; **Czigány Judit** könyvtáros, Lenti Városi Könyvtár; **Czirákyné Tóth Edit** könyvtárvezető, Apáczai ÁMK Könyvtára Zalaegerszeg; **Devecz Lászlóné** könyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Dömök József** igazgató, Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár, Letenye; **Erdei Lajosné** könyvtáros, Rédics; **Fejesné Szabó Piroska** gyermekkönyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Gál Erzsébet** könyvtáros, HIVK Nagykanizsa; **Horváthné Nagy Elvira** könyvtárvezető, Móra Ferenc ÁIVK Zalakaros; **Kalmárné Amberg Xénia** könyvtáros, FGYYK, Keszthely; **Kereki Judit** igazgatóhelyettes, JAVK Zalaegerszeg; **Kiss Gábor** igazgató, DFMK Zalaegerszeg; **Kocsisné Sipos Rozália** osztályvezető, DFMK Zalaegerszeg; **Magyar Szilvia** gyermekkönyvtáros, FGYYK Keszthely; **Molnárné Pfeiffer Edit** könyvtárvezető, Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár, Letenye; **Nitsch Erzsébet** igazgató, JAVK Zalaegerszeg; **Oláh Rozália** gyermekkönyvtár vezető, DFMK Zalaegerszeg; **Pál Éva** könyvtáros, JAVK Zalaegerszeg; **Sebestyénne Horváth Margit** könyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Spanyó Andrea** könyvtáros, JAVK Zalaegerszeg; **Stéber Ferencné Csögi Ágnes** könyvtáros, Lenti Városi Könyvtár; **Tóth Renáta** gyermekkönyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Takács Lili** könyvtáros, „Salla” Művelődési Központ és Könyvtár Zalalövő.

Köszönjük mindazoknak a kollégáknak a közreműködését, akik cikkeket és híryanagot küldtek a szerkesztőségbe.

Megjelenik 1990-től

22. évfolyam

Kiadja a Deák Ferenc Megyei Könyvtár

Felelős kiadó: Kiss Gábor

Készült a *DFMK sokszorosító üzemében*

250 példányban

HU ISSN 0866-1979

Borító: A hévízi városi könyvtár 2011. június 2-án átadott új épületének képei.

GAÁL KÁROLY

1940–2011

„Kamaszkoromban egy csillagjós megjövendölte, hogy életem során a művészetek birodalmában fogok kalandozni, és ötven éves is elmúlok már, mikor megállok...” Gaál Károly szavait idézve életútjának ismeretében rádöbbenhetünk a jóslat igazára: a pethőhenyei tanító fia (a községben „lámpásként” működő apa nevét ma a helyi könyvtár viseli) volt kirakatrendező, könyvtáros, népművelő. Próbálkozott a festéssel, írt és mondott verseket. 1963–72, majd 1985–88 között volt a Zala Megyei Könyvtár munkatársa; itt szervezte meg a 60-as években legendás szavalóköreit. Szakmai folyóiratunknak, a Zalai Könyvtári Levelezőnek több elődje is volt: Gaál Károly ezek közül kettőnek, a Zalai Könyvtárosnak és a Hálózatoknak volt a szerkesztője. A jóslatban idézett megállást sajnos egy kegyetlen betegség idézte elő, de a tolószékhöz kötve is volt ereje, hogy verseit kötetbe rendezze, sőt újakat írjon. Így jelent meg 1993-ban a *„Gyémánt jövőben néma jel”*, majd pedig 1994-ben a *„Csripipér”* című verseskötete. Ez utóbbit könyvtárunk adta ki, az egykori kedves kolléga iránti baráti tisztelettel.

Gaál Károly sokszor és szívesen idézte fel könyvtáros életének eseményeit. Takács Károly, könyvtárunk másik emlékezetes alakja ihlette az *„Úton Göcsejben (Könyvtáros barátom emlékére)”* című versét. Ezzel búcsúzunk Tőle.

*Meséket vittünk a sáros földúton
a sosem volt ország fényes aranyát,
De áttört a sok szű a kocsirúdon,
caflathattunk gyalog, hegyen-völgyön át.*

*Hótól terhes szél vert széjjel a tanyán,
könyvecsomaggal együtt csaknem föllökött.
Elbújt ölében a golyhó kiskölyök,
taknya-nyála szétfolyt dúlt ábrázatán.*

*Sötét volt az ég, nem égett a villany,
lőhugytól búzlótt a meleg gyalogút.
Istálló fölött sem ragyog a csillag,
csak az ökrök bőgte: jönnek a Károlyok!*

*Jászolyba dugtuk az alvó kisleányt,
vártak rá a borral a csodapásztorok.*

*„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek”
Juhász Gyula*

NÉMETH EDIT

1963–2011

Edit hosszú éveken keresztül, 1986 óta volt könyvtáros Becsvölgyén, Kislengyelben és Kustánszegen. Sokat tett a községek olvasóiért, a könyvtárakért, az olvasáskultúra fel-
lendítéséért. Könyvtárosi munkája mellett lelkesen szervezte a települések közművelődési
életét is művelődésszervezési végzettségével. Minden alkalommal jelen volt a könyvtáros
továbbképzéseken. Polgármesterként továbbra is segítette és szorgalmazta Kustánszeg könyv-
tárának a működését és fejlesztését. Emlékszem a sok szép és tartalmas kustánszegi falunap
megszervezésére, az országban egyedülálló madárijesztő verseny meghirdetésére. Gyakran
jártam a faluban. Korán kelő vagyok én is, de mire felébredtem, Edit már végiglocsolta a falu
közterein lévő összes virágot. Végigjárta a beteg, vagy elesett idősebb lakókat, megkérdez-
vén: tud-e valamiben segíteni. Nagyon jó volt vele dolgozni, sok sikeres könyvtári akció és
pályázat fűződik közös munkánkhoz. Az olvasnivalót is gyakran házhoz vitte a beteg lako-
soknak. Egész élete a másokért való aggodásban telt el. Talán egyetlen pihenése a horgászás
volt kedves kutyájával.

Fiatalon hunyt el. Tragikus és hirtelen halála mélyen megdöbbsentett minket.

Emlékét megőrizzük!

Pál Éva

ÉVFORDULÓINK ÉVE

A 60-éves Halis István Városi Könyvtár a 10 éve épült
„könyvtárpalotájában” ünnepelt.

Kétszeres jubileumot ünnepeltünk 2011. május elsején a Halis István Városi Könyvtárban: az intézmény fennállásának 60. évfordulóját, s a jelenlegi épület 10. születésnapját. Az ennek okán rendezett ünnepségre nemcsak a közélet és a szakma szereplőit hívtuk meg, hanem azokat az olvasóinkat is, akik az elmúlt 10 évben legalább 300 kötetet kikölcsönöztek (a meghívást százhuszonötven fogadták el).

— Nekünk igazából minden nap ünnep, amikor bejönnek hozzánk az olvasók — mondta köszöntőjében **Kardos Ferenc** igazgatóhelyettes, s hozzátette: azért élhettük meg olvasóinkkal együtt ezt a szép napot, mert a város és annak vezetése valóban mindent megtett, megtesz az intézményért.

Cseresnyés Péter polgármester örömét fejezte ki, hogy mai gazdaságközpontú világunkban felüdülés belépni a közművelődési intézményekbe.

- Jó tudni, hogy nekik köszönhetően a kultúra él és virul. Nem szabad arról sem elfeledkezni, hogy a születésnap kapcsán tisztelgünk a névadó előtt is, aki tanulmányai befejeztével a város szolgálatába állt. Halis István emléke él, aki ma is példaként állítható mások elé - tette hozzá Cseresnyés Péter.

Mikulás Gábor információbróker így fogalmazott:

A külföldi és hazai könyvtárakkal kapcsolatos sajtót és szakmai megnyilatkozásokat figyelve úgy látja, hogy a nagykanizsaiak könyvtárakkal kapcsolatban könnyen megszokhatják a jót. A könyvtár több szempontból úttörő, vagy az elsők között lévő: ilyen a hatékonysági projektek — azaz ugyanannyi ráfordításból több érték előállítása —, az állomány mindenek előtt tartása helyett a használókra összpontosítás, a kreatív közösségi programok, vagy a corporate branding (ha tudományosan fogalmazunk) amit Nagykanizsán az emberek praktikusán gólyalábbal végzett figyelemfelhívásnak tudnak. Mikulás Gábor a szünetben megismételte korábban már többször hangoztatott tapasztalatát: a hazai könyvtárakban éppen a Halis-könyvtárban a legmagasabb az egy négyzetméterre jutó szakmai újítások száma.

A fejlesztések háttérében természetesen egy eléggé meg nem fizethető csapat áll az igazgató mögött, akik előtt le a kalappal: a munka ünnepét is a könyvtárban ülik. A Halis-könyvtárban a jövőben lehetőségessé válhat az ún. shop-koncepció kísérleti beállítása, melyben jóval kevesebb dokumentum mellett megnövekedett használat lehet az eredmény.

Ezt követően **Kiss Gábor**, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója adott rövid történeti áttekintést, hogy miként alakult ki Magyarországon az angol public library (nyilvános könyvtár) mintájára az országos intézményrendszer, még a szocialista keretek közt, de már demokratikus tartalommal megtöltve. Szólt a zalai kislelve ellátásával kapcsolatos történeti tényekről is.

A köszöntők lezárásaként **Czupi Gyula** könyvtárigazgató vázolta fel az általa irányított intézmény hat évtizedének legfontosabb állomásait.

„Nagykanizsa a könyvtárosok a meglévő gyűjteménnyel és szolgáltatásokkal mindig a kor színvonalán igyekeztek kiszolgálni a város és vidéke lakosságát, mindent megtettek azért, hogy elégedettek legyenek olvasóink, a lehető legjobb

szolgáltatásokhoz jussanak. A nagykanizsai könyvtár mindig élen járt az országban a könyvtári szolgáltatások megújításában is.” Ennek igazolásaként néhány, korszakokat jól jellemző újítást sorolt fel:

- Az '50-es években már megjelentek újdonságként, majd nagyon kedvelté váltak a diafilmek.

- A 60-as években elsők között hoztuk létre a „szocialista szabadpolcot”, azaz teremtettük meg az önálló dokumentumválasztás lehetőségét. Ekkortól már járnak folyóiratok is a könyvtárba.

- Az intézmény 1956-tól 1988-ig a Sugár utca 3. szám alatt működött, de csak a Hevesi Sándor Művelődési Ház megépülése után birtokolhatta az egész épületet, melynek alsó szintjén egy díszes, irodalmi rendezvények tartására is alkalmas folyóirat olvasót, szépirodalmi és zenei olvasótermet alakítottak ki, hanglemezhallgató helyekkel.

- A könyvtár a '70-es évektől kiváló zenei gyűjteménnyel dicsekedhet, de ekkor kezdtük gyűjteni a mikrofilmeket is, melynek egy része ma digitálisan is elérhető, és helyismereti tájékoztatásunk egyik fő eszköze. Ez idő tájt szerveztük meg a hozzánk tartozó falusi könyvtárak ellátó rendszerét is.

- Az 1980-as években sok író-olvasó találkozó szervezése fémjelezte a működést, a már említett zenei- szépirodalmi olvasóteremben. Már ekkor elkezdődött az új könyvtár tervezése. Az évtized végét már az Ady úti volt zárdában töltöttük.

E sorok írója 1985. május másodikán kezdte az első munkanapot, még a Sugár úti

épületben. Engedjék meg, hogy Czupi Gyula igazgató úr további korszakokat jelző mondataihoz kapcsolódva osszak meg Önökkel néhány élményt abból a ”pár” évből mióta itt dolgozom.

Szóval a Sugár úti épületben az első napom: *Hatalmas ajtó, nagy régi kilincsel, melynek a lenyomásához is bátorság kell. Ahogy beléptem, csodálatos magas épületben találtam magam, előttem hatalmas lépcső tornyosult.*

Összeszedve minden bátorságom, elindultam felfelé, s az első lépcsőfordulóban három méter magas tükörben láthattam megszeppent magam - magam. Ahogy haladtam egyre feljebb, az járt a fejemben milyenek is lesznek az elkövetkező dolgozós hétköznapiak.

A következő „akadály” egy lengőajtó, s mögötte a ruhatáros néni, akinél mindenki le kellett tegye a csomagját. S végre, végre

beléphettem.

Szemben a kölcsönző pult a könyvtárosokkal, jobbra, balra a termék, zsúfolva, megrakodva könyvekkel, és az illat, a könyvek illata. A magas épületet kihasználva körben galéria futott a segédkönyvtár számára.

A kollégák kedvesen fogadtak, mindent megmutattak. Számomra felemelő érzés volt belépni a raktárba, vagyis a régi bálterembe. Raktárosunk, egy kicsi, hihetetlenül kék szemű néni keze kalauzolt. Hatalmas csillárok csüngtek a mennyezetről, a karzatot gyönyörű kovácsoltvas mellvéd ölelte, az óriási félköríves ablakokon csak úgy ömlött be a szikrázó fény. A falakon oldalt végig gyertyatartót mintázó lámpák sora, s mindez telis

ÜNNEPELŐ KÖNYVTÁRAK

- tele polcokkal, a polcokon könyvekkel. Álomvilágnak tűnt nekem akkor, a könyvek, a tudás csodálatos fellegvárának.

1988-ban az Ady úti ferences rendházba költöztünk, amely könyvtárnak nem volt alkalmas, de kitartó munkával, a kollégáimmal jó hangulatú környezetet alakítottunk ki olvasóinknak.

Talán mondhatom régi olvasóink nevében is, szerettek ide járni. Gondolkodtam rajta, fel kéne keresni közülük egyet-kettőt, és megkérni őket, meséljenek nekünk a régi könyvtárról, az olvasó szemével.

Egy nyáron át hordtuk a könyveket ládákbán, szerencsénkre akkor még voltak katonák és ők segítettek nekünk. Minden pontosan megszervezve, mert ha egy láda is rossz helyre kerül, bizony felborul a rend.

S aztán a polcszerelés, helyre pakolás, elrendezés, vagy százhuszezer dokumentum szép rendbe, példás sorba állítása. Mert ugye a könyvtár a rendezett és feltárt dokumentumok gyűjteménye. Ennek a korszaknak a végén kezdődött a dokumentumok elektronikus felvitele is, amely a majdani online katalógusunk alapját képezte.

- 2001-ben készült el a jelenlegi, modern otthon, melyben már, gyakorlatilag minden előzmény nélkül, csak elektronikusan kölcsönöztünk, azóta tudjuk pontosan, hány dokumentumot is kölcsönöztek olvasóink. Névadót is csak ezt követően választott a könyvtár - olvasói segítségével. Ekkortól vettük fel Halis István helytörténész, lokálpatrióta nevét. Az új épületben töltött időszak egyben a nagyarányú digitalizálás időszaka is. Ebben a 10 éves időszakban járt nálunk az ország könyvtárossága s lettünk 2003-ban az év könyvtára.

Mikor először végig vezettek bennünket a leendő könyvtár épületében, hát bizony a puszta tartófalakon kívül sok még nem volt látható. A fantáziánk segítségével voltunk utalva, hogy lássuk, mit is álmodott meg olvasóinknak, a városunknak, nekünk Zalaváry Lajos. Addig is, míg elkészült az épület, készültünk a nagy munkára, mert, hogy most nem volt katonaság, néhány közmunkás segített bennünket a nagy feladatban. S amikor idepakoltunk, akkor úgy éreztük, még a java hátra van. El sem tudom mondani hányszor pakoltunk át meg át a könyveket, míg meglettük úgy igazán mindennek a helyét. Közben az olvasók adatainak elektronikus felvitele is megtörtént, mert, hogy a nagy cél az elektronikus kölcsönzés volt. S közben folyt a retrospektív konverzió, a könyvek adatainak folyamatos gépre vitele.

Októberben kinyitottuk olvasóink előtt is a kaput és végre, végre élet költözött a „könyvtárpalotába”. Az eddigi szűkös helyek után mindenki együtt (gyermekkönyvtár), úgy éreztük a tér kitágult, nagy lehetőségek nyíltak meg előttünk.

- A kiváló gyűjtemény igazi ékkő, megfelelő foglalatba került az új épületben - mondta igazgatónk a megnyitón. Azóta azonban a nagyszerű lehetőségekhez fel is kellett nőnünk. Lettünk a város lakóinak élettere, a civilnek is mondott kezdeményezések (kiállítások, klubok, előadások, önképzések) színtere. A nyitottság meghozta eredményét: nem csak büszke a város intézményére, hanem sokrétűen

használja is. A digitális szolgáltatások és a kistérségi ellátás a környezetünk és a modern eszközök használói számára is fontosakká váltunk. A mozgókönyvtári ellátás kialakításával a modern szolgáltatásokat elvisszük a települések lakóinak, akik bizony szép számmal élnek a lehetőséggel. Nincs annál nagyszerűbb élmény mikor kivisszük a degeszre tömött táskákat a falukba, ahol úgy várják az ő könyvtárosukat, s könnyű pakkal térünk haza.

A város és környéke lakói közül **24 ezren** lettek beiratkozott olvasóink 2001 óta.

*

Az ünnepségre meghívtuk az utóbbi tíz év alatt legtöbbet kölcsönző olvasóinkat. Nekik ajándékozunk mementóul, és köszönetül Somogyi Győző adományokból készült madártávlati rajzát.

A vendégek közül **Nádor László** erdész Halis István Hajnalban című kötetével ajándékozta meg gyűjteményünket, mely mű eredetiben nem volt meg eddig a könyvtárban; **Cserti Tibor**, a nagykanizsai Városvédő Egyesület elnöke pedig elismerő oklevéllel lepte meg intézményünket. A Fejér György Városi Könyvtár (Keszthely) igazgatónője, **Pappné Beke Judit** gyönyörű növénnel köszöntötte a születésnapost.

Ezt követően a könyvtár gyűjteményéből leggyakrabban kölcsönző olvasók vehettek át emléklapot, s a belváros madártávlati képéből egy példányt.

Meghívott vendégeink és a könyvtár dolgozói nem csak az épületet, az intézményt öltöztették ünneplőbe, de szívüket is öröm járta át e szép esemény apropóján.

Gál Erzsébet

ZALA MEGYE KÖNYVTÁRI ELLÁTÁSA 2010-BEN A STATISZTIKA TÜKRÉBEN

Bevezető

A zalai könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását az elmúlt évekhez hasonlóan a Deák Ferenc Megyei Könyvtár koordinálta, illetve ellátta a megyei feldolgozó-központi feladatokat, miután minden könyvtár rögzítette az adatait a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kulturális statisztikai rendszerének webes adatkitöltő felületén.

Az alábbiakban összefoglaljuk, milyen tendenciák jellemzőek a megyei könyvtári ellátásra. A zalai könyvtárak legfontosabb adatait idén is megjelentettük „Zala megye könyvtári ellátása” című kiadványunkban.

Adatszolgáltató könyvtárak

Az adatszolgáltatók száma az elmúlt 5 évben az alábbiak szerint változott:

Adatszolgáltató könyvtárak	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Megyei könyvtár	1	1	1	1	1
Városi könyvtárak	11	11	11	12	12
Községi nyilvános könyvtárak	213	84	31	23	16
Községi szolgáltatóhely				222	229
Települési könyvtárak összesen	225	96	43	258	258
Egyéb könyvtárak	22	21	20	19	19
Összesen	247	117	63	277	277

2006-2008 között fokozatosan csökkent az adatszolgáltató könyvtárak száma, 2009-ben ugrásszerűen megnövekedett, összesen 277 zalai könyvtár adatainak rögzítésére és feldolgozására került sor. Ebből a települési könyvtárak száma (szolgáltatóhelyekkel együtt) összesen 258 volt.

2009-től a könyvtári szolgáltatást más könyvtártól megrendelő, településen működő szolgáltatóhelyekről az ellátó könyvtár olyan formában jelentett statisztikát, hogy az ellátott szolgáltatóhely adatait külön, a saját adataival össze nem vonva közölte. Ez azonban azt eredményezte, hogy az adatszolgáltatók száma négyszeresére emelkedett, hiszen rögzíteni kellett az adatbázisban új adatszolgáltatóként ezeket a községi szolgáltatóhelyeket, és anyaintézményként az ellátókönyvtárat kellett megjelölni.

2010-ben az adatszolgáltatók száma változatlan maradt, így kiadványunk ismét 277 zalai adatszolgáltató (önkormányzati fenntartású könyvtárak, felsőoktatási- és szakkönyvtárak) legfontosabb adatait közli, illetve néhány összesítő táblát tartalmaz.

A könyvtárak működés, funkciója

A 10 városban összesen 13 önkormányzati fenntartású könyvtár működött. Zalaegerszegen a Deák Ferenc Megyei Könyvtár mellett három könyvtár látott el települési könyvtári feladatokat (József Attila Városi Könyvtár, Apáczai ÁMK Könyvtára, Izsák ÁMK Könyvtára).

A községekben a helyi önkormányzat a könyvtári szolgáltatást a lakosság számára vagy nyilvános könyvtár fenntartásával, vagy könyvtári szolgáltatás megrendelésével biztosította. A falvak könyvtári ellátásának megvalósulását a központi ellátási formák (mozgókönyvtári ellátás, illetve az ellátórendszer) és a hálózatgondozói tevékenység összekapcsolása segítette. Két kicsi településen nem volt könyvtári szolgáltatás (Iborfia, Sénye).

Az érvényben lévő megyei hálózati megállapodás alapján a községek könyvtári ellátásában 2010-ben is aktív szerepet töltöttek be a nagyobb városi könyvtárak és a megyei könyvtár (7 ellátókönyvtár), amelyek a mozgókönyvtári, vagy ellátórendszeri szolgáltatást megrendelő települések mellett az önállóan szerzeményező nyilvános könyvtárak számára is nyújtottak különböző segítő szolgáltatásokat (szaktanácsadás, statisztikai adatszolgáltatás, rendezvények szervezése stb.). Ennek anyagi hátterét a mozgókönyvtári normatíva, helyi önkormányzati források, és a megyei önkormányzat 2,4 millió forint támogatása biztosította.

Az alábbi táblázatban összegeztük, hogy a Deák Ferenc Megyei Könyvtár, illetve a hat városi könyvtár milyen arányban vettek rész más települések ellátásában. A községek ellátásában 3 szolgáltatási forma jellemző: *ellátórendszer, kistérségi mozgókönyvtári ellátás és a hálózatgondozás.*

Szolgáltató könyvtár	Mozgókönyvtári szolgáltatás	Ellátórendszeri szolgáltatás	Önálló nyilvános könyvtár (hálózatgondozás)	Ellátott települések összesen
Fejér György Városi Könyvtár, Keszthely	29	4	3	36
Városi Könyvtár, Lenti	50			50
Halis István Városi Könyvtár, Nagykanizsa	41	2	3	46
József Attila Városi Könyvtár, Zalaegerszeg	50			50
Deák Ferenc Megyei Könyvtár	30		1	31
Fáklya Műv. Közp. és Könyvtár, Letenye	24		2	26
Festetics Műv Közp. és Könyvtár, Hévíz	5		1	6
Összesen	229	6	10	245

Zala megye 245 községe közül 2010-ben már csak 10 önállóan szerzeményező nyilvános községi könyvtár működött, 6 nyilvános községi könyvtár ellátórendszeri szolgáltatást vett igénybe, a legtöbb (229) település a mozgókönyvtári ellátást választotta.

Ellátórendszer esetében a községi önkormányzatokat terhelte a szolgáltatás és a dokumentum-beszerzés költsége: 4 település a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtártól, 2 település a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtártól rendelte meg a szolgáltatásnak ezt a formáját.

Mozgókönyvtári ellátás esetén a szolgáltatás a többcélú kistérségi társulások által lehívott normatív támogatásból valósult meg. Míg 2005-ben öt, 2006-ban nyolc nagykanizsai kistérséghez tartozó település ellátási formája volt, 2007-ben 160 község, 2008-ban 215 község, 2009-ben 222, 2010-ben 229 község rendelte meg a mozgókönyvtári ellátást a különböző ellátókönyvtáraktól. Így ma már ez az ellátási forma jellemző a települések 82%-ára, ahol a zalai népesség 36%-a él.

2010-ben a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtártól eggyel több önkormányzat (Zalaapáti) rendelte meg a mozgókönyvtári ellátást, mint 2009-ben. A

letenyei Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár szolgáltatóhelyeinek száma kettővel emelkedett (Szentlisló, Tótszerdahely). A nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár ellátott szolgáltatóhelyeinek a száma 4 településsel növekedett (Hahót, Magyarszerdahely, Újudvar, Zalakomár).

A megyében a könyvtárak funkciója alapján 260 közkönyvtár van, a 36 települési nyilvános könyvtár mellett további 2 könyvtár látja el ezt a feladatot: a Honvédelmi Minisztérium Állami Egészségügyi Központ Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézet Könyvtár, és a Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet Könyvtára. Szakkönyvtári feladatokat 19 könyvtár látott el a megyében, köztük a Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a Halis István Városi Könyvtár is.

2009 végén 4 városi könyvtárnak (Keszthely, Lenti, Nagykanizsa, Zalaegerszeg) és 1 községi könyvtárnak (Kehidakustány) összesen 16 fiókkönyvtára (15 városi, 1 községi) volt. Adataikat a táblázatban a központi könyvtár statisztikája tartalmazza, külön nem közöljük.

Nemzetiségi könyvtári ellátást a horvát nemzetiség részére továbbra is a tótszerdahelyi báziskönyvtár (amely jelenleg már mozgókönyvtári szolgáltatóhely) végez. Ezt a tevékenységet felügyeljük és szaktanáccsal segítjük. Az Országos Idegennyelvű Szakkönyvtár támogatásával a megyei könyvtárban is kialakítottunk egy horvát állományrészt, amelynek irodalomjegyzékét eljuttatjuk a horvát nemzetiségi könyvtárakhoz. A cigány nemzetiség ellátását a megyei könyvtár báziskönyvtárában az olvasószolgálat keretei között folytatjuk.

Az év folyamán továbbra is egy községi könyvtár (Belezná) működése szünetelt.

A közkönyvtárak működését 2010-ben is szakfelügyeleti vizsgálat ellenőrizte: összesen 14 szakfelügyeleti vizsgálatra és 5 utóvizsgálatra került sor, a nyilvános könyvtárak mellett mozgókönyvtári szolgáltatóhelyek működését is tanulmányozták a szakfelügyelők.

Alapterület, nyitva tartás

Az önkormányzati könyvtárak alapterületének nagysága 204 m²-rel növekedett, 2010 végén 24 522 m² állt rendelkezésre összesen a használók számára.

A legtöbb könyvtár (51%) hetente 2 napot volt nyitva. A városi ellátást biztosító könyvtárak közül 5 napos nyitva tartása volt a keszthelyi, zalalövői, pacsai könyvtáraknak, valamint Zalaegerszegen az Apáczai ÁMK könyvtárának és az Izsák ÁMK könyvtárának. A többi városi könyvtár és a megyei könyvtár 6 napon volt nyitva, és ugyancsak 6 napot jelentett 4 község, Páka, Nagypáli, Sármellék és Szilvágyszőlő könyvtára is.

A heti nyitva tartási órákat tekintve a könyvtárak 68%-a 9 órát, vagy annál kevesebbet tart nyitva. Ide tartozik a legtöbb mozgókönyvtári szolgáltatóhely, valamint néhány nyilvános községi könyvtár. Zalaszentmihály, Molnári, Semjénháza, Söjtör településeken a heti 6 órát sem éri el a nyitva tartás.

Nem volt nyitva egész évben a beleznai községi könyvtár, valamint a lenti-kapolnai fiókkönyvtár.

A nyári időszakban ideiglenesen zárva tartott néhány hétig a megyei könyvtár, a József Attila Városi Könyvtár, a Fejér György Városi Könyvtár a karbantartási munkák elvégzése, illetve szabadságolás miatt. A keszthelyi városi könyvtárban 2010-ben 25%-os létszámleépítés volt, ami szintén indokolta az időszakos zárva tartást.

Informatikai ellátottság

A könyvtárak számítógépes ellátottsága egyre javul, de még mindig hiányzik néhány településen a számítógép. Összesen 847 db számítógép állt a használók rendelkezésére 798 db internet elérhetőséggel.

A legtöbb számítógépe a Halis István Városi Könyvtárnak (91 db), a Deák Ferenc Megyei Könyvtárnak (83 db) és a József Attila Városi Könyvtárnak (50 db) van.

34 könyvtárban nincs internet, 46 helyen még nem szélessávú az internetkapcsolat.

45 könyvtár rendelkezik saját honlappal, többségük összetett struktúrájú, rendszeresen frissülő tartalommal. A nagykanizsai városi könyvtár kezelte 2010-ben is a Nagykanizsai Kistérség Adatbáziskezelő Rendszerét: <http://www.nagykar.hu/>

Pályázatok

A megyében a legjelentősebb fejlesztések forrásai európai uniós pályázatok voltak. A legnagyobb közkönyvtárakban (megyei könyvtár, valamint a zalaegerszegi, nagykanizsai, letenyei, lenti, keszthelyi városi könyvtárakban) nagyobb informatikai fejlesztésre került sor a TIOP-1.2.3-08/1 közös pályázat jóvoltából. Számítógépek, és egyéb kiegészítő eszközök beszerzésére került sor, mindegyik konzorciumi partner könyvtárban fejlesztették a TextLib integrált rendszert, a megyei könyvtárban megvalósult az önkiszolgáló kölcsönzés, és az információs akadálymentesítés.

A zalakarosi és a zalaszentgróti könyvtárakban, valamint az Apáczai ÁMK könyvtárában szintén volt informatikai fejlesztés a TIOP-1.2.3-08/1 kódszámú pályázati támogatással (összesen 7.766.000 Ft). IKT eszközök beszerzése mellett Zalakaroson a HUNTEKA, Zalaszentgróton és az Apáczai ÁMK Könyvtárában a TextLib integrált rendszert vásárolták meg, és elkezdődött az adatbázis feltöltése.

A TÁMOP-3.2.4-08/1 pályázati támogatásból 2010-ben megújult a megyei könyvtár és a letenyei városi könyvtár olvasói tereinek bútorzata. E pályázat megvalósítása 2011-ben is folytatódik. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár, a városi könyvtárak (Keszthely, Lenti, Letenye, Nagykanizsa, Zalaegerszeg) és a Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtára közös pályázata lehetővé teszi a könyvtári honlapok, az elektronikus katalógusok, adatbázisok fejlesztését, valamint olvasásnépszerűsítő programok, képzések szervezését is.

A megyei könyvtár konzorciumi pályázata mellett a zalaszentgróti városi könyvtár nyert jelentős összeget (56.817.650 Ft-ot) a TÁMOP-3.2.4-08/1 pályázaton. A zalakarosi városi könyvtár, az Apáczai ÁMK könyvtára, a gelsei, murakeresztúri könyvtár, valamint a letenyei általános iskola, és a keszthelyi gimnázium könyvtára a Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézet dr. Kovács Lajos Szakkönyvtár TÁMOP-os pályázatában vett részt.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv pályázataival mellett a Nemzeti Kulturális Alap is támogatott néhány megyei jelentőségű projektet, köztük legjelentősebb az őszi könyvtári napok Zala megyei rendezvényeire elnyert 1.977.945 Ft támogatás volt.

„Komplex, sokrétű mozgókönyvtári ellátás népszerűsítése” címmel a Deák Ferenc Megyei Könyvtár pályázata keretében – együttműködve a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtárral és a zalaegerszegi József Attila Városi Könyvtárral – négy zalai kistérség (keszthelyi, zalaegerszegi, zalaszentgróti, pacsai,) mozgókönyvtári szolgáltatásának népszerűsítő anyaga (mappák betétlapokkal, valamint plakát) készült el egységes logóval.

Állományadatok

2010-ben a megye önkormányzati könyvtárainak állománya a statisztikai adatszolgáltatás alapján összesen 1 977 592 db dokumentum volt. A gyarapodás mértéke tovább csökkent. Az év folyamán összesen 41.472 db-bal nőtt a könyvtárak állománya, 80.379 eFt értékben. Ez 6739 db-al (16.333 eFt értékben) kevesebb, mint a 2009. évi gyarapodás volt. A beszerzett dokumentumok átlagára 1.801 Ft volt.

Nem gyarapodott az állomány 3 községi könyvtárban (Belezná, Molnári, Semjénháza,) és a Halis István Városi Könyvtár ellátásába tartozó 41 szolgáltatóhelyen (szolgáltatási formájuk – teljes körű könyvtári szolgáltatás - alapján nem gyarapítják a községeik állományát; a mozgókönyvtári támogatásból vásárolt dokumentumok a városi könyvtár állományába kerültek és a heti szállítás során olvasói használatra adták át a településeken).

A nyilvános könyvtárak jegyzékén szerepelő könyvtárak esetében a költségvetésben tervezett állománygyarapítási összeg 2010-ben is növekedett az előző évi dokumentumbeszerzési összeg alapján megítélt érdeket növelő támogatással, 24 önkormányzat 10.119.000 Ft támogatást nyert el.

A kurrens időszaki kiadványok (példányok) száma 206 db-bal volt kevesebb, mit tavaly, a megye települési könyvtáraiban összesen 2.943 db előfizetett lap volt, ebből 1.183 db a kistérségi mozgókönyvtári ellátó helyeken volt igénybe vehető. A Halis István Városi Könyvtár szolgáltatóhelyein a folyóirat-ellátás is a teljes körű könyvtári ellátás része volt, a 41 település számára összesen 7 időszaki kiadványt fizettek elő.

Könyvtárhasználat

A könyvtárhasználati adatok megyei szinten csak kis mértékben változtak: a regisztrált könyvtárhasználók száma közel négyezerrel csökkent a megyében, ugyanakkor a személyes látogatások száma, az internet használat és a távhasználat egyaránt növekedett (elsősorban a városi könyvtárak és egyes mozgókönyvtári szolgáltatóhelyek forgalmi adatai emelkedtek). 2010-ben 46.556 fő iratkozott be a megye közkönyvtáraiba, akik 674.270 alkalommal keresték fel személyesen a könyvtárakat. Az internet használatok száma a számítógépes ellátottság javulásával több, mint 12 ezerrel emelkedett: 2010-ben összesen 175.943 alkalmat regisztráltak a könyvtárak. A távhasználatok száma a mérések alapján (telefon, e-mail, honlap, OPAC) 891.782 alkalom volt.

A kölcsönzött kötetek száma a megye települési könyvtáraiban összesen 983.225 db volt, és 582.155 db dokumentumot vettek kézbe helyben az olvasók. Elsősorban egyes városi könyvtárakban (pl. a zalaegerszegi, nagykanizsai, zalalövői és zalaszentgróti városi könyvtárakban) és számos mozgókönyvtári szolgáltatóhelyen mutat emelkedést a kölcsönzések és a helyben használatok száma.

Egy regisztrált olvasó átlagosan 14 alkalommal kereste fel a könyvtárát az év során, 4 alkalommal internetezett, 21 dokumentumot kölcsönzött és 13 dokumentumot használt helyben.

A 14 év alatti beiratkozott olvasók száma egy kicsit tovább csökkent: 14.544 gyermekolvasót regisztráltak a zalai közkönyvtárakban. Az összes regisztrált olvasónak 27%-a volt 14 év alatti. A 14 év alattiak körében a személyes használatok száma közel húszezer alkalommal volt magasabb, mint a múlt évben, összesen 268.388 alkalmat regisztráltak a könyvtárak; elsősorban a városokban volt tapasztalható, hogy a beiratkozott gyerekek gyakrabban keresték fel a könyvtárát. A kölcsönzött és helyben

használt dokumentumok száma a 14 év alattiak körében nem mutatott emelkedést a megyében, annak ellenére, hogy összességében ez volt a jellemző: 2010-ben összesen 280.291 db-ot kölcsönöztek és 189.661 db-ot használtak helyben. Egy beiratkozott gyermekolvasó átlagosan 18 db könyvet kölcsönzött ki, és 19 db-ot használt helyben.

A zalai közkönyvtárakban összesen 91.624 referenzs kérdést regisztráltak a könyvtárakban (több mint négyezerrel kevesebbet, mint tavaly).

A könyvtárközi kölcsönzések száma emelkedett, a beérkezett kérések száma több mint 1700 db-bal volt magasabb, összesen 7182 kérés érkezett a zalai könyvtárakhoz. A legtöbb kérést (az összes kérés 84%-át) a Halis István Városi Könyvtárban regisztrálták. A könyvtárközi szolgáltatást biztosító könyvtárak elsősorban az eredeti dokumentumot küldték el a kérő könyvtárnak, nyomtatott formában 38-at, elektronikus formában 199-et juttattak el.

A zalai könyvtárakból elküldött kérések száma 2010-ben 11.721 db volt, ami több mint négyezerrel több, mint tavaly. Az elküldött kérések közül 2.857 nem teljesült, a többit elsősorban eredeti formában megkapták a könyvtárak, nyomtatott formában 260, elektronikus formában 271 kérés teljesítésére került sor.

Rendezvények

A zalai önkormányzati könyvtárakban 2010-ben összesen 2.530 rendezvényt tartottak, ebből 202 kiállítás volt. Ezekben a programokon összesen 157.598 résztvevőt regisztráltak. A 13 városi ellátást biztosító könyvtárban tartották a rendezvények 64%-át, összesen 1.621 alkalommal. A többi rendezvényre községi könyvtárakban (121) és a mozgókönyvtári szolgáltatóhelyeken (788) került sor.

Megemlékeztünk többek között a költészet napjáról, a népmese napjáról. A hagyományosan megrendezett ünnepi könyvhéten és a Zalai Gyermekkönyvhetek során számos rendezvényre került sor a megyében. Ez utóbbi rendezvénysorozatokhoz programfüzetet készítettünk.

Az Internet Fiesta rendezvényein a számítógépes információszolgáltatásra és az elektronikus ügyintézés lehetőségére hívtuk fel a figyelmet.

A József Attila Megyei Szavalóversenyre 2010. április 10-én került sor Zalakaroson.

A megyei összefogással megvalósuló rendezvények közül kiemelkedett az őszi könyvtári napok programsorozata, amely a Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatásából valósult meg. 2010-ben a családokat céloztuk meg. Zala megyében szinte valamennyi városi könyvtár, több községi és iskolai könyvtár is bekapcsolódott a programba, a koordinátori teendőket pedig a Deák Ferenc Megyei Könyvtár látta el. Különösen jó volt a fogadtatása a Könyves Vasárnap programjainak, amelyet minden nagyobb könyvtár megtartott, a Fejér György Városi Könyvtár 4. alkalommal szervezte meg nagyszabású rendezvényét ezen a napon. Az őszi könyvtári napok rendezvénysorozaton összesen 21 településen 112 zalai programra került sor 7.718 fő részvételével.

A legfontosabb megyei szakmai rendezvényre 2010. március 5-én került sor a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban, amikor a Zalaegerszegi Körzeti Könyvtár megalapításának 60. évfordulója emlékeztünk. A „Kistelepülési könyvtári ellátás helyzete és jövőképe” címmel megtartott rendezvényen előadásokat hallgathattak az érdeklődők, valamint az olvasóteremben elhelyezett kiállítást is megtekinthették az érdeklődők.

A lenti, a zalaegerszegi és a nagykanizsai városi könyvtárak is szerveztek a nyár folyamán olvasótáborokat, az utóbbi könyvtár 2 alkalommal is. A novai olvasótábor a szlovén-magyar határmenti együttműködés projektjeként a zalaegerszegi Könyvtárpártoló Alapítvány szervezésében valósult meg. A Halis könyvtárban továbbá kiemelt projekt volt a Haliskola programsorozat, amelyen 160 középiskolás fiatal vett részt. A zalaegerszegi városi könyvtár „KönyvtárNet” számítástechnikai tábort tartott.

Középiskolások számára az Asbóth Emlékév alkalmából a Deák Ferenc Megyei Könyvtár szervezett vetélkedőt. Az egész megyét érintő program volt továbbá a Mese útja - Boszorkány hava megyei rendezvénysorozat, amelyet az Apáczai ÁMK Könyvtára szervezett meg, és az IBBY magyarországi szekciója is támogatott. Megyei történelmi levelezős játékot a zalalövői könyvtár szervezett a pedagógiai intézet könyvtára közreműködésével. A megyei könyvtár Irodalmi kalandozások című levelezős játéka szintén megmozgatta a megye általános iskoláit.

A 620 órányi használatképzésen 11.235 fő vett részt. Ebből a legtöbbet a városok könyvtáraiban szerveztek meg, a 466 óra képzésen 8.964 fő vett részt.

Az ellátókönyvtárak nem csak saját intézményükben tartottak internethasználoi képzést, hanem a szolgáltatóhelyeken is: így a megyei könyvtár Bagodban; a Halis István Városi Könyvtár Rigyácon, Sormáson, Nagyrécsén; a József Attila Városi Könyvtár Csonkahegyháton, Becsvölgyén és Sárhidán.

Kiadványok

Kiadványt saját kiadásban csak a megyei könyvtár jelentetett meg 2010-ben. Kiadta a statisztikai táblázatokat tartalmazó „Zala megye könyvtári ellátása” című kiadványt, az *Olvasó Lurkó* című folyóiratot. Az elmúlt évekhez hasonlóan szerkesztette és megjelentette a könyvtári hálózat lapját, a *Zalai Könyvtári Levelező* két számát, amelynek írásai beszámolnak a megyében végzett munkáról. A lapot eljuttattuk valamennyi Zala megyei könyvtárhoz, így értesülhettek a megyei és országos szakmai programokról, a könyvtárakban folyó műhelymunkáról; a lapot a megyei könyvtár honlapján elektronikusan is elérhetővé tette.

A Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely 2010-ben is megjelentette a *Gyermekkönyvtári információ* című internetes módszertani hírlevelet, amely a Deák Ferenc Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárának honlapján érhető el.

A Fejér György Városi Könyvtár 4 évig dolgozott a Keszthelyi Életrajzi Lexikon kéziratának elkészítésében, amely 2010-ben Keszthely Városi Önkormányzatának kiadásában jelent meg, és a város napján mutattak be a nagyközönségnek.

A zalai könyvtárhálózat számára továbbra is a megyei könyvtár vállalta önköltséges áron a kötetést. 2010-ben a kötések száma összesen 3.041 darab volt, ebből 2.594 darab volt a megyei könyvtár kiadványa. A megrendelő öt városi könyvtár (Keszthely, Lenti, Letenye, Zalaegerszeg, Zalaszentgrót) valamint a Zala Megyei Önkormányzat, a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet Lendva (Szlovénia), a Zala Megyei Pedagógiai Intézet dr. Kovács Lajos Könyvtára, a Zrínyi Miklós Gimnázium és a Pedagógiai Intézet vették igénybe a könyvkötészeti szolgáltatást. Az összes kiadványból 1.516 darab vászon és 1.525 darab puha kötésű volt.

A kötetés mellett számos dokumentum restaurálására került sor: folytatódott a *Magyar Paizs* című újság állományvédelme (1905–1907), amely elsősorban pályázati támogatásból készülhetett el. A Göcseji Múzeum számára az iskolatörténeti gyűjtemény tizenegy dokumentumát restauráltuk.

Munkaügyi létszámadatok

A 245 önkormányzati fenntartású könyvtárban (a szolgáltatóhelyekkel együtt) 409 fő dolgozott szakmai munkakörben, köztük 178-an rendelkeztek felsőfokú végzettséggel, 231-en középfokú végzettséggel.

133 fő teljes munkaidőben, 161-en részmunkaidőben, 112-en önkéntesként illetve megbízási díjasként, 3 fő vállalkozóként dolgozott.

A teljes munkaidős könyvtárosok többségét (94 fő) a városok könyvtáraiban alkalmazták. Kevésbé jellemző a részmunkaidős (15), a megbízási díjas, önkéntes (6), vagy a vállalkozói (3) foglalkoztatás.

Az intézményként működő községi könyvtárakban viszont leginkább részmunkaidőben foglalkoztatják a könyvtárosokat (10), teljes munkaidőben 6-an, megbízási díjasként 5-en dolgoznak.

A mozgókönyvtári szolgáltatóhelyeken általában 1-1 főt foglalkoztattak, 7 helyen 2 fő végezte a munkát. A legtöbben szintén részmunkaidősök (130 fő) és megbízási díjasok vagy önkéntesek (99 fő) voltak, mindössze 4 településen volt teljes munkaidőben alkalmazott könyvtáros (Becs völgye, Milejszeg, Páka, Szilvágy).

Összegzés

A zalai könyvtárak száma 2010-ben nem változott, továbbra is 277 könyvtár működött, köztük 258 lát el települési könyvtári feladatokat. Év végén a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén már csak 27 könyvtár szerepelt. A városi könyvtárak és egyéb könyvtárak száma nem változott, a községi könyvtárak többsége (229) mozgókönyvtári szolgáltatóhelyként működött. A könyvtárak alapterülete növekedett, valamint több könyvtárban jelentős mértékű eszközvásárlásra (IKT eszközök, bútorzat) került sor. Nagy jelentőségű fejlesztés volt a megyei könyvtárban az önkiszolgáló kölcsönzés bevezetése.

A TextLib integrált rendszer használata a nagyobb könyvtárakban tovább erősödött, illetve ahol már évek óta használatban van, mindenütt tökéletesítették, kiegészítő modulokkal bővítették a rendszert.

A dokumentum-beszerzésre fordított összeg tovább csökkent a megyében, és a könyvtárhasználók száma is kicsit visszaesett. Ugyanakkor az jellemző, hogy akik beiratkoznak a könyvtárakba, azok intenzívebben használják, többször felkeresik személyesen és távoli eléréssel a könyvtárak honlapját, online katalógusát egyre többen böngésszik.

A legfontosabb viszonyszámokat (használó arány, dokumentumellátottság, települési ellátottság, beszerzési kvóta) tekintve megállapítható, hogy Zala megye lakosságának 15,9 %-a könyvtárhasználó (használóarány), átlagosan egy lakosra 6 kötet (település ellátottsága), a könyvtárakban egy regisztrált használóra 42 kötet (használóellátottság) állt rendelkezésre. Állománygyarapításra a települések lélekszámát figyelembe véve, 1 lakosra vetítve 275 Ft-ot (beszerzési kvóta) fordítottak a megye könyvtárai.

Sebestyénne Horváth Margit

A KÖNYVTÁRI SZAKFELÜGYELETI VIZSGÁLATOK TAPASZTALATAI ZALA MEGYÉBEN (2002-2010)

A könyvtárak szakmai működését, tevékenységét, elhelyezési, szolgáltatási körülményeit már a tanácsi rendszerben is vizsgálták a szakfelügyelők: magam is, mint kezdő könyvtáros, az 1980-as években többször kaptam ilyen feladatot a megyei könyvtár vezetésétől. Nagyon jó iskola volt ez számomra, hiszen beosztásom, munkaköröm szerint a helytörténeti gyűjtemény munkatársa voltam, ennek megfelelően elsősorban a megye és a települések történeti irodalmát, kellett gyűjtenem, s feldolgozás után az érdeklődő közönség elé tárnom. A szakfelügyeleti megbízások viszont kimozdítottak a gyűjtemény bezártságából, hiszen a községi könyvtárak működését csak helyben lehetett tanulmányozni; így egyrészt végre fizikai valóságában is megismertem a megye különböző vidékeit, csak olvasmányokból, képeken látott településeit – másrészt szembesülhettem a könyvtári szolgáltatás helyzetével, a falusi könyvtárak akkor még sok helyen vaskályhás, zárt szekrényes, időnként doh- és penészszagú világával, a vidéki könyvtárosok, népművelők áldozatos tevékenységével, a tanácsi tisztviselők, vb-titkárok néhol „feladatorientált”, néhol nemtörődöm viselkedésével. Tanulmányoztam a különböző ellátási formák sajátosságait is – Zala megyében ekkor még egymás mellett léteztek önálló községi könyvtárak, klubkönyvtárak, kiskörzeti ellátást folytató könyvtárak, illetve elég kiterjedten, a települések kétharmadában az ellátórendszerekhez tartozó könyvtárak.

Mindezt látni, tapasztalni, erről véleményt mondani nagyon tanulságos volt, akaratlanul is felkészített arra a nem várt szerepre, amely 1992-ben rám köszönt, mikor 35 évesen egyedül maradtam a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatói állásának várományosai közül; feladatom mindjárt a könyvtár épületének újjáépítése és a megyei könyvtári hálózat újjászervezése lett.

Ez utóbbi sikeréhez nagymértékben járultak hozzá a korábbi szakfelügyelői tapasztalatok, a könyvtári hálózaton belüli kapcsolatrendszer ismerete, előnyeinek kiaknázása. A döntően aprófalvas szerkezetű megyében az 1970-es évek végétől hozták létre a cserélő-letéti típusú ellátórendszereket, amelyek a tanácsok befizetéseiből képezték azt a könyvvállományt, amelyet a települési könyvtárak között a szolgáltatást végző városi könyvtárak forgattak. A tanácsi rendszert ugyan 1990-től felváltotta az önkormányzati, ám ez a szolgáltatás (éppen a közös vagyon és a szolgáltatás előnyei miatt) fennmaradt; némi bizonytalankodás után sikerült rávenni a megyei önkormányzatot, hogy támogassa ezt a tevékenységet, anyagilag is, a szolgáltatást végző városi könyvtárak pedig erre támaszkodva tovább folytathatták az ellátórendszeri munkát. Nagyon hiányzott viszont a tevékenység háta mögül a törvényi szabályozás, a feladatellátási kötelezettségek, szintek meghatározása. A hálózati szerződés, melyet a megyében a tevékenység ellátására, finanszírozására 1992-ben kötöttünk, engedett bizonyos teret a szakmai munka, a könyvtári ellátás ellenőrzésére, de ez korántsem volt olyan mélységű, hogy érdemben befolyásolhatta, javíthatta volna az ellátás helyzetét; ezen ebben az időben elsősorban a nagyon tapasztalt és elkötelezett könyvtárosok fellépése, közbenjárása tudott változtatni. Ezért is vártuk nagyon azt a törvényi szabályozást, amely a felmerülő problémáinkat rendezte, mederbe terelte. Az 1997. évi CXL. törvény elég pontosan és egyértelműen határozta meg a könyvtárak helyzetét, a fenntartási kötelezettségeket, a szolgáltatások címzettjeit; számunkra a megyei

könyvtári feladatrendszer megjelenése döntő fontosságú volt, mert visszaigazolta korábbi elképzeléseinket, törekvéseinket a települések ellátásában.

A törvény nyomán több nagy fontosságú követő jogszabály is született: hálózati munkánk szempontjából a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékének vezetéséről szóló rendelet volt az egyik legfontosabb, illetve a szakfelügyeleti tevékenységről szóló, 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet. A két jogszabály igen jelentős hatást gyakorolt a megye könyvtári ellátására: a községi könyvtárak döntő többsége – a hálózatgondozó szolgálatok előkészítő munkája nyomán – alapító okirattal felkerült a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékére, ezáltal jogosulttá váltak pl. az érdekeltségnövelő támogatások igénybevételére, a Könyvtárpártoló Önkormányzat címért való pályázatokra, indulhattak az NKA által kiírt pályázatokon stb. Mindezek eredményeképpen több tízmillió forint támogatási forrás áramlott a megye települési könyvtári hálózatába, és ez nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a szolgáltatások helyszínei, a szakmai tevékenység különböző formái megmaradjanak, sőt némileg fejlődjenek is. Amikor tehát a szakfelügyeletről szóló jogszabály megjelenését követően, 2002-ben elkezdtük szervezni a vizsgálatokat, azzal szembesültünk, hogy a megye 257 önkormányzatából 231 működtet könyvtárat; ez akkor 90 %-os arányt jelentett, ebből 220 szerepelt a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén.

Miután a jogszabály hétéves ciklusban határozta meg az átfogó, hatósági jellegű vizsgálatok végzését, az első évben mindjárt 22 könyvtár került bele az ütemtervbe. Ilyen volumenű vizsgálat lefolytatása természetesen csak nagyobb számú, jól felkészült, szakértő-szakfelügyelő csapattal volt lehetséges. Szerencsére a megyében – a széles körű hálózati együttműködésnek köszönhetően – több felkészült és jó értelemben elkötelezett könyvtáros volt, akik gyorsan megszerezték az előírt képesítést (akkor az még rövidebb volt, mint a mai akkreditált képzés), így amikor megkaptam a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától a vezető szakfelügyelői megbízást, máris 9 szakfelügyelővel kezdettem dolgozni; de még abban az évben 3 további szakfelügyelő csatlakozott hozzájuk (s az évek során még újabbak is jelentkeztek munkára, így a kikerülhetetlen személyi változások után is mindig maradt elegendő számú, és egyre gyakorlottabb szakfelügyelőnk, akik azután más megyékben is tudtak vállalni vizsgálatokat). Nagyon fontos megemlíteni, hogy a szakfelügyelők között nem csak a hálózati munkával foglalkozó könyvtárosok voltak és vannak, hanem gyermekkönyvtárosok, tájékoztató könyvtárosok, a megyei könyvtár igazgatóhelyettese, több városi könyvtár igazgatója, sőt két tekintélyes iskolai könyvtári szakértő is – ez utóbbiak szakismerete különösen fontos, mert a zalai települési könyvtárak között nagy számban vannak ún. kettős funkciójú könyvtárak, ahol (bár ez hivatalosan nem képezi a vizsgálat tárgyát) az iskolai könyvtár működéséről, elhelyezéséről is véleményt kell mondani, és ebben a témában a jól felkészült iskolai könyvtári szakértők nagyon sok értékes javaslatot tettek.

A vezető szakfelügyelői megbízást 2002 óta minden évben nekem adta az ágazati minisztérium, a feladat ellátásával pedig a Deák Ferenc Megyei Könyvtárat bízta meg – így nagy rutinunk és rálátásunk alakult ki a szakfelügyeleti tevékenységre az évek során: magunktól hoztuk létre a dokumentumformákat, a megbízások és jegyzőkönyvek, önkormányzati értesítések együttesét. A szakfelügyelők – éppen a nagyszámú vizsgálat miatt – meglehetősen önállóan tevékenykedtek, vezető szakfelügyelőként csak a legproblémásabb esetekben kellett személyesen beavatkoznom. A szakfelügyeleti eljárásnak egyetlen, de sajnos azóta sem korrigált szépséghibája van – a pénzügyi-gazdasági lebonyolítást végző intézmény gyakorlatilag

térítés nélkül végzi ezt a feladatot; a vezető szakfelügyelő és a szakfelügyelők megkapják a munkájuk ellenértékét, költségeik megtérítését, ám a gazdasági-ügyviteli dolgozók nem. (Ennek ellenére egyszer sem volt fennakadás az ügyek intézésében...)

Mint említettem, az első esztendőben 22 települési könyvtár vizsgálatát szerveztük meg; ebből egy nem működött, négynek pedig módosításra visszaküldték az alapító okiratát. A településeket a megye egész területéről választottuk ki, figyelembe véve a hálózatgondozó könyvtárak véleményét (ebben az időben a megyei könyvtár még nem folytatott kistelepülési ellátást, ezt csak finanszírozta – a konkrét hálózati-ellátórendszeri munkát öt városi könyvtár, a zalaegerszegi, nagykanizsai, keszthelyi, lenti és a letenyei végezte). Így a szakfelügyeleti terv előkészítésénél ki lehetett kérni a véleményüket, majd a megbízólevéllel érkező szakfelügyelőnek is tudtak segíteni, kísérték a helyszínen, illetve részt vettek az intézkedési tervek megvalósításában is. Arra gondosan ügyeltünk, hogy a városi könyvtárak munkatársai a saját ellátási területükön ne végezzenek szakfelügyeleti tevékenységet.

Az első években a szakfelügyeleti kérdőív még erőteljesebben kapcsolódott a kistelepülési könyvtári ellátáshoz, úgyhogy ezt jól tudtuk használni. A vizsgálatok a könyvtárak jogszerű és szakszerű működésére, működtetésére is kiterjedtek. Azt is vizsgáltuk, hogy miért nem működik a könyvtár, ha egyszer ezt a törvény előírja, miért nem él a fenntartó a szolgáltatás-megrendeléssel, hiszen erre pl. az ellátórendszerek is lehetőséget nyújtottak. Már az első évben sikert értünk el szolgáltatás-megrendelési javaslatunkkal; egy nagyon kis falu, Kerkateskánd önkormányzatát bírtuk rá arra, hogy a szomszéd település, Lovászi nyilvános könyvtárával kössön szolgáltatási megállapodást. (Ez az eset is jó példa arra, hogy milyen fontos a terepismeret, a helyi viszonyokban való jártasság: az aprófalvas Zala megyében a települések nagyon sok szállal kapcsolódnak egymáshoz. Ezek részben rokoni, baráti viszonyok, de sok közös ügyük keletkezett a korábbi községösszevonásokból, körzetesítésből, intézmények, épületek közös tulajdonából is. Az önkormányzati rendszerben visszaönállósodó települések megpróbálták a saját lábukra állni, helyi szolgáltatásokat kialakítani – az osztozkodásból azonban igen sok feszültség, harag, ellenségeskedés is született, s ebbe jellemzően belekerültek az oktatási és kulturális szolgáltatások is. Nem csoda, hogy mindjárt az első évben belebotlottunk egy ilyen, az említett sérelmekből fakadó esetben, egy korábban létező, de már nem működő kiskörzeti ellátás kapcsán. Szerencsére a lenti városi könyvtár felkészítette a szakfelügyelőt, segítette munkáját, a minisztériumi megbízólevél is megtette a hatását, így a sértődött polgármester lassan megengesztelődött, és belement a szolgáltatás megrendelésébe.)

Így kezdtük tehát a szakfelügyeleti munkát; elsősorban a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén szereplő, vagy vitatott helyzetű könyvtárakat vettük fel az éves tervekbe. A hétéves ciklust figyelembe véve 2003-ban 29 vizsgálatot és 2 nevesített utóvizsgálatot, 2004-ben 35 vizsgálatot és 3 utóvizsgálatot, 2005-ben 40 vizsgálatot és 3 utóvizsgálatot, 2006-ban 38 vizsgálatot és 4 utóvizsgálatot, 2007-ben 25 vizsgálatot és 5 utóvizsgálatot, 2008-ban 5 vizsgálatot és 7 utóvizsgálatot vettünk tervbe és hajtottunk végre. Az utóvizsgálatok zömét nem nevesítettük, mert azok főleg helyszíni ellenőrzésekből, egyéb jelentésekből álltak – oda terveztünk nevesített utóvizsgálatot, ahol olyan súlyos problémák merültek fel, amelyekhez a hivatalos megbízólevél tekintélyére is szükség volt az intézkedési terv sikerre viteléhez. A városi könyvtárakat 2005-től kezdtük vizsgálni, de a legkisebbek (pl.: Zalalövő, Zalakaros) esetében még nem alkalmaztuk a minőségi kérdőívet, csak az általános, minden nyilvános könyvtárra kialakítottat. Minőségi vizsgálatot a több munkatársat alkalmazó, nagyobb városi könyvtárak esetén

végeztünk (ezek megegyeznek a hálózati szolgáltatásokat is nyújtó öt városi könyvtárral). Összesen – a hétéves ciklus végéig – 194 vizsgálatot, 24 nevesített utóvizsgálatot végeztünk el, vagyis a megye önkormányzati könyvtárainak jelentős többsége fel lett mérve; miután 257 önkormányzat volt (ma már 258 van), ez a települések 75 %-ára terjedt ki, köztük az összes városra. A cezúra 2009-ben következett be, hiszen abban az évben már a kistérségi szolgáltatásokba bekapcsolt szolgáltatóhelyeket is vizsgálni kezdtük, azok között pedig számos olyan is volt, ahol évtizedek óta szünetelt a könyvtári szolgáltatás. Újrakezdtük a még megmaradt nyilvános könyvtárak vizsgálatát is, hiszen rájuk érvényes a hétéves ciklus. Ezeket a szempontokat is figyelembe véve, a két utolsó évben 10, illetve 14 vizsgálatot, és 5-5 utóvizsgálatot bonyolítottunk le.

A vizsgálatok már a kezdetektől több, fontos szempontra kiterjedtek. Az első szempontsor a törvényes működés megállapítására vonatkozott; ez a későbbi kérdőíveken is szerepel, csak kibővített lehetőségekkel. Az esetek túlnyomó többségében a vizsgált könyvtárak rendelkeztek alapító okirattal, fenntartóik meg voltak jelölve, nyitvatartási időt is jeleztek. Formailag tehát rendben is lettek volna, de egyre több problémát okozott az, hogy a fenntartó önkormányzatok a községi könyvtárakat nem intézményként, hanem önkormányzati szakfeladaton működtették. Ezt már a 2004. évi összefoglaló jelentésemben is kiemelttem, mint legfőbb gondot okozó tényezőt. A tapasztalatunk az volt, hogy még ott is ezt a működtetési formát választották a fenntartók, ahol lehetőség nyílt volna arra, hogy más intézménnyel – iskolával, művelődési házzal, teleházzal – összevonva, törvényesen működjenek. Ennek oka alapvetően a forráshiány volt – a jelentések többször is kiemelték, hogy a fenntartó önkormányzatok szívesen működtetnék az államháztartási törvénynek megfelelően könyvtárukat, mert jól tudják, hogy támogatást kapni, pályázaton indulni csak érvényes alapító okirattal lehet, de nem tudják biztosítani a működés feltételeit, a személyi költségeket; a két legfőbb hiányosság ugyanis az alábontott, intézményi költségvetés és a kinevezett vezető volt. Sajnos, több esetben emiatt még olyan, korábban jól működő intézmény is felbomlott, mint a zalavári vagy később a zalakomári művelődési ház és könyvtár. Ugyanakkor kezdtünk sikereket is elérni, vegetáló vagy szünetelő szolgáltatásokat sikerült újraindítani (2004-ben pl. Sárhidán vagy Tormaföldén); ám ez a törvényességi probléma végigkísérte a vizsgálatok folytatását. Számos esetben kaptunk jelzést a Magyar Államkincstártól a szakfeladaton való működés miatt, tárgyaltunk erről a jegyzőkkel, polgármesterekkel. Voltak olyan esetek is, amikor kezdeményezni kellett a könyvtár törlését a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékéről, de ez az összes vizsgálat 10 %-át sem haladta meg, mert ahogy említettem, a fenntartók nagy többsége ragaszkodott a könyvtárhoz, különösen azokon a településeken, ahol az ellátórendszeri szolgáltatás működött. Ott ugyanis élő kapcsolat volt a szolgáltató könyvtár és a helyi önkormányzat között, fizették az éves könyvbeszerzési keretet, tárgyaltak és elszámoltak egymással, rendezvényeket szerveztek stb. Ezeken a településeken fogalmazták meg azt, hogy „innét már elment az iskola, nincs művelődési ház, orvos, mise is csak egy hónapban kétszer van, kell, hogy legyen egy hely, ami a miénk”. A legrosszabb helyzetben az ún. önálló könyvtárak voltak: rájuk csak a hálózatgondozási tanácsadás, évi néhány látogatás jutott – a vizsgálatok ezeknek a működési körülményeit találták a legrosszabbnak. Sok helyen, bár nyitva tartottak, évek óta nem volt gyarapodás, a hatvanas-hetvenes évek szakadt, elavult könyveivel várták a netán betévedő olvasót. A legtöbb ilyen könyvtár a nagykanizsai városi könyvtár ellátási területén volt, nem is lehet csodálkozni azon, hogy itt kezdték meg először

szervezni a kistérségi mozgókönyvtári ellátást, már 2004-ben. Ugyanakkor a Deák Ferenc Megyei Könyvtár – még NKA-s pályázatból – szintén hozzákezdett több, már régóta szünetelő községi könyvtár szolgáltatásának újjászervezéséhez; 2005-ben pedig már a lenti kistérségben is elkezdődött, a lenti városi és a megyei könyvtár közreműködésével a szolgáltatás-megrendelés előkészítése, amelyet a KSZR lehetőségeit kihasználva, az intézkedési tervekben egyre inkább szorgalmaztam.

A működési körülmények vizsgálatakor, különösen az ellátórendszeri tagoknál, kettős funkciójú intézményeknél rendezett körülményeket találtunk. Ezekben a könyvtárakban, a pályázatoknak, önkormányzati és egyéb forrásoknak köszönhetően mindig jutott valamennyi kis fejlesztési lehetőség, sőt a számítógépek is egyre inkább megjelentek. Nagyon nagy gondot okozott viszont, hogy a könyvtárosok között egyre erősebb lett a fluktuáció – kezdtek elfogyni az évtizedek óta szolgáló, sokszor pedagógus végzettségű könyvtárosok, az önkormányzatok pedig azt bíztak meg a feladattal, akit éppen sikerült, néha egy évben több személyt is. A szakszerű működtetés gondja megjelent a szakfelügyeleti vizsgálatokban is – a szolgáltató könyvtárak, amelyek mindig kaptak egy példányt az elkészült intézkedési tervekből, úgy igyekeztek ezen segíteni, hogy ún. alapfokú tanfolyamokon próbálták meg felkészíteni a feladat ellátására a kistelepülési könyvtárosnak jelentkezőket. A megyei könyvtár is szorgalmazta ezeket a képzéseket, több segédletet, tankönyvet készített erre a célra, 2006-ban pedig, a Könyvtári Intézettel közösen kiadott egy praktikus kézikönyvet.* Érdekes módon a kulturális minisztériumnak ez nem nyerte el a tetszését (a KSZR-ben akkor még más koncepcióban gondolkodtak), ám a szakmai kereslet rövid idő alatt felszippantotta mind a 600 példányt... A tanfolyamokon mint vezető szakfelügyelő, sokszor beszélgettem a könyvtárosi feladatra vállalkozókkal; egyikük, egy falusi boltot üzemeltető asszony így indokolta elhatározását: „Nem bírom nézni a szemben lévő, bezárt könyvtárat és az előtte bandázó gyerekeket. Ki kell nyitni, be kell őket hívni – a mi gyerekeink többet érdemelnek!”

2005-ben kezdtük el a városi könyvtárak vizsgálatát. Ahogy említettem, kezdetben még nem alkalmaztuk a minőségi kérdőívet – nem is lett volna értelme, mert mindkét kiválasztott városi könyvtár, a hévízi és a zalaszentgróti is (ahogy a vezető szakfelügyeleti jelentés fogalmaz) „katasztrofális” állapotban volt, látogatottságuk mélyen a megyei átlag alá került. A tanácsi rendszerben még mindkét könyvtár jól működött; a zalaszentgróti ellátórendszert is működtetett, ám az önkormányzati rendszerben összevonták a művelődési házzal, és szép lassan leépült. A szakfelügyeleti vizsgálat egy kicsit megbolygatta a helyzetet, ígéretet és némi intézkedések történtek is, de be kell vallani önkritikusan, hogy a helyzet sokáig nem változott meg, csak a mostani pályázatok lendítettek a helyzetén.

Jóval sikeresebbnek bizonyult a hévízi vizsgálat. Itt az 1990-es évek közepéig szintén jól működő kisvárosi könyvtár volt: ám az akkor hatalomra kerülő polgármester eladatta az erre a célra kialakított épületet, a könyvtárat pedig beköltöztették a Tófürdő bejáratával szemben lévő épület emeleti folyosójára. A szakfelügyelő valóban kaotikus állapotokat talált: a könyvtárnak mindössze néhány négyzetméternyi szabad helye volt olvasói fogadására a két folyosórész találkozásánál, állományának kétharmada egy iskola pincéjében pusztult; az intézménynek még a neve sem volt igaz, mert közben egyesítették három másik kulturális intézménnyel, de az alapító okiratot nem változtatták meg. A vizsgálat itt tényleg nagy hatást ért el: az intézkedési tervnek megfelelően rendezték a könyvtár jogi státuszát, hamarosan új vezetőt is választottak az

* Sebestyénné Horváth Margit: Kistelepülési könyvtárosok kézikönyve. Budapest, 2006. 108 p.

egyesített intézmény élére, aki jelentőségének megfelelően kezelte a könyvtári szolgáltatásokat. Nagyon fontos lépés volt, hogy a megyei könyvtár felajánlotta segítségét az állomány rendbetételére, a nagymértékű selejtezés lebonyolítására, az elektronikus nyilvántartási rendszer kialakítására. Az önkormányzat megszüntette a beázásokat, és több számítógép beszerzését is lehetővé tette. Így a hévízi könyvtár, bár elhelyezési problémái nem oldódtak meg, de sokkal rendezettebben és kulturáltabban tudta fogadni az olvasókat, sőt a később létrejövő hévízi kistérségben még néhány település ellátását is tudta vállalni. Még egy jelentős hozadéka keletkezett ennek a „rendezésnek”: a hévízi könyvtár, az elvégzett munka fejében átengedte feleslegessé vált polcrendszerét a megyei könyvtárnak – ez az állványzat azután nagy segítséget jelentett a kistérségi, mozgókönyvtári szolgáltatásba bekapcsolódó települések könyvtárainak felszerelésében.

A 2007-es és 2008-as években még szintén nagyszámú vizsgálatot végeztünk: itt azonban már megjelent a nagy változás, a többször emlegetett mozgókönyvtári szolgáltatás. A korábbi évek vizsgálatainak legsarkalatosabb problémái nyomán (intézményi működés hiánya, könyvtári személyzet felkészületlensége, elégtelen dokumentum-beszerzés, informatikai fejlesztések alacsony szintje) a kulturális kormányzat is megmozdult, és a könyvtáros szakma segítségével nagyon rövid idő alatt egy jól működtethető könyvtárellátási lehetőséget teremtett meg, a kistérségek keretei között. Az első elgondolások – a kulturális törvényben szereplő „szolgáltatás-megrendelésre” támaszkodva – egy valóban „mozgó” ellátásra vonatkoztak, gyakorlatilag egy bibliobuszos típusú szolgáltatásra. Ilyen meggondolással kezdett szolgálatni – Zala megyében először – a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár. A modell tanulmányozva azonban kiderült, hogy az aprófalvas településszerkezetű megyében ez drága szolgáltatás. Nem tudja biztosítani, hogy a lakosságnak legmegfelelőbb időpontban álljon rendelkezésre (az ingázások miatt az esti órák alkalmasak az igénybevételére, de nem lehet egyszerre több helyen), nagyobb számú személyzetet kíván és sok útiköltséget emészt fel. Ennek figyelembevételével, a hálózati-ellátórendszeri tapasztalatokat alapul véve, azt a modellt találtuk alkalmasabbnak, mely a helyi könyvtárat szolgáltatóhelyként üzemelteti, egy nyilvános könyvtár szolgáltatási rendszerébe ágyazva. Mint egy kis kulturális centrum, úgy működik: biztosítja a könyvtári dokumentumokat, könyveket, újságokat, filmeket, hanglemezeket, alkalmas kisebb-nagyobb rendezvények szervezésére, fogadására; rendelkezik számítógépekkel, interneteléréssel, tanfolyami, továbbképzési lehetőségeket kínál. Mindezeket a szolgáltatást vállaló nyilvános könyvtár segítségével teszi, amely szerződéses viszonyban áll a helyi önkormányzattal, és a területileg illetékes kistérségi társulással egyaránt – a szolgáltatást az utóbbi finanszírozza, az állam által nyújtott normatívára támaszkodva.

A szakfelügyeleti vizsgálatok igen nagy segítséget nyújtottak az új szolgáltatás megismertetésében, előnyeinek felmutatásában (2005–2008 között több mint 100 települést látogattak meg a szakfelügyelők). Nagyon fontos volt, hogy a vizsgálatokban részt vevő szakfelügyelők maguk is tájékozottak és érdekeltek voltak az új szolgáltatási szisztéma kialakításában, elterjesztésében. 2006-tól tömegesen kérték az önkormányzatok könyvtáraik levételét a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékéről, és sorban kötötték meg a szolgáltatási szerződéseket a feladatra kész városi könyvtárakkal, illetve a területi ellátásra ismét vállalkozó Deák Ferenc Megyei Könyvtárral. A hétéves ciklus végén, 2008-ban már csak öt olyan könyvtár maradt, amely még szerepelt a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, és nem került sorra az előző években. Közben szinte minden

olyan településen is újra indult a könyvtári szolgáltatás, ahol korábban szünetelt. Ma Zala megyében – köszönhetően az intenzív szakfelügyeleti munkának is – csak két apró faluban, Iborfián és Sényén nem működik könyvtári szolgáltatás...

2007–2008-ban kerültek sorra a vizsgálatokban azok a városi könyvtárak, amelyek esetében a minőségi vizsgálatot is el kellett végeznünk. Itt két könyvtár, a letenyei és a lenti városi könyvtár sorsán, szolgáltatásainak minőségén tudott javítani a vizsgálat. A letenyei városi könyvtár egy közös intézmény része; nagyon szép, Makovecz Imre tervezte épületben található, rengeteg olvasójuk van, sok rendezvényt szerveznek. A vizsgálat azonban rámutatott, hogy az informatikai fejlettségük messze elmarad a kor követelményeitől, elengedhetetlen a fejlesztésük; ez akkor el is indult, s aztán a TIOP pályázattal teljeseedett ki. Ugyancsak ez a szakfelügyeleti vizsgálat adott lehetőséget annak kifejtésére, hogy a könyvtár bekapcsolódhasson a kistérségi szolgáltatásba. A következő évben a letenyei könyvtár is belépett a szolgáltatók közé, s ma már mintegy 20 településen biztosítja a könyvtári ellátást.

Talán még ennél is jelentősebb volt a Lenti Városi Könyvtár „ügyében” lefolytatott vizsgálat. A nagyon sokáig önálló könyvtárat a 2000-es évek elején összevonták a művelődési központtal, ám az együttes működés sehogy sem valósult meg. A vizsgálat végül is megerősítette az önkormányzatot abban a felismerésben, hogy az összevonás nem volt szerencsés, és még abban az évben visszaállították a könyvtár intézményi önállóságát. Ugyanakkor a vizsgálat nagyon erőteljesen rámutatott arra is, hogy az épület milyen tragikus állapotban van, szűk és számos helyen beázik. Az önkormányzat ígéretet tett a felújításra, amely végül is, egy pályázatnak köszönhetően, napjainkban valósul meg.

A hét év vizsgálatai tehát nem voltak hiábavalóak, számos helyi eredmény, felújítás, gépesítés mellett hozzájárultak ahhoz, hogy a megyében az új, hatékonyabb szolgáltatási szisztéma elterjedjen és sikeresen működjön. Ami változatlanul jelentős probléma, az az akadálymentes megközelítés és használhatóság feltételeinek megteremtése – a fenntartók nem tartják ezt olyan nagy problémának, és sok esetben nem is törődnek vele, pedig éppen az idősödő lakosság miatt ezt sokkal komolyabban kéne venni.

A 2009-es és 2010-es vizsgálatok érdekes kettősséget mutattak: a hétéves ciklus lejárta után visszatértünk több olyan könyvtárba, ahol korábban már jártunk, és még rajta vannak a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, emellett főleg olyan könyvtári szolgáltatóhelyeket választottunk ki vizsgálatra, ahol sokáig szünetelt a könyvtár, s azután a kistérségi rendszerben újra indult. A vizsgálatok eredményei nagyon változatosak: a maradék nyilvános könyvtárak több helyen megőrizték korábbi szolgáltatási színvonalukat, vagy még fejlődtek is (pl.: Balatongyörökön, Gyenesdiáson, Murakeresztúron), de több helyen előfordult, hogy leálltak, mert az iskola kiment alóluk, és nem tudtak, vagy a fenntartóik nem akartak átállni az új, csak lakossági szolgáltatási szisztémára. Több esetben kezdeményezni is kellett a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékéről való levételt. Ugyanakkor sikert értünk el pl. Zalaapáti esetében: a vizsgálat időpontjában vált ki a kettős funkciójú könyvtárból a községi szolgáltatóhely, de csak egy üres terem állt a rendelkezésére. Az intézkedési terv megfogalmazásával egyidőben már meg is indult a könyvtár kialakítása, a kistérségi szolgáltató Fejér György Városi Könyvtár és a Deák Ferenc Megyei Könyvtár közreműködésével, a könyvtári állványzat „stratégiai tartalékának” felhasználásával. Mire a képviselő-testület megismerte és megvitatta a jelentést, már el is készült és átadásra került az új, szépen berendezett könyvtári szolgáltatóhely.

Az újonnan induló könyvtári szolgáltatóhelyek esetében szinte kivétel nélkül jó tapasztalatokat szereztünk. A kistérségi normatíva felhasználásával felújították, kifestették, újrabútorozták a helyiségeket, számítógépekkel, internetcsatlakozással is ellátták őket a fenntartó önkormányzatok. A szolgáltató könyvtárak mindenhol megkötötték az ellátási szerződéseket a településekkel és a kistérségi társulásokkal is. A szolgáltatóhelyekre évente ötször-hatszor szállítanak könyveket, filmeket, újságokat is előfizetnek. A könyvtári szolgáltatások mellett gyakran szerveznek rendezvényeket a települési könyvtárakban, illetve tanfolyamokat pl. az internethasználat oktatására. Fontos megjegyezni, hogy a szolgáltató könyvtárak más, pl. pályázati forrásokat is bevonnak a szolgáltatás finanszírozásába, illetve igyekeznek kiépíteni egy egységes, elektronikus dokumentum-nyilvántartó rendszert. A vizsgálatok sok szimpatikus, a közösségért tenni kész helyi „könyvtárost” is bemutatnak – nagyon fontos fejleményre mutattak rá, arra, hogy ezek az új lehetőségek végre teret adtak olyan elhivatott helyi személyiségek kibontakozásának, akiknek eddig nem volt alkalmuk előtérbe kerülni. A könyvtárra támaszkodva viszont programok szervezésébe kezdtek, községi honlapokat készítettek, egyesületeket, alapítványokat hoztak létre. Több, könyvtárosként induló személyiség azóta polgármester is lett.

Egy másik érdekes eredménye is volt a vizsgálatoknak – kiderült, hogy a megye nyugati részén lévő hetési falvakban kritikán aluli az internet- és a mobiltelefonálási lehetőség. A szolgáltatóknak nem éri meg a kis falvakban fejleszteni, a szomszédos Szlovénia szolgáltatói viszont erőteljes fejlesztésbe fogtak, így az ottani településeken kettős hátránnyal kell szembenézni: nem működnek jól a magyarországi szolgáltatások, s ha nem ügyelnek készülékeikre az arra járók, átállnak a szlovén szolgáltatásra, s aztán lehet fizetni a nemzetközi forgalmazás díját. A kommunikációs fejlesztési szükségletekre így a szakfelületi vizsgálatok is felhívták a figyelmet.

*

A szakfelületi vizsgálatoknak még számos aspektusát, összefüggését lehetne elemezni a kérdőívek és az intézkedési tervek alapján, de erre most nincs lehetőségünk. E rövid dolgozatban csak nagy vonalakban tudtam érinteni a szakfelületi munka és a könyvtári szolgáltatások tervezése-szervezése közötti összefüggéseket – az azért látható belőle, hogy a szakfelület a maga eszközeivel milyen jelentős mértékben járult hozzá a könyvtári rendszer és a szolgáltatások fejlődéséhez. Ezt a szemléletet szeretnénk továbbvinni a jövőben is... csak legyen lehetőség a szakfelületi tevékenység végzésére.

Kiss Gábor

A TEXTLIB KISTÉRSÉGI KISZOLGÁLÓ PROGRAM HASZNÁLATÁNAK BEVEZETÉSE A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése - „Tudásdepó-Expressz” pályázati program keretében a Deák Ferenc Megyei Könyvtár és további 6 konzorciumi partnere 2009. október 1. – 2010. december 31. között valósította meg a „Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra fejlesztése, Zalai Tudástár létrehozása” TIOP-1-2-3-08/1 projektjét.

A pályázati program keretében IKT infrastruktúrafejlesztésre és a fogyatékkal élők számára biztosítandó speciális könyvtári szolgáltatásokhoz kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztésre, szoftverfejlesztésre, épületkorszerűsítésre, az önkiszolgáló kölcsönzés bevezetésére is sor került. Valamennyi konzorciumi partner a TextLib integrált rendszert használja, ezért fontos része volt a fejlesztéseknek a program korszerűsítése, valamint a könyvtári szolgáltatások távoli elérését segítő szolgáltatások bővítése és a Zalai Tudástár adatbázis-kezelő rendszer kialakítása.

Mivel a projektben résztvevő könyvtárak közül a Deák Ferenc Megyei Könyvtár mellett a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár, a Városi Könyvtár Lenti, a letenyei Fáklya Művelődési ház és Könyvtár, a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár, a zalaegerszegi József Attila Városi Könyvtár is végez ellátókönyvtári feladatokat, így fontosnak tartottuk, hogy a TextLib fejlesztése során a mozgókönyvtári ellátás korszerűsítését szolgáló *kistérségi kiszolgáló program* is elkészüljön.

A TextLib - fejlesztője az InfoKer Számítástechnika-alkalmazási Szövetkezet - különböző könyvtári munkafolyamatokat támogató információs rendszer, amelynek központi eleme – hasonlóan a többi integrált rendszerhez – a bibliográfiai tételek adatbázisa, amelyen keresztül valamennyi részrendszer kapcsolatban áll egymással. A program fő részeihez (TextLib A-D) különböző kiegészítő modulok kapcsolódnak (ide tartozik a kistérségi program is).

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár 1992 óta alkalmazza a Textlib integrált rendszert. A kezdeti időszakban a feldolgozást és katalógusfunkciókat, 1997-től az olvasószolgálati modult is használtuk, kezdetben az olvasók nyilvántartására, majd 1999-től kölcsönzésre is. Az online katalógusunk szintén ettől az évtől elérhető, az olvasói állapot modul pedig 2006 végétől működik a honlapunkon. További fejlesztéseket 2010-ben, a TIOP –os pályázat keretében tudtunk megvalósítani.

Felkerestük az InfoKer Számítástechnika-alkalmazási Szövetkezetet és vázoltuk azokat az elképzeléseket, melyeket szerettünk volna megvalósítani. Különösen emlékeztet a Tatabányán tartott találkozó, amelyen a helyiek mellett a konzorciumi partnereink is elmondták a fejlesztéssel kapcsolatos kívánalmaikat.

Az alábbiakban felsoroljuk, hogy milyen programokat vásárolt meg a megyei könyvtár a pályázati forrásból:

- TextLib Linux szerver
- TextLib Linux web szerver
- TEXTLIB Windows munkaállomás
- Kistérségi kiszolgáló modul

- Akadálymentes WEB-elérés
- Olvasói e-mail modul
- Olvasói SMS modul
- Önkiszolgáló kölcsönzés
- RFID alapú azonosítás
- Könyv kérés a weben
- Újdonságok a weben
- Webes előjegyzés, hosszabbítás
- Rendszeres rekordküldés
- Z39.50 szerver
- TextLib közös kereső

2010 novemberében állítottuk üzembe az új rendszert, amely gyökeresen átalakította a korábban megszokott felületet. Az átállás nem is volt zökkenőmentes, különösen a kistérségi kiszolgáló modul beillesztése okozott problémákat. Egyrészt a konvertálásból adódtak gondok, másrészt nem volt könnyű megszokni a kezelését sem. A dolgunkat nehezítette, hogy nem állt rendelkezésünkre semmilyen kezelési útmutató. Napi kapcsolatban voltunk a fejlesztőkkel, hogy a használat során felmerülő problémákat orvosoljuk. Az eltelt pár hónap végül igazolta, hogy a rendszer jól működik, átlátható, bár további apró módosításokra még szükség lesz.

Amikor felmerült a kistérségi modul használatának bevezetése, kettős cél vezérelt bennünket: egyrészt, hogy közös adatbázisban tudjuk nyilvántartani a megyei könyvtár és valamennyi kapcsolódó szolgáltatóhely helyi állományát; egy rendszeren belül legyen megoldható a szerzeményezés, a formai és tárgyi feltárás, valamint a dokumentumpéldányok honosítása; másrészt internet kapcsolattal valamennyi szolgáltatóhely számára elérhetővé váljon a megyei könyvtár TextLib szervere. Így, amennyiben a települések is megvásárolják a *TextLib munkaállomás programot*, valamint rendelkezésükre áll a széles sávú internet kapcsolat, a szolgáltatóhelyek is használni tudják mindazokat a modulokat, amelyeket a központi könyvtár is használ. Esetükben az állomány-nyilvántartás és az olvasószolgálati elektronikus nyilvántartások bevezetése volt a fő célunk.

Lényegében a központi (megyei könyvtári) szerveren futtatott TextLib programmal és a hozzátartozó közös adatbázissal meg tudjuk oldani az ellátásunkba tartozó valamennyi tagkönyvtár kezelését. Ugyanakkor az egyes szolgáltatóhelyek állományát, olvasóit elkülönülten kezeli a rendszer. A szolgáltatóhelyen térítésmentesen beiratkozott és elektronikusan nyilvántartott olvasó nem lesz automatikusan tagja a megyei könyvtárnak, vagy a többi szolgáltatóhely könyvtárának, nem használhatja azok szolgáltatásait.

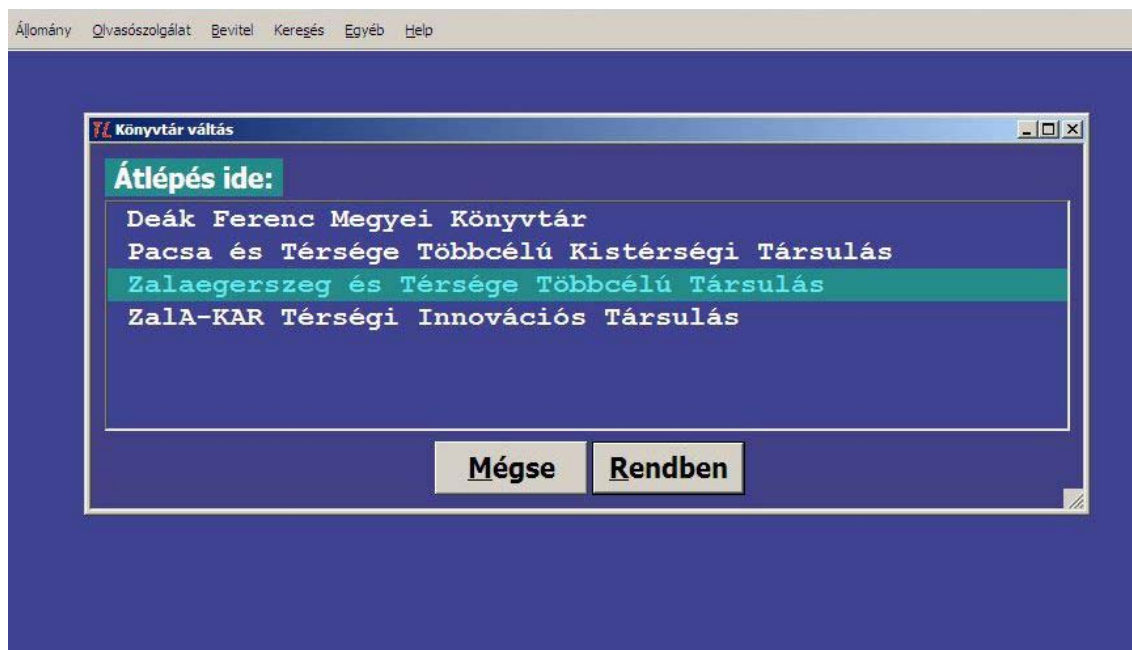
A mozgókönyvtári állomány a szolgáltatás elindítása óta (2007-től) bekerült a TextLib adatbázisba. Ezt az azonosító szám elé tett két betűjellel (ZE, ZP, ZG) tettük nyilvánvalóvá, aszerint hogy melyik kistérségi forrásból szereztük be a dokumentumot. Magyarázatként ehhez annyit, hogy a megyei könyvtár 3 zalai kistérségben végzi a mozgókönyvtári szolgáltatóhelyek ellátását, a zalaegerszegi kistérségben jelenleg 16, a pacsai kistérségben 9, a zalaszentgróti kistérségben 6 település számára. A többcélú társulások évente döntenek arról, hogy a mozgókönyvtári normatív támogatásból mekkora összeget kell dokumentum-beszerzésre fordítanunk. 2010 végéig a vásárolt könyvek és AV dokumentumok a megyei könyvtár állományába kerültek, és a TextLib

letéti modullal adtuk letétbe a községi könyvtárainknak. A kistérségi modul bevezetésével megvalósítottuk a megyei könyvtári, a zalaegerszegi, a pacsai és a zalaszentgróti kistérségi állományok elkülönítését. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy a mozgókönyvtári dokumentumokat egy adott kistérség leltárkönyvébe leltározzuk be és áthelyezéssel (átadás, átvétel) adjuk át a községeknek. A feldolgozás során könyvtárváltással ki kell választanunk az adott kistérséget, és ott tudjuk rögzíteni a számlákat. A leltározást követően tudjuk az új könyveket áthelyezni a szolgáltatóhelyekre.

Az egyes községeinkben a mozgókönyvtári állományok mellett saját, többnyire már korábban leltárba vett állományok (községi, iskolai, volt ellátórendszeri) is találhatóak. Ezért tűztük ki célul, hogy a következő években a települési könyvtárak állományát is rögzítsük a rendszerben. 2011-ben Pethőhenye, Bagod, Búcsúszentlászló, Nemesapáti, Zalaszentmihály, Kisbucsa, Zalabér települések állományát vesszük sorra. A konverziót elsősorban honosítással végezzük, amelyhez a TÁMOP-3.2.4/08/1 „Tudásdepó-Expressz” – *A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében* pályázat nyújt támogatást. Közülük az említett első három település állományának rögzítése már megtörtént, a többi folyamatban van, de év végéig befejeződik. Amelyik településen a teljes állomány bekerült a TextLib-be, bevezetésre kerülhet az elektronikus kölcsönzés is.

Mivel az elsők között vagyunk az országban, akik használják ez a programot, megemlítek néhány információt a használattal kapcsolatban.

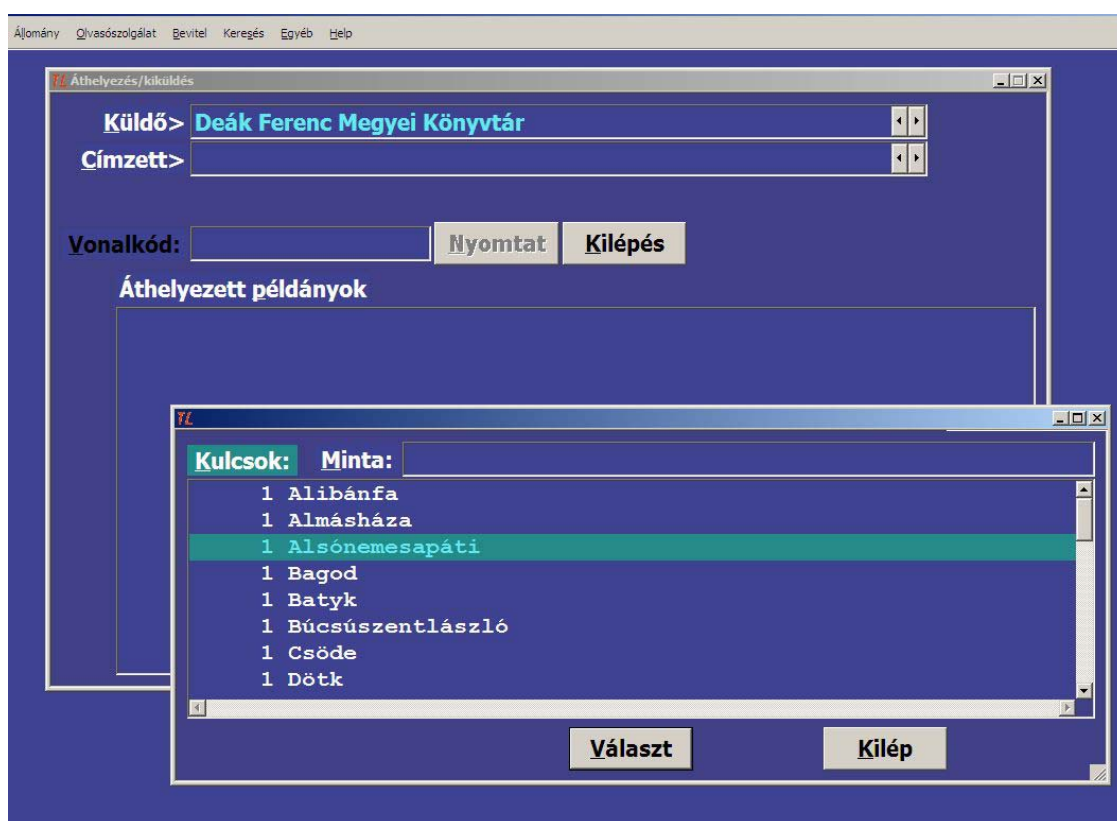
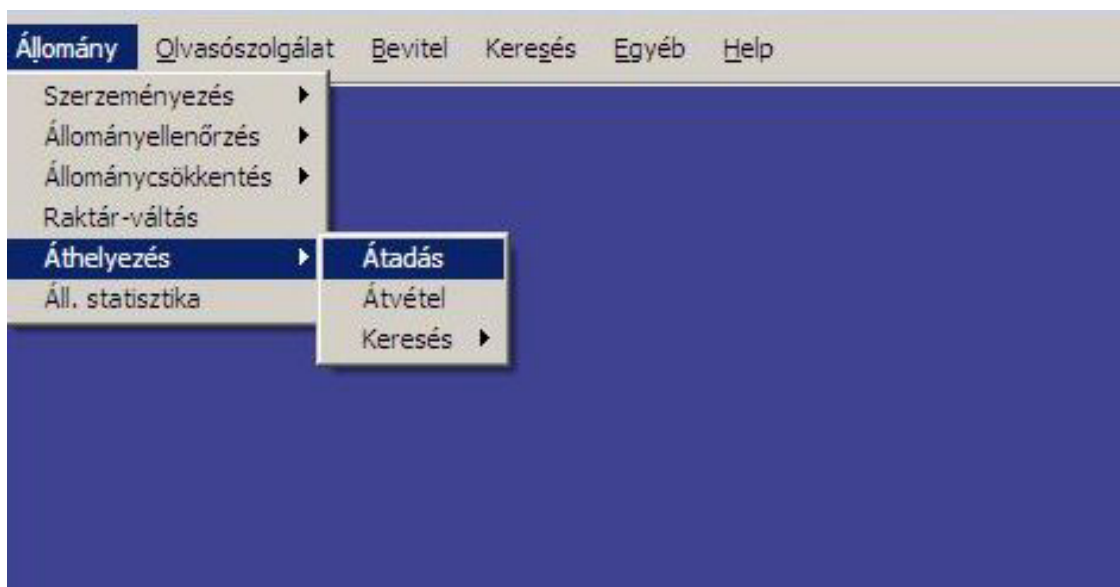
A központi könyvtárban alap esetben a megyei könyvtár rendszerébe lép be a felhasználó. A felső menü Egyéb pontját választva nyílik lehetőség könyvtárváltásra, ahol kiválaszthatjuk az adott kistérséget, azon belül a könyvtárat (szolgáltatóhelyet).

A könyvtárváltást követően tudunk feladatot végezni, pl. dokumentumok bibliográfiai adatait rögzíteni vagy keresni, más helyre (könyvtárba) áthelyezni, vagy kölcsönözni.

A gyakorlatban a mozgókönyvtári dokumentumok esetében feldolgozó munkatársunk a Bevitel pontban rögzíti a dokumentumokat, majd a mozgókönyvtári

ellátásban dolgozó kollégánk az Állomány/Áthelyezés/Átadás kiválasztásával adja át a települések számára.

Dokumentumok keresésekor a rendszer információt nyújt arról, hogy az adott tételből mely példányok (megyei könyvtári, mozgókönyvtári, községi saját) találhatók meg az adatbázisban, külön jelezve, hogy helyben, vagy *máshol* van a keresett mű.

The screenshot shows the 'TextLib Windows Kéless' application window. It contains two main panels. The left panel, titled 'Könyv kötet (Megnézés) b171789', displays book details: 'Főcím: A felolvasó', 'Hordozó:', 'Kreált cím:', 'Szerz.közlés: Bernhard Schlink • [ford. Rátka]', 'Párh. címadatok:', 'Címadatok:', 'Kiadás jelzés:', 'Kiadás szerz.közl:', 'Megjelenési adatok: Bp.: Ulpius-ház', 'Megjelenés éve: 2009', 'Nyomtatás:', 'Márkanév:', 'Egyéb fiz.részl:', 'Pagina: 220 p.', 'Illusztr:', 'Melléklet:', 'Sorozati adat:', 'Eredeti cím: Der Vorleser', 'Megjegyzés: Regény', 'ISBN: 978-963-254-231-7', 'Ár+terj. felt: 2999,- Ft', 'Tankönyvazon:', 'Analitika(0):', 'Példányai(2): ZE009400:Mozgókönyvtár • ZE009401:Mozgókönyvtár', and 'Máshol(0):'. The right panel, titled 'Könyv példány (Megnézés) p.332449', displays edition details: 'Tulajdonos: Zalaegerszeg', 'Leltárkönyv: ZEG KI leltárkönyv', 'Azonosító: ZE009400', 'Leltárism: ZE009400', 'Csoportos: 2010ZE', 'Kötet: Schlink, Bernhard : A felolvasó (2009)', 'ÁR: 2087 Ft', 'Szállító: KELLO (Könyvtárellátó Nonprofit Kft.)', 'Számlaszám: 92318196', 'Bekerült: 2011-01-10', 'Kölcsönözhető:', 'Forrás: Beszerzés', 'Letétheadható:', 'Rendszer mji:', 'Könyvtár: Deák Ferenc Megyei Könyvtár', 'Kistérség:', 'Raktár: Mozgókönyvtár', 'Raktári jelzet:', 'Akt.raktár:', 'Akt.rakt.jelz:', 'Honosság: áthelyezve', 'Korábban: Zalaegerszeg és Térsége', 'Allomány: MKVTAR', 'Dok. osztály:', 'Állapot:', 'Nem selejtezhető: -ig (év)', 'Eltűnt: - -', 'Leltározva:', 'Státusz:', 'Selejtezés oka:', 'Selejtezve: - -', 'Iőrl.jkv.sz.:', 'Utóljára kölcsönözve: 2011-03-18', and 'Hozzáférési jogok:'. The bottom status bar shows 'Start', 'Beérkezett üzemelet - sh...', 'Kistérség modul - Miroc...', 'TextLib Windows Kéless', and the date '2011-05-18 15:24'.

Amennyiben egy település saját állományát kívánjuk rögzíteni a rendszerben, könyvtárváltással kiválasztjuk az adott települést és indulhat a munka. Mindenképpen szeretnénk volna azt, hogy a felvitt dokumentumok azonosítója és leltári száma alapján kiderüljön, hogy mely település állományába tartozik az adott mű, ezért valamennyi tételt vonalkódozzuk, és ez alapján újraleltározzuk. A 8 karakteres vonalkód két betűből és 6 számból áll. A betűk utalnak az adott község nevére. Az olvasók azonosításánál is ugyanezt a betűjelet használjuk: 6 szám végére kerül a két betű.

A *munkaállomás programot* a településeken *azonosító* és *jelszó* beírásával lehet elindítani, és máris használható internet kapcsolaton keresztül a központi könyvtár TextLib rendszere.

Mivel a teljes TextLib adatbázis visszakereshető a Deák Ferenc Megyei Könyvtár online katalógusában is, így az ellátott települések állományában itt is lehet keresni megadva a keresés hatókörét (<http://www.dfmk.hu/dfmk/online-katalogus>). Amennyiben elindul a településeken a kölcsönzés, a megyei könyvtár honlapján az „Olvasói állapotukat” (kölcsönzések, lejáratí határidők, előjegyzések) is vissza tudják keresni a községi szolgáltatóhelyeken beíratkozott könyvtárhasználók is.

Hamarosan a közös TIOP pályázatban részt vett városi könyvtárak is használni fogják a kistérségi modult, így a *Zalai Tudástár* adatbáziskezelő rendszerben, amely szintén az intézményünk honlapján (<http://tudastar.dfmk.hu/tudastar>) elérhető, egy felületen kereshetővé válik a megyei dokumentumállomány jó része, így a kistérségek saját és mozgókönyvtári állománya is.

Sebestyénne Horváth Margit

„RÁNCFELVARRÁS” A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR HONLAPJÁN

Április közepétől megújult honlap várja azokat, akik a www.dfmk.hu címre ellátogatnak. A megyei könyvtár webes felülete a mintegy 2 millió forint értékű fejlesztés eredményeképpen sokkal áttekinthetőbb, informatívabb és nem utolsósorban látványosabb lett. A TÁMOP-pályázat keretében megvalósuló projekt nyertes ajánlattevője, a WebMark On-line Marketing Ügynökség egy dinamikus karbantartható, a jelenlegi internetes trendeknek megfelelő interaktív portál kialakításában volt segítségünkre. Aligha volt a könyvtár életében ehhez hasonló, ennyi embert megmozgató feladat, egymást érték az egyeztetések, meetingek, szeretttük volna, ha új honlapunk nemcsak a jelen követelményeinek felel meg, hanem bővíthetősége, rugalmas felülete miatt pár év múlva is szolgálni tudja az olvasóközönséget.

Új honlapunk természetesen igazodik az intézményi arculathoz: a színvilág, a logo adott volt, ennek átültetésével kellett egy nem hivalkodó, tiszta, áttekinthető felületet létrehozni, az átlag felhasználó számára is kezelhető navigációval; ugyanakkor nem mondhattunk le arról sem, hogy kellő dinamizmus, fiatalosság jellemezze. Gondolnunk kellett a gyengénlátókra is (akadálymentesített verzió), valamint arra is, hogy néhány alapvető információval ellássuk magyarul nem beszélő látogatóinkat (angol, német tájékoztató szöveg).

A nyitóoldal menüsora a korábbihoz képest gazdagabb tartalomról árulkodik, tipográfiaiailag is kiemelve a főbb témákat, lefedve a könyvtár összes szolgáltatását, köztük számos újat is: például az olvasó saját maga is előjegyezheti a kölcsönzésben lévő dokumentumot, sőt kölcsönzési időt is hosszabbíthat, anélkül, hogy ellátogatna hozzánk. Érdekessége az online katalógusnak, hogy nemcsak a megyei könyvtár állományában tudunk keresni, hanem az ellátott kistérségi könyvtárak katalógusaiban is.

A főoldal tartalmi részében elkülönülten megtalálható interaktív blokkban Skype, Fórum, Hírlevél, Facebook-oldal segíti a könyvtárhasználóval a kapcsolattartást. A Hírek, aktualitások menüpont friss információval látja el a honlaplátogatót, képekkel is kedvet csinálva rendezvényeinkhez, programjainkhoz. A Könyvajánló főleg új szerzeményeinkből válogat, gyakran frissül, a rövid tartalmi leírás célja nem titkoltan szintén a kedvcsinálás, az olvasásra buzdítás.

A Zalai Tudástár tájékoztatást ad a megyében fellelhető dokumentumokról (közös katalógus), a világ bármely pontjáról hozzáférést biztosít a nyilvános helyismereti tartalmakhoz, lehetővé teszi közérdekű információk online keresését.

A megújult honlap „három az egyben”, ugyanis a Gyermekkönyvtár és a Mozgókönyvtári ellátás saját webcímmel bíró honlapja tartalmi gazdagságában teljesen egyenrangú a főoldallal.¹

Devecz Lászlóné

¹ A következő két írásban bemutatjuk a gyermekkönyvtár és a mozgókönyvtári ellátás önálló weboldalait is (a szerk.)

HONLAP- KALAUZ

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárának új honlapjához

Vadonatúj formával, gazdag tartalommal találkozunk a DFMK Gyermekkönyvtárának honlapján. A jelmondat, amellyel invitál bennünket a bűvárkodásra: „*Utazz velünk... köss ki nálunk!*”. A nyitóoldal színes, vidám képet takar: a hullámzó kék tengeren ringatózik egy fehér vitorlás hajó. Ha rákattintunk a hajó bármely vitorlájára, egy-egy megszívlelendő idézet, bölcs gondolat tárul fel előttünk.

A képernyő középső fehér részén „*Hívogató*” címmel az aktuális gyermekkönyvtári programok kínálják magukat (Cimbora-találkozó áprilisban; Blogolj velünk; Plüssállat-simogató). A hullámzó tenger mellett a „*További hírek...*”-re klikkelve a közeljövőben zajló eseményekre hívjuk fel a figyelmet. Itt bepillantást nyerünk a gyermekkönyvtárunk által készített kiadványok legújabb számaiba. A „*Felnőtteknek ajánljuk*” címszó alatt a Gyermekkönyvtári Információ aktuális számába olvashatunk bele, illetve az Olvasó Lurkó havonta megjelenő gyermekkönyvtári folyóiratban tallózhatunk.

A főoldal három különböző, gyermekkönyvtárunkra jellemző rendezvényre hívja fel a figyelmet: „*Cimbora híradó; Mesefa; Irodalmi kalandozások*”. Ha bővebben szeretnénk tájékozódni ezekről a dolgokról, csak rá kell kattintanunk a bennünket érdeklő menüpontra.

Az oldalt lefele gördítve „*Könyvajánló*” címszó alatt számos új gyermekkönyvvel ismerkedhetünk meg, rövid tartalmi leírások segítségével.

Találkozunk itt mesekönyvekkel, ifjúsági regényekkel, ismeretterjesztő kiadványokkal. A lap alján „Videótár” címszó alatt sokfajta érdekes, vidám, tanulást is segítő gyermekkönyvtári foglalkozásról láthatunk videofilmet.

A főoldal jobb oldalán „Közösség” címszó alatt felhívjuk a figyelmet a „Facebook”, a „Messenger” közösségi oldalakra, illetve figyelembe ajánljuk saját blogunkat (merthogy az is van!), amely a „tarkaforogokalandozo.blogspot.com” címen érhető el.

A „Rólunk írták” menüpontban arról olvashatunk, hogy milyen sajtóvisszhangot kaptak rendezvényeink. A *Vendégkönyvbe* is belelapozhatunk, ahova meghívott előadóink, művészeink jegyezték be köszönő sorokat.

Most jöjjön a honlap bal szélét elfoglaló kék színű oszlop ismertetése, ahol sok-sok hasznos, érdekes linket találunk!

A „Könyvtárunkról” címszó alatt fontos tudnivalók sorakoznak több menüpontban. A bevezető részben hangulatos könyvtári ismertető várja a gyermekolvasókat. Itt esik szó a nyitva tartásról, a gyermekkönyvtárosok személyéről, a sokrétű gyermekkönyvtári szolgáltatásról videóképek segítségével.

Következő linkünk a „Programajánló” címet kapta. Itt bepillantást kapunk a gyermekkönyvtári foglalkozásokról, az aktuális tanév rendezvényeiről. Az „Aktuális” pontra kattintva a ténylegesen aktuális, naprakész programok mutatják meg magukat. A „Pályázatok” címszó is érdekes lehet a szerepelni vágyó, tudásra szomjas gyerekeknek. A „Vetélkedők”-re kattintva zenei feladatlappal találkozunk, illetve „Kis zenetörténet” címmel a muzsikát szerető olvasók tudnak meg érdekes, fontos zenetörténeti ismereteket.

A következő linkünk az „Online katalógus”-ba biztosít szabad belépést. Innen megtudhatjuk, hogyan lehet gyorsan, eredményesen keresni a könyvtár dokumentumaira. A „Használati útmutató” hangulatos formával igyekszik bevezetni bennünket a katalógushasználat rejtelseibe.

Az „Olvassuk együtt” menüpont az olvasás megszerettetését tűzte ki célul. Olvasóinknak ajánlunk tematikus bontásban, életkor alapján érdekes mesekönyveket, ifjúsági regényeket, illetve ismeretterjesztő kiadványokat. Az „Olvastam, olvastad” címszó alatt boszorkányos témájú könyvek sorakoznak szép számban. Aki el szeretne mélyedni a boszik világában, a varázslatok birodalmában, itt bőven talál könyveket a témában.

A „Tanuljunk együtt” link hasznos tudnivalókat tartalmaz. Nem szeretsz tanulni? Utálsz fogalmazást írni? Unod az olvasásgyakorlást? Ha így van, csak klikkelj ide, és érdekes kiadványokkal ismerkedhetsz meg, amelyek segítik a tanulást. A „Kötelezők helyett ajánljuk” menüpont pedagógusoknak segít a „megunt” kötelező olvasmányok helyett újabbakat találni, amelyek tartalmilag megállják helyüket a magyar és külföldi gyermekirodalomban.

A „Tanuljunk az interneten!” címszó alatt igazán érdekes, hasznos menüpontok sorakoznak. Barangolhatunk a természetben egy internetes játék keretében; találunk itt játékos tanulást segítő feladatokat; megismerkedhetünk a digitális világ újdonságaival; szerepel online nyelvi program; a „National Geographic Kids” című gyermek folyóirat részletes tartalmi ismertetője is helyet kapott. Utána a biztonságos internetezés főbb tudnivalóit ismerhetik meg a gyerekek, kivédve a világháló csapdáit.

A következő link a „Cimbora Klub”-ot mutatja be, amely 2010. október 1-jén tartotta első összejövetelét. Hogy milyen programok voltak és lesznek még ebben a

tanévben, innen megtudhatják az érdeklődők. Arról is részletes tájékoztatást kapunk, hogy milyen élményekben volt részünk eddig.

A „*Meglepetés*” címszó tényleg meglepetéseket tartalmaz. Tölthetnek itt le olvasóink színezőket, verseket, fejtörőket, és még folytathatnánk a sort. Különböző játékok (logikai, mesés, kirakós, ügyességi) kínálják magukat szabadidős tevékenységként. A „*Velem történt*” egy második osztályos kisdíák versét, illetve egy ötödik és hatodik osztályos tanuló szubjektív gondolatait tárja fel előttünk. A „*Kalendárium*” címszó áprilisi, május eleji nevezetes napokról közöl rövid, lényeges ismertetőket. Aztán újból olvashatunk kiadványainkról, úgy, mint az Olvasó Lurkóról, amelyről már szó esett a főoldal ismertetésénél.

„*Mosolygó*” nevet kapott a következő link, amely alatt sok-sok gyermekkönyvtári rendezvényről láthatunk képes beszámolót. Archiv képek is jócskán szerepelnek honlapunkon, visszamenőleg a 2004-2005-ös tanévig.

„*Böngészde*” címmel kreatív internetes oldalakkal, képeslap-küldő szolgáltatással, okos oldalakkal, illetve kíváncsi oldalakkal (Állatkert, Vidámpark, jogosítvány megszerzése, menetrend, illemtan stb.) találkozhatunk.

„*Csevegő*” cím alatt Msn, illetve Skype szolgáltatásunkról tájékozódhatnak az érdeklődők.

„*Felnőtteknek*” kínálja fel magát a következő link. Az olvasók megismerkedhetnek itt a Tarkaforgó gyermekkönyvtári kiadványunkkal, a negyedévente megjelenő Gyermekkönyvtári Információkkal, a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely szakmai tevékenységével.

A lap alján ismét a *Videótár* link szerepel, ahol különböző rendezvényeinkről látható képes beszámoló.

Összességében elmondható az új gyermekkönyvtári honlapról, hogy igényes, ötletgazdag, minden részletre kiterjedő. Ha van időnk és energiánk, hosszú ideig kalandozhatunk a honlapon. Higgyék el, higgyétek el, megéri a fáradságot és a ráfordított időt!

Fejesné Szabó Piroska

Szintén a középső részben felhívjuk a figyelmet az *aktuális hírekre* (ugyanaz elérhető a bal oldali és felső vízszintes menüsorban is); találunk egy térképet, amelyen megjelöltük az ellátott településeket, valamint feliratkozási lehetőséget biztosítunk a Mozgókönyvtári hírlevélre és a Zalatár levelezőlistára.

A bal oldali menüsorban részletesen tájékozódhatunk a szolgáltatásainkról. Az oldal felső részének vízszintes menüsorban pedig hangsúlyozzuk a bal oldalon lévő kínálat legfontosabb pontjait: *Aktuális, Katalógus, Kapcsolat, DFMK főoldal*. Ezen kívül keresési lehetőséget is biztosítunk.

Az *Online katalógus* menüpontból a főoldal katalógusához jutunk el, amelyben a megyei könyvtár állománya mellett a mozgókönyvtári ellátást megrendelő települések könyvtárainak (további 31 könyvtár) állományában is kereshetünk a keresés hatókörének megválasztásával. A katalógus használatát útmutató segíti. Folyamatosan végezzük az ellátott községek állományának rögzítését a könyvtárunk által használt TextLib rendszerben, így a mozgókönyvtári szolgáltatás keretében beszerzett dokumentumok mellett egyre több községi könyvtár saját állománya is visszakereshető az online katalógusunkban.

A *Szolgáltatások* menüpont alatt bemutatjuk a települések számára végzett feladatainkat, kiemelve a *dokumentum- és információszolgáltatást*, a könyvtárközi kölcsönzést, a rendezvényeket, a szakmai továbbképzéseket és a könyvtárhasználók képzését. Böngészhet a felhasználó a Könyvajánlóban, vagy DVD ajánlóban, amelyeket a legújabb beszerzéseinkből állítottunk össze, de közzé tesszük azt is, hogy milyen időszaki kiadványokat fizetünk elő az ellátás keretében a községek számára, milyen kínálatot biztosítunk az audiovizuális dokumentumokból.

A *könyvtárközi kölcsönzés* almenüben részletesen leírjuk, milyen módon és feltételekkel kérhet dokumentumokat az ellátásunkba tartozó szolgáltatóhely munkatársa a helyi olvasók igényeit továbbítva.

A mozgókönyvtári szolgáltatás legfőbb feladata a dokumentumellátás, de nagyon fontosnak tartjuk különböző programok szervezését is. Ezért emeltük ki ezeket a honlapon is.

A programok *képgalériájában* a rendezvények, továbbképzések, használóképzés fotóit időrendben találjuk meg. Ide tettünk fel továbbá életképeket az ellátókönyvtárból, valamint „Ilyen volt, ilyen lett” címmel bemutatjuk, hogy néhány szolgáltatóhelyen milyen nagy változások (felújítások) történtek az elmúlt években.

Az *Irattár* menüpont alatt közzétesszük a munkaterveket, éves beszámolóinkat, és különböző letölthető anyagokat: nyomtatványokat, iratmintákat (pl. munkanapló, nyilvántartó lapok, SZMSZ, logo, plakát stb.). A kiválasztott iratanyag PDF formátumban tölthető le.

A *Statisztika* menüpont alatt közzétesszük a szolgáltatóhelyek legfontosabb adatait táblázatos formában (a 2007-2010 közötti időszak adatait). A felhasználó kiválasztja az évet és szintén PDF formátumban le tudja tölteni az adatsort.

2008-tól jelentetünk meg *Mozgókönyvtári hírlevelet*, amelyet e-mailben juttatunk el az érdeklődőknek, de a honlapon is archiváljuk ezeket, hiszen összefoglalja egy-egy időszak eseményeit.

A fejlesztők úgy készítették el az oldalt, hogy webes felületen végezhetjük a szerkesztési munkákat, így a honlapot Dóráné Mészáros Anikó és Kustán László munkatársaimmal folyamatosan aktualizáljuk. Bízunk benne, hogy a felhasználók sok hasznos információt találnak az oldalon.

Sebestyénne Horváth Margit

OLVASÁSFEJLESZTÉS „MÁSKÉPP – MÁSHOGYAN” A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

A 2010/2011-es tanévben a Deák Ferenc Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárában a TÁMOP-pályázat keretében integrációs olvasásfejlesztési programsorozatot indítottunk a zalaegerszegi Béke-ligeti és Dózsa-iskola 8 - 12 éves diákjai részére. A foglalkozások célja a könyvtári környezet megkedveltetése mellett az olvasás megszerettetése és a könyvtár esélyegyenlőségi törekvéseinek támogatása.

Az októbertől májusig tartó rendezvényeken havonta 4 korcsoportnak tartottunk sokszínű foglalkozásokat mi, gyermekkönyvtárosok és vendégelőadók. A mesefeldolgozások drámapedagógiai módszerekkel és bábozással a szépirodalmi olvasmányok megértését és átélését segítették elő rajzos és játékos formában – *Kocsis Eszter* drámapedagógus vezetésével. Az internetes honlap bemutatón az elektronikus információforrásokban rejlő tanulás, és a tartalmas szórakozás lehetőségét mutattuk be a gyerekeknek. Az interaktív verses-zenés műsorokon – *Kelemen Gyula* énekmondó közreműködésével – a résztvevők együtt játszottak és énekeltek az előadóval. Ezek a programok fejlesztették a gyerekek irodalmi és zenei ízlését is. A kézműves foglalkozások, melyeket *Zsira Mária*, a népi kismesterségek oktatója tartott, a kreativitásra alapozva a tárgyalakítás és az ajándékkészítés örömét is nyújtották a karácsonyi és húsvéti előkészületek részeként. Májusban, programzárásként vidám vetélkedőkre került sor, melyek színhelye a Deák tér volt.

Rendhagyó módon került sor az integrációs programsorozat lezárására. A helyszín ezúttal a könyvtárunk előtti tér volt. Csodaszép napsütéses délután volt, öreg platánfák tartottak árnyékot, remek idő egy kis mókára. Izgalommal vártuk a gyerekeket, akiknek érdekes elméleti és játékos ügyességi feladatokat találtunk ki. Négy helyszínt készítettünk elő, ahol csapatonként adhattak számot ismereteikről, és bizonyíthatták, mennyire szeretik a sportot.

Az első állomás a *Járj, kely szabályosan!* nevet kapta. A *jelzőtáblák útvesztőjében* bolyongva kiderült, ki ismeri a legjobban a közlekedési táblákat. *Igaz-hamis* játékkal dönthették el, melyik szabály szerint kell helyesen közlekednünk, és vigyáznunk magunkra.

Az utolsó feladat az *ugrókötelezés* volt, ahol bámulatos teljesítmények születtek. Ezt a próbát kiállva, a második helyszínre mentek a csapatok, ahol humorosan átalakított leírásokból kellett kitalálni *Ki vagy mi lehetek én?* A gyerekek könnyebb és nehezebb rejtvényeket is kaptak, és egy kis könyvtáros segítséggel hamar kitalálták, *kit* vagy *mit* rejt a feladvány.

Ügyességi játékként minden csapattagnak egy távolabbra elhelyezett *dobozba bele kellett találni kislabdával*. A könnyűnek látszó feladatban a labda néha megtréfálta a játékosokat, és elgurulva hagyta, hogy szaladjanak utána.

A harmadik állomás a *Kedvenc állataink!* címet kapta, mert arra gondoltunk, hogy biztosan sok gyereknek van kedvence otthon, szereti az állatokat, valamint májusban van madarak és fák napja is. Az elméleti kérdéseink a kutya viselkedésére vonatkoztak. *Árnyék rejtvényben* kellett kitalálni, mit jelenthet a kutya viselkedése. Egy *totó* segítségével azt is kiderítettük, mit tudnak a gyerekek a *madarokról*. Az ügyességi játékhoz a már leselejtezett könyveinkből válogattunk. A feladat az volt, hogy *fejükön egyensúlyozva* ki tud több könyvet elvinni egyik helyről a másikra.

A vetélkedősorozat utolsó helyszínén *Találjuk ki együtt!* – *találós kérdések, versek, történetek* várták a lelkes versenyzőket. A kérdések a *természet világából*

hangzottak el, valamint *állatos fejtörőket* is meg kellett fejteniük a résztvevőknek. Itteni utolsó feladatuk a *hullahopp karikázás* volt. Úgyesen és ötletesen oldották meg ezt a próbát is, volt olyan, aki a nyaka körül pörgette a karikát, mert mint mondta, neki ott jobban megy. Amíg a zsűri, vagyis a könyvtáros nénik összeadták a pontszámokat, és értékelték a teljesítményt, a gyerekek *kígyó-fogócskával* vezették le még megmaradt energiájukat. Közben a tanár nénik elkészítették értékelésüket arról, melyik program tetszett nekik a legjobban. Mivel ez egy elméleti és ügyességi verseny volt, eredményt is kellett hirdetniük, de a legjobban teljesítő csapat mellett a többi játékos sem ment haza üres kézzel. Mindenki kapott egy kis noteszt és egy tollat ajándékba. Mindannyian jól éreztük magunkat, együtt örültünk annak is, hogy a közös játékban sikerült teljes mértékben feloldódnia a különböző iskolából érkezett tanulóknak.

A 28 foglalkozáson tapasztaltak alapján elmondhatjuk, hogy a gyerekek szívesen vettek részt az integrációs rendezvényeken, a mesék és a versek világának személyes résztvevői voltak, az interaktív programokon maguk is szereplőkké váltak. A pedagógusok és a gyermekkönyvtárosok számára is örömet jelentettek a foglalkozások, melyeken ismét megvalósulhatott az a törekvés, hogy a két iskola (speciális tantervű és normál általános iskola) tanulói együtt, egymást segítve jussanak irodalmi és könyvtári élményekhez.

Oláh Rozália – Tóth Renáta

A CIMBORA KLUB ÉVZÁRÓ KIRÁNDULÁSA

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárában 2010. október 1-én megalakult Cimborák klub tagsága a kezdeti 20-ról 2011 májusára 41 főre nőtt. Az első összejövétel óta a közös olvasmányok mellett a művészetek más területére is kitekintettünk (színház, zene, kézművesség). Vendégeink (*Tölgyesi Livia* író, illetve *Lackfi János* író, költő) a próza- és versírás rejtelseibe vezették be a gyerekeket a tanév folyamán. E mellett volt internetes kalandozás és sok-sok játék, móka és kacagás a havi találkozásokon.

Évzáró közösségépítő programként egy napos autóbuzsós balatoni kirándulást ígértünk a gyerekeknek, melynek programját már ősszel elkezdtük szervezni, amikor a gyermekkönyvhét vendégeként a paloznaki Meseterápiás Központ vezetőjétől, *dr. Boldizsár Ildikótól* meghívást kaptunk egy Meseközpont-bemutatóra. A megtisztelő felajánlást gyermekkönyvtárunk állományából kivont, de a Meseközpont alakuló könyvtárában még jól hasznosítható könyvsomaggal köszöntük meg, és nagy örömmel készülünk a gyerekek számára ezzel a „Meglepetés”- programmal.

A kirándulásra azok a cimborák jelentkezhettek, akik több alkalommal részt vettek a találkozásokon, ötleteikkel és részvételükkel erősítették a „cimboraságot”, azaz bármi módon hozzájárultak ahhoz, hogy a havi találkozások élményt jelentsenek mindenki számára. Sajnos volt több olyan cimborák is, akinek a kirándulás időpontjában más elfoglaltsága akadt, így - bár szeretett volna - mégsem tudott velünk tartani.

A május 28-i kirándulásra a jelentkezési határidő április 30-a volt, ekkora 20 gyerek jelezte részvételét, melyhez szülői engedélyt is kértünk. A szülők-nagyszülők gyakran elkísérték a vidéki (Baktúttós, Csonkahegyhát, Németfalu, Tófej, Becsvölgye, Salomvár) vagy a kisebb zalaegerszegi gyerekeket a pénteki délutánokra, esetenként szívesen vettek részt szemlélőként is a foglalkozásokon, ezért az ő részvételükre is számítottunk. A tanévi programok során voltak pedagógus és könyvtáros segítőink, akiknek így módon szerettük volna megköszönni munkájukat. Így gyermekkönyvtárunk négy munkatársa mellett négy további felnőtt kísérő is készülhetett a kirándulásra.

Paloznak mellett **Balatonfüred** lett második úti célunk, mely sokunk kedvelt balatoni városa, s melynek felfedezéséhez és megismeréséhez mindig kevés az ott töltött idő. A kirándulás programtervét az indulást megelőző napon tartott Cimborák-összejövételre küldött levelünkben minden jelentkezőnek elküldtük, a hasznos tudnivalókat pedig május 27-én *Lackfi János* író-költővel való találkozót követően ismertettük a kirándulás résztvevőivel.

Végre elérkezett május 28-a! Reggel 8 órakor együtt volt a csapat, a borongószeles időben elindulva titkon abban reménykedtünk, hogy – a meteorológiai előrejelzés ellenére - talán az eső nem ered el, de hiába, helyenként változóan szemerklő esőben haladtunk. Az autóbuzs melege, a csivitelő gyerekek, a Balaton-felvidék szépséges hegyvonulatai azonban jókedvre derítettek bennünket. Első állomásunk a **paloznaki Meseterápiás Központ**, közismertebben Meseközpont volt, melyet a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely őszi továbbképzésén már az intézmény vezetője, *dr. Boldizsár Ildikó* író, mesekutató és meseterapeuta szakmai körben bemutatott - azoknak a képeknek a segítségével, melyek a Meseközpont 2010. szeptember 30-i átadási ünnepségén készültek. Azóta már teljesen elkészült az épületegyüttes, így most minden zugába betekinthettünk. A Meseközpont céljára kedves vendéglátóink egy beszélgetés keretében vezették rá a gyerekeket: *Mindenkinek szüksége van a mindennapi „jólléthez” a lélek békéjére és a gondolat szabad szárnyalására. Az ide érkező felnőttek és gyerekek*

ezekkel nem rendelkeznek, a mese és a madarak segítenek nekik. Minderre itt rátalálhatnak dr. Boldizsár Ildikó és segítője - akinek a neve is Madár – értő és szeretetteljes közreműködésével. Megcsodálhattuk a Mesék házát, ahova mindenki elhozhatja kedves meséjét, itt gondosan megőrzik és vigyáznak rá. A lépcsőn felfelé haladva a piros almadíszeken egy-egy „lélekemelő” idézetet olvashattunk. A Tündérház emeletén puha párnák, takarók vártak ránk, hogy letelepedve jól érezzük magunkat vendéglátóinkat hallgatva. Majd két kiscsoportban indultunk felfelé, az „Óperencián túlra” – váltva - egyik csoport a madarakhoz, a másik az Óperenciás házba, ahova nemsokára árva gyerekek érkeznek, hogy megtapasztalhassák a „jóllét” érzését. Boldizsár Ildikó mesét ajándékozott nekünk, velünk „avatta fel” első meséjével az Óperenciás házat, ami különös szépséget és ünnepélyességet adott ennek a délelőtnnek. Jelképesen „átadtuk” mi is Boldizsár Ildikónak „ajándékunkat”, az előző nap Lackfi János költő segítségével készült versünket.

A Madárházba érve a természet közelségét érezhettük meg, azt a nyugalmat és harmóniát, mely ide költözött – együtt a madarakkal. A számlálhatatlan sok madár közelsége a teljes kikapcsolódás élményét nyújtotta, miközben a fülemülék, sárgarigók, pintyek...dalát hallgattuk - és Madár lelkes ismertetőjét arról a világról, melyet ő alkotott hozzáértéssel, szorgalommal és szeretettel.

Farkas Hanna őszinte véleménye a paloznaki Meseközponttól: EZ EGY CSODA! És tényleg! Szavakkal nem kifejezhető, ami itt létrejött, ezen a délelőtn boldogok voltunk, hogy ennek a csodának mi is szemlélői lehettünk. Ildikótól azt is megtanultuk, hogy az öröm képességét mindenkinek el kell sajátítani, ezért örülni kell, ha süt a nap, ha fúj a szél, ha esik az eső, mert mindennek értelme van. Ha esik az eső, azért esik, hogy öntözze a földeket...

Ezzel az útravalóval búcsúztunk el a Meseközponttól, hogy második állomásunkkal, a **paloznaki Tájházzal** ismerkedjünk meg. Kalauzunk, a Hild díjas település polgármestere, *Czeglédy Ákos* már várta a csoportot. Az igényesen és gondosan berendezett nádfedezés – fagerendás parasztházba érkezve a gyerekeket a régi építészettel, berendezéssel, használati tárgyakkal ismertette meg. A még mindig szemerkélő esővel dacolva a gyerekek a takaros udvaron átfutottak a csűrbe, sőt még a szabadtéri játékokat is kipróbálták! Minderről tanúskodnak honlapunk Galériájában megnézhető fotók is: <http://gyermekkonyvtar.dfmk.hu/kepek/6155>.

A **Faluházban** újabb csoda várt bennünket, a **Lego város kiállítás**, mely *Praznovszky Mihály* irodalomtörténész magángyűjteményéből állt össze. Itt szabadon gyönyörködhattunk a játékvárosban, ahol kis vonat is kanyarog, és a foci pályától az űrállomásig minden megtalálható és megcsodálható. A kiállítás május 8-tól júniusig 2-ig tekinthető meg, szerencsés időpontban érkeztünk tehát. Érdekessége a kiállításnak, hogy a speciális lego-asztaloknál aznap délután összerakó-versenyt is szerveztek, amelyre már sajnos nem nevezhettünk be, mert indult tovább az autóbuszunk Balatonfűredre. A Lego város kiállításon nagyon sok fotó készült, ezekből válogattunk Galériánkba is: <http://gyermekkonyvtar.dfmk.hu/kepek/6157>

Paloznak gyönyörű panorámájával, rendezett faluközpontjával, és sok-sok illatozó virágjával méltán nyerte el 2010-ben a Virágos Magyarországért környezetszépítő verseny fődíját falu kategóriában, és készül most az európai szintű megmérettetésre. Abban a reményben köszönt el a község polgármestere tőlünk, hogy „*Vigyük el Paloznak jó hírét!*” - ezt méltán megígérhettük. Mi pedig azzal búcsúztunk, hogy „*Ide még visszajövünk!*”!

Végre elállt az eső, Balatonfüred innen csak 5 km, autóbuszunk a **Városi Múzeumhoz** érkezett, ahol tárlatvezetőnk, *Barabás Borbála* muzeológus már várta érkezésünket, hiszen kicsit megcsúsztunk, délután fél 3-ra érkeztünk a múzeumhoz a tervezett fél 2 helyett. Balatonfüred életének négy jellegzetessége a vízi közlekedés, a gyógyító tevékenység, a füredi Anna bál és a színházi élet. Mindezek történetével egy-egy teremben interaktív módon ismerkedhettünk meg a múzeumban. A gyerekek kipróbálhatták - a hajókerék forgatásával -, hogy milyen sebesen „szeli a Balaton vizét a hajó”. Beülhettek a fakádba, melyet régen a híres gyógyhatású vízzel töltöttek meg. A füredi Annabálra „készülve” zene hallgatása mellett gyakorolhatták a keringő tánc lépéseit, végül „színpadra lépve” – szövegkönyvvel a kezükben – készülhettek az „előadásra”. Többen annyira belefeledkeztek a játékba, hogy az alagsori kiállításokról is megfeledkeztek, de a „kipróbálás” élménye velük maradt.

Mi, gyermekkönyvtárosok pedig akkor kezdtünk „büszkék” lenni a gyerekcsapatra, amikor a Városi Múzeum munkatársai megkérdezték, hogy „Milyen gyerekek ezek? Nem így szoktak viselkedni a csoportok!” Kicsit bemutatva a klubot, végül így válaszoltunk: ők CIBBORÁK. És valóban: egyetlen fegyelmező mondat nélkül telt el a nap, a gyerekek érdeklődők voltak, élvezték az együttlétet, a közös programok mindegyike megnyerte tetszésüket. Jutalmul ajándékot is kaptunk kedves tárlatvezetőnkől: egy régi Petőfi – összes költeményt és két helyi kiadványt, amelyek könyvtárunk állományába kerülhetnek.

Végre fél 4 körül előbújt a nap, már csak fél óra volt hazaindulásig, a szívkorház előtti füredi savanyúvizet mindenki megkóstolta, és rövid sétát tehettünk a Balaton partján, a Tagore sétányon és a mólón. Élvezettel ugrották át a fiúk a szökőkút víznyalábjait, (olyannyira, hogy Zám Máté nadrágcserére is kényszerült!), gyönyörködtünk a rózsakertben, és még az elmaradhatatlan fagyizásra is jutott idő.

A „**Reformkori séta**” idő hiányában elmaradt, de sebj, jövőre ezzel kezdünk, mert a füredi mólón elhatároztuk, hogy egy év múlva Balatonfüred és Tihany lesznek a Cimbora-kirándulás célpontjai. S hogy megvalósulhat-e ez az álom? Minden bizonnyal, ha megint lesznek olyan támogatóink, akik fontosnak érzik a gyerekek kulturális fejlődését. A 2011. évi kirándulásunk költségeit két cég vállalta. Köszönjük a KONDEX KFT.- nek és vezetőjének, **Kondor Zsolt**nak; valamint a MÁTÉ-HÁZ KFT. - nek és vezetőjének, **Hoffmann Péter**nek, hogy segítségükkel kirándulásunk megvalósulhatott, és a gyerekek páratlan élményekhez juthattak támogatásukkal.

Oláh Rozália

A CIMBORA-KLUB VENDÉGE VOLT ROSTA GÉZA ELŐADÓMŰVÉSZ

A Cimbora tagok legutóbb március 25-én gyűltek egybe gyermekkönyvtárunkba, hogy ismét önfeledt, derűs perceket éljünk át egymás társaságában. A már „rég” Cimbora-tagok között új diákot is köszönthettünk, név szerint Tuboly Zsombort, aki a Mindszenty Általános Iskola tanulója. Az ő eskütételével kezdődött a foglalkozás. Utána fontos dologról esett szó, nevezetesen a tervezett május végi autóbuszos kirándulásról, amelynek úticélja Balatonfüred. Mindegyik Cimbora-tag megkapta az írásos nyomtatványt, amely tájékoztatást nyújt ehhez a kiránduláshoz. Arra kértük a gyerekeket, hogy április 30-ig juttassák vissza hozzánk a papírt, hogy időben tudjuk szervezni a túrát.

Aztán elkezdődött a tényleges program, a zenés előadás. A jelképes „színpadra” (a felnőtt olvasóteremben) fellépett Rosta Géza gitáros énekes. Nem sokat teketóriázott, a gyerkőcök köszöntése után egyből a „húrokba csapott”. Hát, nem akármilyen orgánnummal rendelkezik, erőteljes hangjával, gitárzenéjével betöltötte nemcsak az olvasótermünket, de az egész könyvtár visszhangzott a vidám akkordoktól.

Főként *Ágai Ágnes* megzenésített verseit hallhattuk tőle. Jellemzője volt zenés műsorának, hogy szinte mindegyik dal kapcsán megszólította közönségét, hol kérdéseivel, hol humoros felvezető mondataival.

---*Szoktatok-e éjjel álmodni?* Már is jött *Ágai Ágnes* szövege gitárkísérettel:

„Múltkor azt álmodtam, hogy
léggömbök nyílnak a fűben.
Leszakítottam őket,
És elpukkadtak.
Sírtam. De színes könnyeket”

A következő dal a „*Láttam egy óriást...*” kezdetű volt. Bár *Ágai Ágnes* versei rímtelenek, de ezt Rosta Géza gitárjátékával annyira tudja ellensúlyozni, hogy a hallgatóságnak nem is hiányoznak a szabályos, rímes sorok.

---*Szoktatok-e árulkodni?* S felhangzott az idevágó szöveg:

„Azt mondják, árulkodni csúnya,
meg azt, hogy legyünk őszinték.
Ha kérdezik, hogy ki rosszalkodott,
Akkor csak magamra árulkodhatok?”

Rosta Géza feltette a következő kérdést: *Ki szokott este kádban fürödni?* Hát, szinte mindannyiunk keze a magasba lendült. Már is felcsendült a dal pergő gitárritmusával :

„Hogyha zene szól,
vagy ha a meleg fürdőkádban ülök,
úgy borzongok, mintha fáznék.
Legjobb lenne a fürdőkádat
színültig megtölteni zenével,
és bűvárruhában elmerülni benne.”

Aztán két fiút szólított maga mellé az előadó. Meginterjúvolta őket, hogy szeretik-e az állatokat. Vajon állatkertet nyitnának, ha felnőnek, vagy inkább állatiskolát? S érkezett a zenés felelet:

„Ha nagy leszek, állatiskolát nyitok.
Megtanítom őket mindenre:
Írni, olvasni, számolni.
És arra, hogy ne egyék meg egymást.
Még ha megnőnek, akkor se.”

Vajon mit gondolnak magukban az állataink? Mi lehet a véleményük, rólunk, emberekről? Ezt is egy vidámra hangszerelt versikéből tudtuk meg:

„Ha állat lennék,
soha nem tartanék embert a lakásban,
mert lármázik,
piszkot csinál és egészségtelen.”

Hogy ne csak Ágai Ágnes versei legyenek terítéken, Rosta Géza egy szép lírai *Nagy László* verset is beiktatott műsorába. A költemény címe: *Balatonparton*. Miről szól a költő merengése? Nádi világról, nádiverébről, vízicsibékről, szélről, nádihegedűről. Természetesen az előadó hangereje, a lágy gitárakkordok Nagy László csendes, méléző gondolataihoz igazodtak.

Jött az újabb kérdés: *Van barátotok?* No, ha igen, figyeljete!

„Legjobb barátom a Hold,
akármerre megyek, mindig jön velem,
pedig olyan messze van.
Másik legjobb barátom a Gabi,
De ő mindig másfele megy,
Pedig olyan közel van.”

Rosta Géza ezután több gyereket is maga mellé invitált, s felnyitotta kopottasnak tűnő „varázskofferét”. Hogy mi minden rejtőzött benne? Hát, csuda dolgok... Különböző hangszerek, de furcsa köntösben. Volt ott zenélő körte, tojás, rumbatök, de még folytathatnánk... Megkérte „zenésztársait”, hogy a megfelelő ritmusra kísérik az ő zenéjét és énekét. Ekkor következett az „Én elmentem a vásárba félpénzzel” kezdetű dal. A más-más állatokat gyerekek személyesítették meg. Egyikük tyúk lett, másikuk liba, aztán volt ott malac, kecske, számár... A Cimborá-tagok feladata volt a különböző állatok hangutánzó megszólaltatásával besegíteni előadóművésznünknek. A dal végéhez közeledvén lett is igazi állatkórusunk. Ezzel a vidám, közismert nótával ért véget Rosta Géza műsora. Virtuóz gitárjátékát, mókás kedvét, közvetlenségét, amellyel a gyerekekhez szólt, nagy-nagy tapssal köszöntük meg.

Cimborá-klubunk második részében a gyerekekkel betelepedtünk az internet-laborba. Mint ismeretes, március 22-én emlékezünk meg a víz világnapjáról. Ez adta az apropót, hogy mi, szervezők egy kis játékos internetes feladatlapot állítsunk össze a cimboráknak. Az internetes feladatlap a „*Vízipók a neten*” címet viselte. A feladatok sokszínűek, érdekesek voltak, s mindegyik a vízhez, éltető elemünkhöz kapcsolódott.

Az első feladatnál például a Magyar Elektronikus Könyvtár honlapján böngészünk. *M. Szabó István: Fény és víz* című művének fejezetcímeit kellett megkeresni. A Google idézetkeresőjében rá kellett találnunk a „*Se ízed nincs, se zamatod...*” kezdetű sorokra, hogy vajon kitől származik az idézet. Nem is gondoltuk volna, hogy a kis herceg szerzője, Antoine Saint-Exupéry írta ezeket a gondolatokat. A cimboráknak a *Youtube* videotárában is keresniük kellett. A kérdés „*A víz üzenetei*” című videóhoz kapcsolódott: milyen hosszú, ki töltötte fel és mikor? A magyar tengerhez, a *Balatonhoz* szintén fűződött kérdés. Többek között, hogy mennyi az átlagos mélysége, melyek a főbb balatoni nevezetességek. A költészet is képviseltette magát egy kérdés erejéig. A www.egyszervolt.hu oldalon *Tamkó Sirató Károly: Dal a tóról* című versére kellett ráakadni. Az „összekeveredett” verssorokat helyes sorrendbe kellett rendeznünk.

A gyerekek élvezték az internetes bújárkodást. Volt, aki hipp-hopp rátalált a megoldásokra, de akadt olyan diák is, akinek el kellett egy kis könyvtárosi segítség.

Mivel éppen az Internet Fiesta hetében voltunk, a rejtvényfejtőink praktikus kis ajándékokkal gazdagodtak (könyvjelző, toll, mobiltelefon-tartó).

Hogy megint milyen gyorsan elszaladt az idő! Szinte most kezdtük el a klubfoglalkozásunkat, s máris fél öt lett. Kinek ide, kinek oda kellett sietni a cimboratagok közül. Persze úgy köszöntünk el egymástól, hogy találkozunk egy hónap múlva ugyanitt, ugyanekkor!

Fejesné Szabó Piroska

SOKSZÍNŰ PROGRAMKÍNÁLAT A LETENYEI KÖNYVTÁRBAN

A letenyei Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár minden évben változatos programokkal várja a város felnőtt és gyermek lakóit. Az alábbi írásban összefoglaljuk az elmúlt évben lezajlott programjait:

Január 22-én a Magyar Kultúra Napja alkalmából filmvetítéssel emlékeztünk meg a „Millennium szobrászáról,” Zala Györgyről. Ugyanezen a napon nyitottuk meg a Letenye Art kiállítást, amely helyi alkotók képzőművészeti alkotásait mutatta be az érdeklődőknek.

Mi is csatlakoztunk a „Mese útja” országos olvasásnépszerűsítő projekthez, amelyben Zala megye a boszorkányok havát vállalta fel. Kis könyvtári boszótanya című rendezvénysorozatunk keretében februárban 4 alkalommal tartottunk mesedélelőttöt, illetve kézműves foglalkozást a gyerekeknek. Február 16 – március 12. között „Söprűn, hordón, taligán - megmutat varázsceruzám” címmel kiállítást rendeztünk a boszorkányos meseillusztrációs rajzpályázatra érkezett munkákból.

Februárban a felnőtteknek szóló programunkon Anda Angéla, a Pannon Egyetem Georgikon Kar tanszékvezető egyetemi tanára beszélt „A globális felmelegedés helyi hatásairól.” Ezt a rendezvényünket a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma támogatta.

Márciusban két kiállítás-megnyitóra is sor került a könyvtárunkban: „Egynek minden nehéz; soknak semmi sem lehetetlen” címmel Széchenyi István halálának 150. évfordulójára emlékeztünk; ugyanakkor bemutattuk a Letenye Város Alapfokú Művészetoktatási Intézménye képzőművészeti tagozatosainak kiállítását is.

Március 19-én tartottuk meg a József Attila körzeti szavalóversenyt az általános iskolák tanulóinak részvételével. A legjobbak továbbjutottak a megyei döntőbe.

Március 26-án Kamarás Klára letenyei alkotó kötetbemutató irodalmi estjére került sor.

A Húsvét közeledtével két alkalommal szerveztünk játszóházat, előbb az óvodásoknak, majd az általános iskolásoknak is.

Április 9-én nyílt az újabb képzőművészeti kiállításunk a könyvtárban, bemutattuk a bázakerettyei pszichiátriai betegek szociális otthona lakóinak munkáit.

A Széchenyi évhez kapcsolódóan április 9-én „A legnagyobb magyar – arcképvázlat gróf Széchenyi Istvánról” címmel Szemes Béla, középiskolai tanár tartott előadást.

Április 23-án a Társadalomtudományi hetek alkalmából „Vár állott, most kőhalom...” címmel dr. Ferenczi Sándor, a TIT városi szervezetének elnöke tartott előadást.

Május 1-én tartottuk „Szív adja szívnek szívesen” című kézműves foglalkozásunkat az anyák napjához kapcsolódva.

Május 21-én „Mikszáth és kora” címmel Mikszáth Kálmán halálának 100. évfordulója alkalmából dr. Bogár Imre középiskolai tanár előadását hallgathatták meg az érdeklődők.

Május 28-án nyílt meg „Prinzesdorfi anizs” című kiállításunk, amelyben bemutakozhattak Letenye osztrák testvérvárosának képzőművészei.

A nyári szünetben igyekeztünk hozzájárulni a gyerekek hasznos időtöltéséhez: a kötelező olvasmányok feldolgozása kapcsán szó volt a Két Lottiról, a Pál utcai fiúkról, az Egri csillagokról, A kőszívű ember fiáról, a Légy jó mindhaláligról. Ezen kívül több alkalommal kézműves foglalkozást is tartottunk.

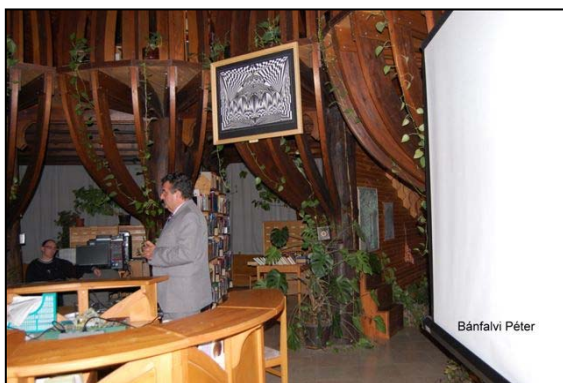
Nyáron a felnőtt „Könyvbarátok” számára két kirándulást szerveztünk Szlovéniába és Bécsbe. Mindkét program nagyon sikeres volt.

A Mura Menti Irodalmi Napok rendezvényeként augusztus 27-én Blazsetin Istvánra emlékeztünk. Szeptember 10-én bemutattuk a letenyei Rózsás Sándorné Újrakezdés című verses kötetét, szeptember 17-én Riester Árpád A zászló félárbóc alatt című kötetét.

Október 1-10. között csatlakoztunk az Országos Családi Könyvtári Napok 2010 programsorozathoz. Ennek keretében „Kicsi vagyok én, majd megnövök én” címmel híres emberek gyermekkorát mutattuk be fotókiállításunkon. Ugyanebben az időszakban a Letenye és környéke iskolaszövetség vándorkiállítása szintén megtekinthető volt nálunk, amelyben Fekete István elbeszéléseinek és Kölcsey Himnusz című alkotásának illusztrációi voltak láthatóak.

Mesedélelőtt sorozatunk is tovább folytatódott: október 5-én és 6-án Nagypó mese-fája címmel az óvodásokat és az alsó tagozatosokat szólítottuk meg.

Október 10-én a Könyves vasárnapon színes programokkal vártuk a családokat, hogy kukoricacsuhéból készítsenek virágokat. Ekkor mutattuk be a „Ha én gazdag lennék...” rajz- és prózaíró pályázatra érkezett alkotásokat, és a legjobbak díjazásban részesültek. Vendégünk volt Csernik Szende lábbábművész is.

A Magyar Tudomány Napja alkalmából 2010. november 12-én a Városi Könyvtárban Bánfalvi Péterrel, a TIT Öveges József Ismeretterjesztő és Szakképző Egyesület Zala megyei elnökével, a Vega Csillagászati Egyesület elnökségi tagjával találkozhattak az érdeklődők. Galileo Galilei csiszolt lencséjű távcsövével a Kepler féle távcsövön át a Pizskés-tetőn található Magyar Tudományos Akadémia

Csillagászati Kutató Intézet csillagvizsgálójáig mutatta be a távcső fejlődését. A <http://www.stellarium.org/hu/> oldalról letölthető szabad, nyílt forráskódú számítógépes planetáriumi programmal igazán élethű, 3 dimenziós látványban volt része a közönségnek. A vetítővászon megelevenedő csillagos égbolton megfigyelhették az égitestek mozgását, valamint a felhők mögül előbukkanó Holdat.

Az elhangzottakat az előadó – kastélyparkban felállított - Skywatcher távcsövén keresztül az érdeklődők meg is tekinthették. A 60 szoros nagyításban látható Hold kráterei, valamint a Jupiter holdjai a kissé felhős égbolt ellenére is felejthetetlen élményt nyújtottak.

November 20-án került sor Fúzió címmel Bokros Tiborné Kamarás Klára irodalmi és Timár Zoltán képzőművészeti alkotásainak bemutatójára.

Az év két utolsó hónapjában két rendezvényünk is volt az „Új szolgáltatások Zala megye könyvtáraiban – élethosszig tartó tanulás támogatása könyvtári környezetben TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0068” pályázat támogatásából: 2010. november 26-án ven-

dégünk volt Schäffer Erzsébet, Pulitzer-emlékdíjas, valamint 2009-ben Prima Primissima díjjal kitüntetett író, újságíró. Munkásságát a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjével is elismerték.

Írásai, megkapó történetei, interjúi, riportjai - elsősorban hölgy olvasóink körében- mindig nagy érdeklődésre tartanak számot. Aki- ket „útközben” elé hoz a gondvise- lés, „témát” is jelentenek az újság- íróknak, hiszen ő más szemmel látja, és láttatja mindazokat, akik sokunk számára idegenek és legfő- képpen észrevétlenek maradnának. Szerinte minden emberben ott a jó, az eredendően tiszta. Írásaiban tükröt tart elénk is, hogy önma- gunkban is ismerjünk rá az értékre,

az értékesre és nézzünk körül jól, mert ott van körülöttünk minden, igazából minden ahhoz, hogy boldogok legyünk.

Az író nő történeteket mesélt az életéből, amelyek mindennapiságukban különösek és arra biztatnak bennünket, hogy merjünk kíváncsiak lenni másokra és magunkra. Mer- jünk adni, hogy kapjunk is, és észrevéve a világ káprázatosan szép voltát, „megtanul- junk vágyakozni az után, ami a miénk”.

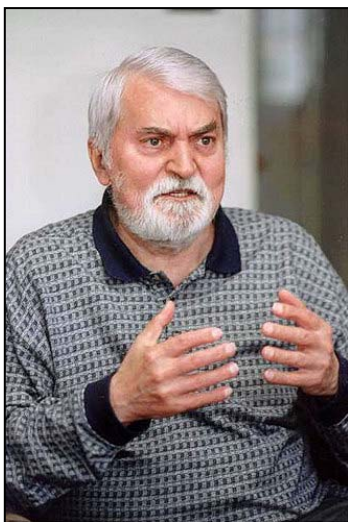
December 16-án szintén a TÁMOP pályázat tette lehetővé az „Ősi gyümölcsfajták nyomában” című programot: vendégünk volt Kovács Gyula erdész, az „Év zalai embe- re” és Szarvas József, színművész, a Nemzeti Színház tagja.

Karácsonyra kézműves játszóházzal készültünk a gyerekekkel, amelyen szintén szép alkotások születtek.

Molnárné Pfeiffer Edit

KÖNYVTÁRI NÉVADÓ RÉDICSEN

Az elmúlt években Rédics neve gyakran felbukkant a magyar irodalom iránt érdeklődő, a kortárs verseket kedvelő, szerető emberek körében. Hiszen élete utolsó éveit töltötte Rédicsen Utassy József (1941. március 23. – 2010. augusztus 27.) Kossuth-díjas, babérkoszorús költő, s végső nyughelyre is községünk temetőjében lelt.

A Községi Könyvtár – amely egyben az iskolai könyvtári feladatokat is ellátja – Stokker Sándor polgármester kezdeményezésére, a költő iránti tisztelet jeléül felvette Utassy József nevét.

A névadó ünnepséget 2011. január 21-én a Móra Ferenc Általános Iskolában tartottuk, hiszen az oktatási intézmény ad helyet a település könyvtárának.

A magyar kultúra napjához időzített rendezvényen jelen volt Horváth Erzsébet, Zsóka, a néhai költő felesége,

Péntek Imre, a Kilencek alkotócsoportjához tartozó pályatárs, valamint az irodalmár-költő számos tisztelője.

Elsőként Stokker Pálné iskolaigazgató mondott ünnepi beszédet, melyben kiemelte a kulturális hagyományok ápolásának jelentőségét, majd Stokker Sándor polgármester emlékezett meg a költőről. „Mint kincs élt köztünk – mondta – észrevétlenül, alázatosan, küzdve az élettel, de nem elhagyva magát alkotott kis falunk még kisebb utcájának egyik otthonában. Rédics maga volt neki a nyugalom, szeretett itt élni, szerette az embereket, és szerette, hogy szeretik. „

Az iskola tanulói Utassy-versek elmondásával tisztelegtek a költő életműve előtt.

Meghatottságának is hangot adva Horváth Erzsébet az olvasás fontosságára hívta fel a tanulóifjúság figyelmét, s arra, hogy a versek által is gazdagítható az emberi elme és lélek.

Az ünnepség keretében a könyvtárban állandó kiállítás nyílt Utassy József hagyatékából, melynek anyagát a költő felesége nagy szeretettel bocsátott rendelkezésünkre.

Régi és újabb fotók idézik a költő életének korszakait, tizenéves korától az általunk is jól ismert idősebb koráig. Láthatjuk egyetemistaként, könyvét dedikáló érett költőként és az életet igenlő derűs emberként.

Rendkívül nagy értéket képviselnek azoknak a kéziratoknak az eredeti példányai, melyek másolatait a tárlat látogatói megtekinthetik.

Utassy József élete során számos elismerésben, díjban, kitüntetésben részesült. Számára legkedvesebb elismerés az volt, hogy szülőfaluja, Bükkszenterzsébet díszpolgárrá avatta. Az erről szóló okirat másolata is itt látható.

1978-ban József Attila – díjat kapott, aztán több évtizedes szünet után 2001-ben a költőelődök által létrehozott értékek ápolásáért Balassi Bálint Emlékkarddal jutalmaz-

ták. Ugyanebben az évben a Magyar Köztársaság Babérkoszorús költője lett. 2008 tavaszán a magyar költészet megújításáért Kossuth-díjat kapott. Egy évvel később a Kilenckekkel együtt átvehette a Bethlen Gábor-díjat.

A most kialakított emlékhelyen kerültek elhelyezésre Utassy József verseskötetei is: Pokolból jövet, Júdás idő, Fény a bilincsen, Csillagok árvája, Irdatlan ég alatt, Havak hatalma, Hóemberség, Mézgarázdák, Szamárcsillag, Keserves (közülük csak néhány).

A költő életművének ápolását fontos feladatunknak tekintjük, ezért rendeztük meg évente a költészet napjához kapcsolódóan VERSÜNNEP című programunkat. A rendezvénysorozat anyagi - erkölcsi támogatója és fővédnöke Horváth Erzsébet, a költő felesége.

Ezt a programot 2011. április 11-én már az Utassy Józsefről elnevezett könyvtárban tarthattuk meg. A szavalóversenyen részt vettek a Móra Ferenc Általános Iskola tanulói. Nevezni egy szabadon választott Utassy-vers elmondásával lehetett.

Az iskola 106 tanulója közül 42 versmondó jelentkezett. A háromtagú zsűri négy kategóriában értékelte az elhangzott szavalatokat.

Korcsoportonként oklevelet és könyvjutalmat, valamint dicséretet adományozott a zsűri a legjobbaknak. A résztvevők emléklapot kaptak.

A zsűri tagjai: Horváth Erzsébet a néhai költő felesége, Sztárcsevicsné Szabó Judit az iskola magyartanára és Dányi József az Utassy-versmondó kör tagja voltak.

Erdei Lajosné

RENDEZVÉNYEK A ZALAKAROSI KÖNYVTÁRBAN

A Móra Ferenc Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Könyvtár kettős funkciójából adódóan elsősorban az általános iskolások és óvodások számára szervezett programokat, de azért a felnőttekre is gondoltunk.

Az intézmény konzorciumi partner a Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete dr. Kovács Lajos Szakkönyvtára TÁMOP 3.2.4 -08/1-2009-0025 „Könyvtári szolgáltatások fejlesztése Zalában” projektjében. E pályázat keretén belül számítógép- és internethasználoi tanfolyamra került sor a könyvtárban településünk idősebb lakói, nyugdíjasai számára.

A tanfolyam heti 2-2 órában, összesen 10 alkalommal, január 17-e és február 21-e közötti időszakban zajlott. Az internettel való ismerkedést Némethné Hajdu Márta projektmenedzser tanította a 15 „szépkorú diáknak”. A hallgatók e-mail címeket

készítettek, megtanulták a levelezés, képeslapküldés, csatolt fájl módjait, az internettelefon használatát, a webes felületen elérhető újságok, magazinok, honlapok, tv műsorok keresését. Szinte nem is vették észre egy-egy alkalommal az idő elteltét, olyan mélyen belemerültek a munkába. Megígérték, hogy otthon kitartóan gyakorolják a tanultakat, s hozzánk is gyakran visszalátogatnak a könyvtárba.

Január hónapban a 3. és 4. osztályosokat (52 fő) hívtuk meg a könyvtárunkba azzal a céllal, hogy olyan CD-ROM-okat mutassunk be nekik, melyek a könyvtárunkban is megtalálhatók és az adott korosztály tananyagához kötődnek, tanulásra, tanulmányaik kiegészítésére, játékos gyakorlásra egyaránt alkalmasak.

Igy került a választásunk a Manó CD-ROM sorozatból a Manó Magyarországra és a Magyarország Nemzeti Parkjai I-II. elektronikus dokumentumra. Mindkét osztályfokon környezetismeretből témakör Magyarország, szomszédos országai, nagy tájai, vizei, felszínformája, Nemzeti Parkjai, nevezetességei, növény és állatvilága. Erről való ismereteiket bővíthetik, tudásukat ellenőrizhetik, kiselőadásra, versenyre készülhetnek ily módon is a gyerekek. Először kivetítő segítségével megismerkedtek a programok bemutatójával, majd belenéztünk szűkebb hazánk, a Zalai-dombság tudástárába, majd a Balaton-felvidéki Nemzeti Park ismertetőanyagába. A legnagyobb sikert az állatvilág bemutatója aratta, ahol néhány madár „énekét” és pár békakuruttyolást is meghallgattunk, nagy mosolyt csalva az utóbbival a gyerekek arcára.

Sajnos idő hiányában feladatok megoldására már nem volt lehetőség. Ígéretet tettünk nekik, hogy biztosítunk számukra egy számítógépet a könyvtárban, ahol előre bejelentkezéssel, fejhallgatóval lehet ezeket a programokat helyben használni a 3. és 4. osztályosoknak is.

Könyvtárunkban színház-előkészítő foglalkozáson vesznek részt azok a gyerekek, akik a nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési Otthonba váltott színházbérlet. A foglalkozásokra az aktuális előadások előtt került sor. Januárban a *Ludas Matyi*, februárban Kipling: *A dzsungel könyvének színpadi változata*, márciusban Benedek Elek *Világszép nádszálkisasszony* című meséje volt a téma, de szó esett arról is, hogy milyen illemszabályokat kell betartani egy színházban.

Februárban ismeretterjesztő csoportfoglalkozásra került sor: Afrika állatvilágával lehetett ismerkedni a könyvtárunkban, amelyen négy osztály, összesen 82 fő vett részt. A könyvtáros, Horváth Zita nagyon szép dekorációval várta őket, így motiválva a gyerekeket a témára való ráhangolódásra. Találós kérdések, állatok mozgásainak utánzása, állatokról szóló ismeretterjesztő könyvek bemutatása, állatok felismerése

jellemzőik alapján egyaránt szerepelt a feladatok között. Nagyon sikeres volt a rajzos feladat, ahol az egyik csoport „meséje” alapján kellett a másik csoportnak megrajzolni a képet. Nem maradt el az Afrika CD-ROM-mal való ismerkedés és a Sivatagi show videóból részletek megtekintése sem.

Fontosnak tartjuk az óvodások könyvtárhasználatra nevelését, ezért a zalakarosi óvoda mindhárom csoportja ellátogatott a könyvtárba könyvtárbemutató foglalkozásra. Megismerkedtek a könyvtárossal, a könyvtár helyiségeivel és a kölcsönzés szabályaival. Ezután mese-, képes-, verses- és állatos könyveket nézegettek. A látogatás végén több könyvet kölcsönöztek ki nekik az óvó nénik, melyeket magukkal vittek az óvodába, hogy tovább nézegessék őket. Nekünk, könyvtárosoknak a legnagyobb öröm az volt, amikor néhányukkal napokon belül újra találkozhattunk a szüleik kíséretében, a könyvtári beiratkozás alkalmával.

Kézműves foglalkozásokat is szerveztünk: március 15-e emlékének tisztelegve március 9-én e jeles ünnep szimbólumát, a nemzeti színekből álló kokárdát készítettük el kartonpapírból és krepp-papírból. Miután összeragasztottuk, hurkapálcára rögzítettük. A foglalkozás közben megbeszéltük a nemzeti zászló színeit, azok jelentését. Felelevenítettük 1848. március 15-e fontosabb eseményeit, felsoroltuk a forradalom híres résztvevőit, majd a kész kokárdákkal elmondtuk *Petőfi Sándor: Nemzeti dal* című versének első versszakát is. 36 kisgyerek vitte haza az itt készített kokárdáját, hogy az ünnep napján kitűzhesse a saját otthoni kis birodalmában, ezzel is tisztelegve a '48-as hősök emlékének.

Április 13-án 32 alsós kisdíák készített a könyvtárban papírból tavaszi virágot, nárciszt. A tavaszi évszak jellemzőinek, színeinek felidézése után fogtak neki az ügyes kis kezek a munkának. Hamar nyíltak ki kezük alatt a papírvirágok. Hogy a munka még jobb hangulatban menjen, Figura Ede megzenésített verseit hallgathatták, köztük Zelk Zoltán: Tavaszi dal című versét is.

Drámajáték foglalkozást tartott Horváth Zita könyvtáros iskolánk 3.osztályos tanulóinak március 18-án. *Kriza János: A rest lány* című meséje köré fonódtak a feladatok. A mesedramatizáláson kívül volt rajzos feladat, pantomim játék, felolvasás, az esemény részleteinek, cselekményének megbeszélése, idegen kifejezések értelmezése és rokon értelmű szavak gyűjtése. A legkedveltebb feladat az volt, amikor a csoportoknak egy esküvőt kellett eljátszani. A gyerekek nagyon kreatívan oldották meg mindezt. Volt ahol pap, volt ahol anyakönyvvezető adta össze a fantáziánévvel ellátott párokat. Némely csoport még imitált zongorajátékkal előadott nászindulót is dúdolt a bevonuló fiataloknak, természetesen nagy derűtséget okozva ezzel a hallgatóságnak.

Már 2004 óta rendez meg a zalakarosi könyvtár a Móra napok keretén belül a könyvtári versenyt. 2009-ig egyfordulós levelezős játék volt ez a megye iskoláinak, a felső tagozatos diákoknak meghirdetve. Ebben mindig Móra Ferenc életéről, munkásságáról és valamelyik gyermek-regényéről szóltak a kérdések. A legjobb feladatot beküldők mindig a Móra napi nagy ünnepélyen kapták meg a jutalmukat. 2011-től egy kicsit változtattunk a játék menetén. Két fordulósra bővítettük a

versenyt, mely így már nemcsak levelezős lett, hanem helyi fordulóval is bővült. Ebben az évben Móra Ferenc: Dióbél királyfi című regényéről és Móra Ferenc életútjáról a megoldásokat a versenyre jelentkező diákoknak március 21-ig kellett beküldeni. Az 5-6. osztályos korcsoportban 33 tanuló 10 iskolából, a 7-8. osztályos korcsoportban 13 tanuló 5 iskolából oldotta meg a feladatlapot. Miután kijavítottuk a pályázatokat, értesítettük a legjobb munkákat beküldőket, összesen 24 tanulót, és meghívtuk őket a helyi fordulóra, amelyet a könyvtárunkban rendeztünk meg. Április 5-én már csak a regényből voltak feladatok, melyhez természetesen nem adtunk ki könyveket. A villámkérdések, igaz-hamis, ki mondta kinek, keresztretjtvény és más érdekes feladatok megoldására 45 perc állt a versenyzők rendelkezésére. Ezután Bakonyi Rita, Lengyel Éva, Benkőné Gulyás Edit és Horváth Zita kolléganők segítségével kijavítottuk a feladatlapokat. Minden versenyző emléklapot, könyvjelzőt, matricát, könyvtárról szóló ismertetőlapot és tollat kapott ajándékba. A győztesek pedig korcsoportonként könyvjutalmat és oklevelet vehettek át intézményünk igazgatónőjétől.

2011. április 11-én, mint minden évben ezen a napon, a nagyszünetben, József Attilára, születésének napjára, a magyar költészet napjára emlékeztek iskolánk diákjai. A köszöntő és megemlékező szavakat Horváth Zita könyvtáros-tanító tolmácsolta a tanulóknak. Ezután Csöndör Kamilla 3. osztályos, Németh Tamás 4. osztályos, Horváth Aliz 6. osztályos és Kötő Viktória 8. osztályos tanulók szavaltak magyar költőktől vereseket, többek között József Attila: Gyöngy című versét is.

A megemlékezés után a könyvtár *Könyvbarát versenyében* a tanévben osztályonként a legjobban teljesítő tanulók jutalmazására került sor.

A Húsvét előtti utolsó tanítási napon a 3. osztályosok csoportos foglalkozásra érkeztek a könyvtárba. Először a húsvétról olvasták el olvasókönyvükből a legfontosabb tudnivalókat. Ezután a csoportok a könyvtárban található húsvéti témájú könyvekből böngészhettek az ünnep hagyományairól, ételeiről, a hozzá kapcsolódó szokásokról. Majd elmondták egymásnak, milyen új ismereteket szereztek a dokumentumokból. Mindenki egy mondatot kellett, hogy megjegyezzen és azt az osztálynak is elmondja. Következő feladat a húsvéti TOTO megoldása volt. Nagyon

ügyesen sikerültek a válaszok a nem is oly könnyű kérdésekre. Pl.: *Hogyan nevezték régen a húsvét másnapját? Melyik növényi festékkel pirosítják a húsvéti tojást? Miért a nyúl hozza a piros tojást? Minek a jelképe a tojás? Miről nevezetes a Húsvét – sziget?* A foglalkozás második részében a „kockásfülű nyúl” mintájára repülő nyulacskás játékot készítettek papírból, gémkapocs nehezékekkel. Alig készültek el az első darabok, már repültek is a levegőben. Végül könyvjelzőt kaptak ajándékba, melyen a nyulacska csak akkor bújt elő, ha kiszínezték a képének hátterét. Miközben ezzel foglalatostkodtak, a könyvtárosoktól a Húsvéti tojások című Móra Ferenc mesét hallgathatták meg.

Májusban újabb állomásához érkezett a megvalósításban a TÁMOP 3.2.4-08/1-2009-0025 „Könyvtári szolgáltatások fejlesztése Zalában” című könyvtári konzorciumi pályázat a zalakarosi kettős funkciójú könyvtárban. A kortárs magyar gyermekirodalom egyik legnépszerűbb íróját, Nógrádi Gábort sikerült meghívni 2011. május 11-én 14 órára a könyvtárunkba. Elkísérte őt fia, Nógrádi Gergely is, aki operaénekes, újságíró, s édesapja nyomdokait követve szintén íróként is ismert már.

Nógrádi Gábor humoros, élményszerű stílussal beszélt a gyerekeknek életéről, gyermekeiről, könyveiről, filmjeiről, a tanulás és az olvasás fontosságáról. Közben, folyamatosan kérdéseket tett fel nekik, s a helyes válaszokért apró könyvecskéket adott jutalmul. Végül a hallgatóság is feltehetette saját kérdéseit.

Ezután, aki szeretett volna, nagyon kedvezményes áron vásárolhatott az írók könyveiből, majd dedikáltathatta is azokat. Az írók százezer forint értékben ajándékoztak könyveket térítésmentesen a könyvtárunknak. A gyerekek nagy tapssal, a könyvtárosok az önkormányzat által küldött jelképes ajándékkal, egy-egy üveg Zalakaros város borával köszönték meg az előadást és az adományt.

Horváthné Nagy Elvira

OLVASÁS- ÉS KÖNYVTÁR-NÉPSZERŰSÍTÉS

A keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárában 2010. októbertől Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő 6 fordulós kampány indult a TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0068 pályázat keretén belül. A foglalkozásokon való részvételre, a könyvtárban való kutatásra, interaktív feladatok megoldására biztattuk, biztatjuk olvasóinkat, amelyért természetesen jutalom is jár a megfektőknek.

Fordulónként kihirdetjük az adott „Hónap Olvasója” címet, a kampány befejeztével pedig a legügyesebb olvasó elnyeri a fődíjat. Ő lesz a „Könyvtár Olvasója”.

Az I. fordulóban a meséké volt a főszerep, „A mese bűvölete” című játékos foglalkozáson 222 tanuló vett részt. A betűrejtvényt megoldva 7 általános iskolának, 13 osztálya találhatta ki, hogy mi lesz a foglalkozás témája. Megbeszéltük a mesés kifejezéseket, lényeket, majd következtek a játékok: Eszperente, Ki lehetek én?, Sosem volt apróhirdetések. Szórakoztató formában ismerkedhettek meg a mesékkel, szereplőikkel a tanulók. A Három kívánság című hangjáték és a Magyar népmesék rajzfilm sorozatból a Macskacica színesítette még a fordulót.

A gyermekek nagy örömmel és lelkesedéssel vettek részt a foglalkozáson, egymással versengve, hogy ki találja ki előbb melyik meséről, szereplőről van szó. Szívesen mondták el ahhoz kapcsolódó élményeiket.

Foglalkozás után egyénileg, párban vagy csoportosan oldották meg a honlapon található feladatokat. A könyvtár internetes gépéről, otthonról és az iskolákból összesen 29 megfektés érkezett. Minden megoldó jutalomban részesült.

A Hónap Olvasója: Szücs Bendegúz, az Életfa Iskola 3. osztályos tanulója lett, aki az apróbb jutalmak mellett elismerő oklevélben és könyvjutalomban is részesült.

Novembertől indult kampányunk II. fordulója, „Az égbolt lakói” címmel. Az ismeretterjesztő foglalkozáson 152 tanuló vett részt, melyen a csillagászatkal ismerkedhettek meg 6 iskolának 10 osztálya. Találós kérdéssel voltak felvezetve sorban az égitestek, majd a témához kapcsolódó könyveink és dalok segítségével bővebb ismereteket is szerezhettek a tanulók, illetve bizonyíthatták, hogy mennyire jártasak a csillagászatban. Aki kitalálta naprendszerünk egy-egy lakóját, belebújhatott az égitest szerepébe és fel-

tehetette a szemléltető táblán előre megrajzolt pályájára. A többi olvasó pedig még szemléletesebbé tette a táblát azzal, hogy egy-egy csillagot helyezett fel a bolygók mellé.

A foglalkozás végére mindegyik résztvevő osztály elkészítette a saját kis naprendszert. A fordulót az Albert felfedezőúton című ismeretterjesztő mesés sorozatból az Ősrobbanás című videó lejátszása zárta.

Honlapunkon a feladatokat egyre többen oldják meg - most már főként egyénileg. 70 megfejtés érkezett be az interneten keresztül otthonról, illetve a könyvtári internetezésre alkalmas gépünkről, mely több mint kétszerese az első fordulónak.

A Hónap Olvasója címet ismét Szücs Bendegúz az Életfa Iskola 3. osztályos tanulója nyerte el, így újból ő részesült az elismerésben és nagy esélye van elnyerni a fődíjat is.

A III. forduló két hónapot is átölelt, januárt és februárt, lehetőséget adva arra, hogy minél több gyermek kapcsolódjon kampányunkhoz.

Az „Olvasni jó!” című foglalkozáson 245 tanuló vett részt, mely a sorozatokra épült. Kiemelten a szépirodalmi sorozatokra hívtuk fel 6 iskola 13 osztályának a figyelmét. A foglalkozás elején megbeszéltük, mit kell tudni a sorozatokról, majd a kampányra készült keresztrejtvényt közösen megoldva a résztvevő csoportok megismerkedhettek, illetve megoszthatták élményeiket a kiválasztott szépirodalmi sorozatokról. A jó munka eredményeként a forduló címét olvashatták le megfejtésként a tanulók: Olvasni jó! Kötetlen beszélgetéseken zártuk a foglalkozást, az olvasók megosztották véleményüket egymással, hogy miért jó olvasni. Felfedezték, hogy van két ilyen címen megjelenő sorozat is a gyermekkönyvtárban.

Jó volt tapasztalni, hogy nagyon sok gyermek ismeri, olvasott már a bemutatott sorozatokból. Külön élmény volt látni, ahogy a foglalkozás végen örömmel válogattak az ismerttetett könyvekből.

A fordulóhoz író-olvasó találkozóval is sikerült kapcsolódnunk. Vendégünk volt Petőcz András író, aki január 27-én két alkalommal, délelőtt és délután is megörvendeztette a gyermekeket közvetlenségével, humorával. A kötetlen beszélgetésen két könyvre helyeződött a hangsúly, mely a Zsiráf könyvek sorozatban jelent meg. A résztvevő 4 osztálynak nagy élmény volt a találkozó, ki is kölcsönözték és azóta is nagy érdeklődéssel olvassák a Kalandjaim a Mágusképzőn és Vészhelyzet a Mágusképzőn című könyveket.

A gyermekek továbbra is kitartóan oldják a honlapunkra felkerülő feladatokat, 83 megfejtés érkezett be címünkre. Ezen a fordulón megosztott helyezés született: Ujváry Dorottya, a Ranolder J. Róm. Kat. Ált. Iskola és Vincze Zsombor, az Életfa Iskola 2. osztályos tanulói részesültek az elismerésben és a jutalmakban.

Márciusban és áprilisban a IV. fordulón 179 tanuló vett részt, mely „Közlekedj okosan!” címet viselte. Az ismeretterjesztő foglalkozáson 5 iskolából 10 osztály ismerkedhetett meg közös társasjátékozás közben a helyes közlekedéssel, versek, dalok, ismeretterjesztő könyvek segítségével. Megoszthatták tudásukat, tapasztalataikat, a közlekedési táblák ismeretét. Végül kis kártyákat húzva egy-egy közlekedési eszközt személyesíthettek meg és helyezhették fel a táblára, ha meghallották a rá jellemző meghatározást, amit még saját gondolatukkal is kiegészíthettek.

A foglalkozás célja az volt, hogy a gyermekek figyelmét ráirányítsuk arra, hogy mennyire fontos a helyes közlekedés ismerete.

Már sok olvasónk megoldotta a forduló feladatait, de csak a május végén hirdetünk eredményt, lehetőséget adva azoknak is, akiknek eddig még nem volt idejük foglalkozni a honlapunkon (www.fgyvk.hu) megtalálható kérdésekkel.

Májusban elkezdődött az V. forduló, melyen a gyerekek a Balatont fedezhetik fel. Szeptemberig várjuk majd a megoldásokat, bízva abban, hogy a gyermekkönyvtár ezzel is hozzájárul a nyár hasznos eltöltéséhez.

Kampányunk sok gyermeket megmozgatott és törekszünk rá, hogy még újabb és újabb olvasók is bekapcsolódjanak. Olyan osztályok is elkezdtek rendszeresen járni a foglalkozássorozatra, akik eddig még nem voltak csoportos könyvtárlátogatáson. Pozitívak a tapasztalatok a honlapra feltöltött feladatokkal kapcsolatban is. Izgalommal várják az újabb forduló kérdéseit a gyermekek. Van olyan kis olvasónk is, aki - mikor megoldotta az adott feladatsort - már kérdezi is: Mikor lesz fent a következő? Ilyenkor érzi az ember azt: érdemes dolgozni.

Magyar Szilvia

JÓZSEF ATTILA MEGYEI VERSMONDÓ VERSENY

Nagykanizsa, 2011. április 9.

Az idén a 100 éves jubileumát ünneplő nagykanizsai Rozgonyi úti Általános Iskola vállalta a házigazda szerepét. Az iskola ünnepi programjába sikerült szervesen beilleszteni ezt az eseményt. Jeszenői Csaba igazgató és munkatársai szervezik évről évre a városi és városkörnyéki fordulót, Arany Jánosra is emlékezve. Nagy örömmel fogadtuk javaslatukat a megyei verseny helyszínére. Köszönjük szervező munkájukat és a figyelmes vendéglátást.

A kívül-belül nemrégiben megújult épület tetőtéri galériája nagyszerű helyszínnek bizonyult. Cseresnyés Péter, Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármestere köszöntötte a résztvevőket, majd Balogh László, az Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság elnöke mondott megnyitó beszédet. A versenyzők izgalmát az Igricek Együttes oldotta, néhány szép megzenésített vers előadásával.

A zsűri tagjai voltak: Tóth Géza színművész, rendező, a kaposvári Csiky Gergely színház tagja, a zsűri elnöke; Baloghné Harkány Judit, a nagykanizsai Batthyány Gimnázium tanára; Horváthné Bencze Irén, a BGF PSZK kommunikáció tanára Zalaegerszegről.

A kötelező József Attila versek az 5-6. osztályosoknak a Gyöngy, a 7-8. osztályosoknak a Csudákozunk az életen c. költemények voltak.

Hagyományos versmondó versenyünket már második éve hirdettük meg úgy, hogy a kötelező vers mindenkinek azonos legyen. Úgy tűnik, ez elfogadható mindenki számára, nem is lett unalmas ezáltal a verseny. A megfelelő vers kiválasztását azonban sok bírálat érte. Tekintve, hogy a költő versei közül valóban nehéz olyat kiválasztani, amely az adott korosztályok számára érthető, feldolgozható és interpretálható – továbbra is kérem a könyvtárosok, a felkészítő tanárok, magyar szakosok és hozzáértő pedagógian kívüliek javaslatait a kötelező versre.

A versenyen a vendéglátó város versenyzői bizonyultak a legeredményesebbnek: mindkét korosztályban az első, továbbá egy negyedik helyet tudhattak magukénak. Ezáltal – immár harmadszor vagyis véglegesen – elnyerték a megyei verseny vándorserlegét. A másik szép siker a Lendváról érkezett kis csapatot dícséri: egy második és egy harmadik helyezéssel első alkalommal jutottak tovább határon túli gyerekek a dunántúli versenyre. Mert ez a sikorsorozat is folytatódik: a József Attila Megyei Versmondó Verseny első három helyezettje mindkét korosztályban meghívást kap a „Regösök húrján...” elnevezésű vers- és prózamondó versenyre, Veszprémbe. Évek óta jutnak tovább országos megmérettetésre zalaiak – s nagy örömünkre most már muravidéki gyermekek is.

Eredmények:

5-6.o.

1. Baj Bianka – Nagykanizsa, Zrínyi Iskola
2. Nagy Barnabás – Hévíz, Illyés Iskola
3. Pal Peter – Lendva, 1.sz. Ált. Iskola

7-8.o.

1. Németh Zalán – Nagykanizsa, Zrínyi Isk.
2. Grega Ferenc – Lendva, 1. sz. Ált. Iskola
3. Tamása Róza – Lenti, Arany J. ált. Iskola

Köszönjük könyvtáros és pedagógus kollégáinknak áldozatos munkájukat, a felkészítést, utazást, szervezést segítő erőfeszítéseiket. Várjuk továbbra is építő javaslataikat.

Nitsch Erzsébet

VENDÉGÜNK VOLT BALOGH JÓZSEF KÖLTŐ, TANÁR

Gyermekkönyvtárunk április 7-én író-olvasó találkozót szervezett harmadikos és negyedikes diákok részére. Meghívott vendégünk Balogh József Szombathelyen élő költő, tanár volt.

A rendezvény elején Balogh József szívélyes, közvetlen hangnemben (ami végig jellemző volt rá) köszöntötte a tiszteletére összegyűlt tanulókat. Egy frappáns hasonlattal indított: ahogy mindennapi életünkben elengedhetetlenek egészségünk megőrzéséhez a különböző vitaminok, ugyanúgy szép szóra is szükségünk van, amiből kevés is elég lehet.

Bemutakozása során elmondta, hogy mi mindennel foglalkozik, emellett hogy irodalmat tanít egy szombathelyi általános iskolában. Írt tankönyveket, sok-sok szépirodalmi műve jelent meg, több CD is tartalmazza megzenésített verseit. Számunkra meglepő módon kiderült, hogy a szombathelyi Lord együttes dalainak ő a szövegírója... „*Beköszöntő*” volt annak a dalnak a címe, amelyet először meghallgattunk. A költő elmondta, hogy ebben az évben jelenik meg „*Reményringató*” című könyve hatvanadik születésnapja alkalmából.

Következett egyik kérdése a gyerekek felé: Miből van nektek legkevesebb? Hát, persze, szabadidőből! Szerintetek egy év meddig tart? Háromszázhatvanöt napból, tizenkét hónapból? No, így rosszul tudjátok, ugyanis egy év mindössze másfél percből áll! Itt Balogh József felolvasta „*Tudod-e?*” című versét, amely tényleg másfél perc alatt bemutatta az esztendőt a tizenkét hónap megszemélyesítésével.

Ezután Joós Tamás zenés előadásában hallhattuk CD-ről, hogy miért fontos a költő számára a vers? Pár sort hadd idézzünk: „Szavak szólnak bennem, szívem nyitva tartom....; Soraimmá lettem....; Álmomban is verset súg nékem az Isten.” Ugye, szép költői hitvallás?

A következő kérdése így hangzott a gyerekekhez: Mivel játszanak a gyerekek? A költő szerint a szülők idegeivel, a tanárok idegeivel. No, lett is nagy derűtség ennek

hallatán a gyerekek között! Itt Balogh József felolvasta „*Altatóvers*” című költeményét, ami József Attila Altatójának humoros átköltése. Például ilyen sorokat hallhattunk: „Alszik a motor meg a fék”; „Csak a haragom hízlalod, miért dühítesz, kis Balázs?”

A következő költemény elmondása előtt feltette a kérdést: szeretitek-e a focit? Szoktátok-e zavarni aput meccsnézés közben, mondjuk a megoldandó matek feladattal? S jött a vidám vers arról, hogyan reagál apuka a gyermek kérésére, ha éppen egy bajnoki labdarúgó mérkőzést néz a tévében.

Az író-olvasó találkozó következő részében hazánkról, Magyarországról esett szó. Balogh József egy kis búzaszemhez hasonlította országunkat. A búzaszem is kicsi, de óriási dolog, hogy belőle lesz a kenyér. Hazánk is az életet jelenti számunkra, persze csak az igazán hazaszerető emberek számára. Egy megzenésített verset hallgattunk, amely a költő fohászkodása Istenhez, hogy szeresse országunkat. („Istenem, jaj, segíts minket...”)

Ezután a szerelem témája került napirendre. Bár a gyerekek a költő szerint talán nem ismerhetik még ezt az érzést, de hamarosan, ahogy növekednek, belekóstolhatnak a szerelem gyönyörű kínjaiba. A Lord együttes lírai dala csendült fel, melynek címe: *Érzés*. A szerelem édes-bús megfogalmazását hallhattuk a CD-ről.

Jött az újabb kérdés: Ki szokott kuktazkodni anyja körül a konyhában? Ehhez kapcsolódott a „*Sürgő-forgó vásárnap*” című költemény, amely szintén az Óriáskerék kötetben található. („Húgom, öcsém és nővérem/sem kapható tétlenségen,/levest kóstol, buktát ízlel,/ elégedett minden ízzel.”)

Utána az édesanya személyéről esett szó a költészet segítségével. Az „*Anyám*” című megzenésített vers hallgatása közben tényleg potyoghatott volna a könny a szemünkből...

A gyermekversek kapcsán Szombathely híres szülöttéről, Weöres Sándorról emlékezett meg Balogh József. Elmondta ismert költeményei közül a „Kutyatár” címűt is, amely ugyancsak humorával fogja meg olvasóit.

Az író-olvasó találkozó befejező részében a közelgő húsvéti ünnepek apropójából locsolóverseket hallgathattunk a CD-ről. Utána a barátokról, a barátságról esett szó, természetesen versek segítségével.

Összegzőképpen mit is mondhatnánk? A gyerekek jól érezték magukat, úgy tűnt, megragadta őket a költő személyisége, „vették a versekbe írt üzeneteket”, költői kódokat. Agyongépesített világunkban minél több hasonló, „lírai” eseményre, rendezvényre lenne szükségünk.

Fejesné Szabó Piroska

„TE IS OLVASS VELÜNK!”

2011. május 13-án tartottuk a Dózsa György Tagiskolával közösen az „*Irodalmi kalandozások*” című irodalmi levelezős játékunk záró rendezvényét (immár 16. alkalommal). Az első nyolc helyezést elért csapat tagjait hívtuk meg az ajándékozással egybekötött eredményhirdetésre. A meghívólevélben azt kértük a csapatoktól, hogy öt perces kis jelenettel készüljenek. Ez lehet személyre jellemző leírás, vagy a vetélkedőhöz megadott és feladatlap által feldolgozott három ifjúsági regény cselekményéhez köthető jelenet. (A három könyv: Roald Dahl: *Karcsi és a csokoládégyár*; Lois Lowry: *Az emlékek őre*; Anne Fine: *A kilencedik felhőn*.)

Hát, csuda, hogy milyen jókat kacagtunk az egyes mókás, tréfás jelenet, feldolgozások láttán! Ötletesebbnél ötletesebb kis műsorokkal készültek a gyerekek. A nagykanizsai Tudorkák csapata a „Bezzeg az én időmben...!” címmel öt különböző frapárs, találó fogalmazást osztott meg velünk.

Álljon itt most az ő véleményük arról, hogy miért érdemes olvasni, milyen gondolatokat ihletett bennük a három ifjúsági regény! Ezek a fogalmazások talán tükrözik a többi résztvevő diák véleményét is irodalmi levelezős játékunkról.

„Bezzeg az én időmben...!”

...szokta mondani a nagypapám, amikor mesélni kezdett nekem a régi időkről. Nekik még nyugodt életük volt számítógép, tv és más technikai vívmányok nélkül. Bár sokat dolgoztak, de szinte együtt éltek a természettel. Szórakozásképpen pedig összegyűltek, beszélgettek, énekeltek; az volt a fontos, hogy együtt voltak. Miután ősszel véget értek a mezőgazdasági munkák, a hosszú téli estéken olvastak vagy felolvastak egymásnak. Számukra a könyv igazi érték, szellemi táplálék volt. Az olvasás pedig szellemi élményt, kimeríthetetlen örömforrást jelentett.

Bezzeg abban az időben, amikor a nagy szegénységben élő Picur Karcsit óriási szerencse érte, én még nem is éltem! Karcsinak a születésnapjai jelentették az igazi ünnepet, mert csak ilyenkor kaphatott csokoládét egész évben, pedig nagyon szerette a csokit. Ebben hasonlítunk egymásra! Én is szívesen részese lennék egy izgalmas kincskereső játéknak, amelynek jutalmaként egy csokigyárban kalandozhatnék és kedvemre falatozhatnék. Összebarátkoznék az umpa-lumpákkal és a többi nyertes gyerekkel, de Bendő Bandit lefogyasztanám, Nyájas Violát megtanítanám a rágózás illemszabályaira, Csap Veruskát türelemre inteném, Kép Ernő kezébe pedig adnék egy izgalmas könyvet, hátha a tévészés helyet rákapna az olvasásra. Jó szívemmel és kedvességgel mindenkinek meghódítanék!

Bezzeg abban az időben, amelyet – remélem – sohasem kell megélnem, az egyenlét világában éltek az emberek. Látszatra minden tökéletes volt. A bölcsök tanácsa irányította a felnőttek és a gyerekek mindennapjait. Ők jelölték ki a fiatalok egész életre szóló pályáját, ráadásul már 12 éves korukban. De e világ békéje mögött súlyos titkok lapultak, és amikor ezekre kezdett rájönni Jonas, a 19.12-es A-nemű, akkor vakmerő lépésre szánta el magát. A sok izgalmas kaland ellenére nem vágyom egy ilyen világba! Sokkal érdekesebb úgy az életünk, ha valódi családban élhetünk, lehetnek igazi barátaink, ha várnak ránk meglepetések, és ha saját magunk megtapasztalhatjuk, hogy milyen színes és zajos a bennünket körülvevő természet. Ha bátran álmodozhatunk a jövőnkéről,

és mi magunk dönthetjük el, hogy mik is leszünk, ha felnövünk. A felnőtté válást nem szeretném siettetni, hiszen csuda jó gyereknek lenni!

Bezzeg abban az időben, amikor Stolly a kilencedik felhőn lebegett, az egész családja és a barátai az életéért aggódtak. Én is féltettem őt! Stolly egy különleges gyerek: nagyon okos, érdeklődő, rendkívüli fantáziával rendelkezik, de közben nem tudja bekötni a cipőfűzőjét, és fél a tornaórától. Egészen furcsa szokásai vannak. A legjobb barátja – szinte testvére – Ian sülve-főve vele van, rengeteg csínytevést élnek át együtt. Biztosan izgalmas, de egy kicsit félelmetes dolog is, ha valakinek egy „Stolly” a barátja: mellette sohasem lehet unatkozni, de nyugodt sem lehet az ember egy pillanatra sem. Nekem is sok barátom van. Naponta átélünk jobbnál jobb kalandokat, de soha nem vesélyeztetném sem a magam, sem a barátaim testi épségét. Ti se tegyétek!

Bezzeg a MI időnkben csak úgy rohan az idő,... persze nem matekórán, hanem a szünetekben, meg délután és a hétvégeken. Rengeteg érdekes, izgalmas, felfedezni való dolog vár ránk nap mint nap. A tanulás mellett játszunk, sportolunk, tévézünk és számítógépezünk. A célunk nemcsak a szórakozás, hanem sok hasznos ismeret elsajátítása is. Az elmúlt hónapokban például érdeklődéssel kutattunk a csokoládé eredete, a csomózási technikák, vagy éppen az után, hogy hol lehet az a bizonyos kilencedik felhő. „Megcsodáltuk” Nicaragua csodás tengerpartját, vulkánjait és gyönyörű műemlékeit. Utánanéztünk, ki is volt Napóleon, Robin Hood, Jézus Krisztus vagy Shakespeare. A sok-sok receptet böngészve megjött az étvágyunk, de szerencsére mindig akadt egy anyuka, aki elkészítette nekünk valamelyik finomságot. E rohanó, mozgalmas világban is próbálunk minél több időt szakítani az olvasásra. Hiszen egy-egy jó könyv akár életre szóló élményt is nyújthat. Hegedűs Géza szavaival: „A jó irodalom kikapcsol és ugyanakkor bekapcsol. Nagy gondokkal terhel, de meg is pihentet. (...) Az irodalom egyszerre nevel, tanít, szórakoztat, gyönyörködtet, buzdít, elandalít (...) vagyis: élménnyé teszi bennünk az egész világot.”

Fejesné Szabó Piroska

A KÖNYVEKET ÜNNEPELTÜK ZALAEGERSZEGEN IS

A zalai megyeszékhelyen a 82. Ünnepi Könyvhét és 10. Gyermekkönyvhét ünnepélyes megnyitójára június 2-án 16 órai kezdettel került sor. A megnyitón Kiss Gábor, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója mellett Csontos János költő, publicista mondott beszédet, s ezzel nagyjából egyidőben Nagykanizsán is elkezdődött a könyv ünnepe.

Bár hivatalosan június 2-án indult a programsorozat, a József Attila Városi Könyvtár már május 26-tól ennek szellemében szervezte rendezvényeit: elsőként Kóka Rozália énekes, mesemondó, többszörösen kitüntetett előadóművész látogatott el könyvtárunkba. A művésznő – noha gyerekek számára is rendez előadásokat – ezúttal elsősorban az idősebb korosztály figyelmére számíthatott. Az előadást a bukovinai székely és moldvai csángó igaz történeteket felvonultató kötete után az „Egy asszon két vétkecskéje” címet kapta. Saját gyűjtéseinek segítségével bevezette a hallgatóságot népcsoportjának fájdalmas történetébe, bepillantást engedett családjának hányattatott sorsába, s egy-egy „valós mese” segítségével szemléltette a székely emberek életének főbb állomásait. Az est során közös népdaléneklésre, beszélgetésre is volt lehetőségünk.

Az Ünnepi Könyvhét programjain belül kiemelt szerepet kapott néhány kortárs irodalmár is. Június 1-jén két fiatal elsőkönyves költő és író volt a vendégünk. Karáth Anita, a Zrínyi Miklós Gimnázium tanára nálunk mutatta be első önálló kötetét, mely a „Paneljazz” címet viseli. A főállású kismama szinte a szülőszobáról érkezett hozzánk, hogy elmesélje, milyen élményekből táplálkoznak versei, s hogy a Pannon Tükör irodalmi folyóirat hasábjain való megjelenések után milyen érzés is saját kötetét kezében tartani. A költőnővel Péntek Imre, a folyóirat szerkesztője beszélgetett, Karáth Eszter és zenésztársa pedig egy megzenésített Karáth- verssel készült. Somogyi Zoltán „Második fejek” című regényének is bemutatkozási lehetőséget biztosítottunk, a fiatal keszthelyi íróval Kaj Ádám beszélgetett.

Az utolsó, Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódó rendezvényünk a június 7-i író-olvasó találkozó volt, melynek keretében Kukorelly Endre író, költő, kritikus látogatott el hozzánk „Reggel az egyik istennő” című, újonnan megjelent kötete kapcsán. A művész az első pillanattól kezdve megragadta a hallgatóság figyelmét közvetlenségével, őszinteségével, sajátos stílusával. A rendkívül szórakoztató és tanulságos előadás során megismerhettük viszonyát a költészethez, az oktatáshoz; néhány kiragadott írása kapcsán újraértelmezhattuk a nő-férfi kapcsolatokat. Kukorelly Endre beszélgetőtársa Kereki Judit, könyvtárunk igazgatóhelyettese volt, akinek kérdéseire kimerítő, olykor elkalandozó válaszokat kaptunk, e válaszoknak és néhány írásnak köszönhetően pedig elgondolkodhattunk az írói szerepről, felelősségről, a költészet fokmérőjéről, az őszinteségről.

Spanyó Andrea

TAVASZI RENDEZVÉNYEK AZ APÁCZAI ÁMK KÖNYVTÁRÁBAN

Az Apáczai Csere János Általános Művelődési Központ Könyvtárában a tavasz folyamán több gyermekeknek szóló program került megrendezésre.

2011. március 16-án a TÁMOP 3.2.4 pályázat tette lehetővé a találkozót Agócs Írisz meseillusztrátorral. Délelőtt vele beszélgethettek az Eötvös József Székhelyiskola két osztályának tanulói (3.b, 2.a) és az érdeklődő szülők. Agócs Írisz fiatal illusztrátor, aki szívesen mesélt kedvenc meséiről és figuráiról. Rajzai közelebb hozhatják a gyerekeket az általa illusztrált könyvek elolvasásához, kedvet ébreszthet bennük rajz tehetségük kibontakoztatására az egyedi rajzkészítési ötleteivel. A fiatal művész által rajzolt mesekönyvek elnyerték a diákok tetszését, többen kikölcsönözték őket.

Délután a Bíborvörös az ég alja, mikor ecsetet ragad a napocska című rajzkiállítást Agócs Írisz nyitotta meg. Természetről szóló verseket jelenítettek meg a gyerekek számos technikával. A kiállításon az Eötvös József Székhelyiskola 2.a osztályos tanulói Tavaszköszöntő műsorát hallgathatták meg az érdeklődők.

A legszebb alkotások készítői átvehették jutalmaikat, a látogatók megtekinthették a kiállítást. A rajzok mellett elhelyezésre kerültek a versek is, melyek megihlették a gyerekeket. A pályázatra több mint 140 rajz érkezett a város 5 általános iskolájából és 4 vidéki iskolából.

Május 27-én, szintén a pályázat keretében Zalka Csenge Virág mesemondó találkozott az Eötvös József Székhelyiskola két első osztályával. Földgömb segítségével a gyerekek választhatták ki, hogy melyik ország meséjét mesélje el nekik Csenge. Hallottak svéd, ír, kínai, amerikai, koreai, északi-sarki, afrikai, tengeri mesét. A jó hangulatú, vidám történetmesélésben a gyerekek is aktívan részt vettek, s a végén négy-négy mesével gazdagabban távoztak a könyvtárból.

TUDÓSÍTÁSOK

2011. május 10-én Nagy Bandó András tartott fergeteges előadást az ÁMK aulájában 220 alsó tagozatos kisdíáknak. Könyvtárunk saját finanszírozásból így köszönte meg az Eötvös József Székhelyiskola, a Liszt Ferenc Tagiskola, a Nyitott Ház pedagógusainak és osztályainak a rendszeres könyvtárlátogatást, a jó partneri kapcsolatot. A jó humorú, verses-dalos-zenés-játékos műsort még napokig jó szívvel emlegették kicsik és nagyok egyaránt.

Czirákyné Tóth Edit

"EGYÜTT-MŰKÖDÜNK!"-

Kistérségek összefogása a közösségek építéséért
TÁMOP- 3.2.3-09/2-2010-0016

Újabb sikeres TÁMOP pályázat az egész életen át tartó tanulás, az új tanulási lehetőségek és formák elterjesztése, valamint a formális és nem formális oktatás hatékonyságának növelése érdekében

A letenyei Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár sikeresen pályázott a TÁMOP-3.2.3-09/2 támogatási konstrukcióban. A pályázat kiírója a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség.

A program az Új Magyarország Fejlesztési terv része.

A projekt megvalósításának időtartama: 2010. október 1. – 2012. március 31.

Az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott konzorciumi támogatás összege: 66 099 490 Ft

Intézményünk támogatási összege: 16 274 310 Ft

A támogatás mértéke: 100 %

A projekt négy közművelődési intézmény összefogásával (1 Veszprém és 3 Zala megyei) valósul meg a vidéken élők közművelődési, oktatási esélyeinek növelése érdekében.

A pályázat célja a közoktatási rendszer hatékonyságának a közművelődés eszközeivel történő javítása, ennek keretében a gyermek- és ifjúsági korosztály bevonása a formális oktatást támogató és kiegészítő új tanulási formákba, nem formális tanulási programokba, szolgáltatásokba, valamint a hátrányos helyzetű, rendszeres munkát nem végző csoportok bekapcsolása az egész életen át tartó tanulás folyamatába.

Fő cél, hogy minél szélesebb informális tanulási lehetőséget kínáljanak már óvodáskortól kezdődően a középiskolás korosztályig. A projekt keretében oktatást kiegészítő programok (ovis angol, kompetenciafejlesztő játszóház, képességfejlesztő szakkörök, táncfoglalkozások, táborok) valamint közösségi programok (hagyományos foglalkozások, népi értékek felelevenítése, néptánc, népi hagyományörzés) kerülnek megvalósításra, melyekben több mint 350 gyermek kerül bevonásra.

A pályázati konstrukció eredményeként nőni fog a nem formális tanulás elismerése a város közösségeiben. A projekt megvalósító törekszenek a proaktív szemlélet kialakítására, mely által a fiatalok megtanulják felismerni és elfogadni korlátaikat, meglátni bennük a lehetőséget egy új, kreatív jövő felépítésére.

A projekt az Európai Unió támogatásával, Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Dömök József

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

FIGYELŐ

ÉRDEKELTSÉGNÖVELŐ TÁMOGATÁS 2011.

Település neve	Önkormányzat hivatalos neve	Könyvtár neve	Támogatás (e Ft)
Balatongyörök	Balatongyörök Község Önkormányzata	Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár	73
Gelse	Gelse Község Önkormányzata	Petőfi Sándor Emlékkönyvtár	38
Gyenesdiás	Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata	József Attila Klubkönyvtár	104
Hévíz	Hévíz Város Önkormányzata	Gróf Festetics György Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény	230
Keszthely	Keszthely Város Önkormányzata	Fejér György Városi Könyvtár	1 247
Lenti	Lenti Város Önkormányzata	Városi Könyvtár Lenti	1 128
Letenye	Letenye Város Önkormányzata	Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár	155
Murakeresztúr	Murakeresztúr Község Önkormányzata	Zrínyi Mikós ÁMK Könyvtára	19
Nagykanizsa	Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata	Halis István Városi Könyvtár	2 386
Pacsa	Pacsa Város Önkormányzata	Városi Könyvtár	66
Sármellék	Sármellék Község Önkormányzata	ÁMK Könyvtára	52
Szepetnek	Szepetnek Község Önkormányzata	Királyi Pál ÁMK Könyvtára	36
Türje	Türje Község Önkormányzata	Községi Könyvtár	25
Vonyarcvashegy	Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata	Művelődési Ház és Könyvtár	111
Zalaegerszeg	Zala Megyei Közgyűlés	Deák Ferenc Megyei Könyvtár	1 685
Zalaegerszeg	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	József Attila Városi Könyvtár, Izsák I. ÁMK Városi és Iskolai Könyvtár, Apáczai ÁMK Könyvtára	2 247
Zalakaros	Zalakaros Város Önkormányzata	Móra Ferenc Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Könyvtár	103
Zalalövő	Zalalövő Város Önkormányzata	"Salla" Művelődési Központ, Könyvtár és Alapfokú Művészeti Iskola	52
Zalaszentbalázs	Zalaszentbalázs Község Önkormányzata	Közművelődési és Iskolai Könyvtár	32
Zalaszentgrót	Zalaszentgrót Város Önkormányzata	Művelődési Központ, Könyvtár és Alapfokú Művészeti Iskola	171
			9 960

DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR

Rendezvények 2011. 1. félévben

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a Keresztury Irodalmi Kör közös rendezvényei:

- 2011. január 25-én immár negyedik alkalommal került sor könyvtárunkban a Keresztury szavalógálára, mellyel a Magyar Kultúra Napja, valamint Keresztury Dezső, városunk nagy szülőtte, a magyar művelődéstörténet jeles képviselője előtt tisztelegtünk. Rendezvényünkön középiskolás tanulók szavaltak el néhányat Keresztury Dezső versei közül.
- Április 19-én a Keresztury Irodalmi Körrel közösen az „Első zalai gyümölcsészkönyv” c. kötet filmvetítéssel egybekötött bemutatójára került sor. Vendégünk volt Darázsi Zsolt, a Göcsej Természetvédelmi Alapítvány elnöke és Lázár Péter szerkesztő.

- Május 11-én „Az operaszínpadtól az íróasztalig – Egy énekes, akiből író lett” címmel Nógrádi Gergely operaénekest, írókat láttuk vendégül. Emlékezetes, élményt nyújtó író – olvasó találkozó volt, melyen az előadó gyönyörű tenor hangját is hallhattuk.
- Május 31-én került sor Szabó Ferenc SJ jezsuita papköltő *Új távlatok* c. könyvének bemutatójára. Nagy érdeklődés kísérte a rendezvényt, a szerzővel Péntek Imre, a Pannon Tükör főszerkesztője, és Kiss Gábor, könyvtárunk igazgatója beszélgetett.

Egyéb rendezvények:

- 2011. január 18-án könyvtárunk a Pannon Tükör Szerkesztőségével közösen mutatta be Lackner László „Vonzalmak és taszítások” c. könyvét. A szerzővel Szemes Péter, a Pannon Tükör szerkesztője és Kiss Gábor, könyvtárunk igazgatója beszélgetett.
- A Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a TIT Öveges József Ismeretterjesztő és Szakképző Egyesület közös szervezésében tovább folytatódott az elmúlt évben elkezdett csillagászati előadásorozatunk. Januártól áprilisig havonta egy alkalommal gyűlt össze

a csillagászat iránt érdeklődő közönség, hogy Bánfalvi Péter előadásait meghallgassa. A nagyszerű rendezvénysorozat január 27-én indult, ekkor „Helyijárat a Tejútra – Űrhajózás az emberiség szolgálatában” címmel tartott izgalmas, csillagászati felvételekkel illusztrált találkozót az előadó. Megtudhattuk, hogy hogyan működik az űrhajó, s azt mire használja, használhatja az emberiség. Az előadások után - derült égbolt esetén - lehetőség volt távcsöves bemutatásra is.

- 2011. február 17-én csillagászati sorozatunk folytatódott. Ez alkalommal „Mars, a vörös bolygó” címet adta Bánfalvi Péter az előadásnak. Ezen lenyűgöző és elgondolkodtató csillagászati felvételekkel hívott bennünket egy képzeletbeli utazásra a csillagközi térbe és a galaxisok világába.

- Március 17-én „Hogyan éljük túl a Kozmosz támadásait” címmel került sor a következő találkozóra. Az előadás a Földet fenyegető kozmikus hatásokat (kozmosz ütközések, sugárzások, űrszemét stb.) és az azok elleni védelmi rendszert mutatta be.

- Március 21. és 28. között került sor az Internet Fiesta idei programjaira. Március 21-én „Veszély a Neten” címmel Major Zsolt prevenciós tanácsadó ismertette meg középiskolás közönségét az internet csapdáival, veszélyeivel, s tanácsokkal látta el a fiatalokat, hogy ezeket hogyan tudják kivédeni.

- Március 28-án Horváth Viktória, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár munkatársa *Webkettes szolgáltatások és „lájkoló fészbuk jüzerek”* címmel tartott a kollégáknak előadást. Sok új ismerettel és hasznos tanáccsal látta el a közönséget, s az újdonságokat a gyakorlatban is kipróbálhattuk.

A Fiesta idején adatbázis-bemutatókat, honlap-ismertetőket tartottunk az érdeklődőknek, valamint egy óra ingyenes Internet-használatot biztosítottunk.

- Április 21-én „Fogyatkozások” címmel került sor csillagászati sorozatunk tavaszi záró rendezvényére. Bánfalvi Péter csillagászati felvételekkel illusztrált előadásán fontos ismereteket szerezhettünk arról, hogy hogyan működik a Naprendszer, hogyan jönnek létre a nap- és holdfogyatkozások.

- Az Egerszeg Fesztivál keretében május 10-én került sor a Millecentenáriumi Közalapítvány, a Zala Megyei Levéltár és a Deák Ferenc Megyei Könyvtár közös szervezésében sorra kerülő könyvbemutatóra. Cselenkó Borbála : *Zalaegerszeg, a szombathelyi püspök uradalma 1777-1848 (Zalaegerszegi Füzetek 12.)* c. könyvének

bemutatójára. Köszöntőt mondott Fekete Szabolcs Benedek, a Szombathelyi Egyházmegye Püspöki Iroda vezetője. A könyvbemutatót Kapiller Imre levéltáros, szerkesztő moderálta.

- Június 2-án került sor a 82. Ünnepi Könyvhét és a 10. Gyermekkönyvhét ünnepi megnyitójára a Mindszenty téren. Az országos rendezvényt Csontos János költő, publicista köszöntötte, s nyitotta meg a zalai Ünnepi Könyvhétet. A zalai program-sorozatot Kiss Gábor, könyvtárunk igazgatója ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. Ezután közönségtalálkozóra került sor Csontos Jánossal, akinek Delelő c. kötetét mutattuk be könyvtárunkban. A költővel legújabb könyvéről Péntek Imre, a Pannon Tükör főszerkesztője beszélgetett.

- Június 6-án került sor az „Egy kattintás – hét könyvtár. Bemutatkozik a Zalai Tudástár” című szakmai konferenciára. Ezen bemutatásra került a Deák Ferenc Megyei Könyvtár honlapján megtalálható Zalai Tudástár, melynek segítségével egy felületen elérhetővé válnak a TIOP és TÁMOP pályázatban részt vevő konzorciumi tagok digitalizált adatai, adatbázisai, katalógusai. A konferencia Kiss Gábor „Könyvtárak egy felületen a NET generáció számára” c. előadásával indult, majd Tóth Judit, könyvtárunk igazgatóhelyettese „Művek, adatbázisok, katalógusok” címmel gyakorlati bemutatót tartott. Kardos Ferenc, a Halis István Városi Könyvtár igazgatóhelyettese „Dél-zalai helyismereti dokumentumok a Zalai Tudástárban” címmel tartott érdekes előadást, míg Szabóné Mikla Éva, a keszthelyi városi könyvtár igazgatóhelyettese „A Fejér György Városi Könyvtár on-line szolgáltatásai” című előadásában osztott meg velünk néhány fontos információt.

- Június 6-án, az Ünnepi Könyvhét programjaként került sor a „Muravidéki nap” c. találkozóra. Ezen Kepe Lili, a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet igazgatója az MNMI kiadói tevékenységét ismertette. Bemutatásra került két muravidéki szerző frissen megjelent kötete is. *Halász Albert : Könnyű versek* c. könyvét Péntek Imre kritikus mutatta be, majd kérdezte a szerzőt a kötetéről, annak tipográfiájáról, a versekről, azok keletkezéséről. *Bence Lajos: Vallani* c. könyvéről pedig Szemes Péter esztéta beszélgetett a szerzővel.

Kocsisné Sipos Rozália

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR GYERMEKKÖNYVTÁRA

A DFMK gyermekkönyvtári programjai 2011. 1. félévben

2011. januárjától április végéig folytatódott az **Irodalmi kalandozások** megyei levelezős játékunk, melyet 10-12 éveseknek hirdettünk. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a Belvárosi Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Dózsa György Tagiskolája a 2010/2011. tanévben *Irodalmi kalandozások* címmel levelezős játékot hirdetett 4-5-6. osztályos Zala megyei gyermekeknek. A játékba benevező kisközösségek (könyvbarátok, irodalombarátok) – max.: 5 fős csapatok) tagjainak lehetőséget teremtettünk ismereteik gyarapítására, könyvtár- és internet használati készségeik fejlesztésére.

A megyei játék célja az olvasás szeretetének elmélyítése és a rendszeres könyvtárhasználatra ösztönzés mellett az interneten található irodalmi érdekességek felkutatása. Az irodalmi kalandozások játékkal az értékes szépirodalom olvasására ösztönöztük a résztvevőket. Ezúttal a külföldi gyermekirodalomban kalandoztunk a következő művek olvasásával: *Roald Dahl: Karcsi és a csokoládégyár*, *Lois Lowry: Az emlékek őre*, *Anne Fine: A kilencedik felhőn*.

A játékban 32 csapat vett részt, melyek közül a 8 legeredményesebb vehetett részt a május 13-i ünnepélyes eredményhirdetésen. Valamennyi résztvevő csapat Emléklapot kapott, a legjobbak ajándékot és jutalom könyvet vehettek át.

Az **Internet Fiesta 2011.** gyermekkönyvtári rendezvényeinek célja ebben az évben az volt, hogy minél több érdekes honlapot megismertessünk a gyerekekkel. Fontosnak tartottuk, hogy új honlapunkat is megmutassuk a gyerekeknek. Ennek megfelelően a következő programokat kínáltuk:

Március 21. - Mesekastély: honlap bemutató foglalkozás

A honlap bemutató foglalkozáson 3. osztályos gyerekek ismerkedtek meg a Mesekastély lakóival. Sok-sok, a gyerekek számára ismerős mesehős bukkant fel a nyitólap tornyain(<http://www.mesekastely.hu>.) A Videó galériából az **Alma együttes** Ma van a születésnapom c. mókás videoklippje nagy sikert aratott.

Március 22. – Traff Park: játékos közlekedés a neten

A foglalkozás célja: játékos közlekedés a neten 2. osztályosoknak. A téma előkészítéseként a gyerekek az internet hasznosságáról és használatának káros következményeiről kaptak kérdéseket, melyeket meglepő tájékozottsággal válaszoltak meg. A foglalkozás az egyszervolt.hu oldal bemutatásával indult, ezt a honlapot sokan ismerték és szívesen használják dal, vers vagy mese hallgatására. Innen jutottak el a traffok világába (<http://egyszervolt.hu/traff/>). Az oldal célja, hogy meséken és játékos feladatokon keresztül ismertesse meg a gyerekeket a közlekedési táblákkal és szabályokkal. A gyerekek jó hangulatban és aktívan játszottak, melynek eredményeképpen „gyalog jogosítványhoz” jutottak.

Március 22. - Microsuli: amit a számítógépről tudni kell

A számítógép mindenben segít! Dolgozatírásban (word) – az osztálypénz megfelelő kezelésében (excel), képregény írásban (PowerPoint), a fotózásban (Photosynth), kiadványszerkesztésben (Publisher) stb. A foglalkozáson videoklipp és oktatóanyag segítségével 4. osztályos tanulók, kiskamaszok ismerkedtek a számítógép rejtelseivel - a honlap (<http://microsuli.hu/>) segítségével - nagy érdeklődéssel.

Március 24. - Ismerkedés megújult honlapunkkal

A TÁMOP-pályázat keretében lehetőségünk nyílt egy sokkal korszerűbb, tartalmasabb gyermekkönyvtári honlap megtervezésére és megvalósítására, mellyel szeretnénk még több leendő olvasót, könyvtárhasználót nyerni (<http://gyermekkonyvtar.dfmk.hu>). A gyerekek tetszését különösen a Galéria, a Videótár, a Böngészde menüpont és a gyermekkönyvtári blog nyerte el.

Március 21 - 28. - Internetes vetélkedő 10-12 éveseknek

Internetes vetélkedőnk a víz védelmében, a víz világnapjához (március 22.) kapcsolódott. Az első feladat megoldásához a Magyar Elektronikus Könyvtár honlapját böngésztük (<http://mek.oszk.hu/>). Majd a 10-12 éves gyerekeknek egy vízzel kapcsolatos idézetet (<http://google.hu>), a Youtube videotárában A víz üzenetei c. videó adatait kellett megkeresniük... A gyerekek élvezték az internetes bűvázkodást, a jó megoldásért könyvjelzőt, mobiltelefon tartót és tollat kaptak jutalmul.

Március 21-én rendeztük meg a hagyományos megyei József Attila versmondó verseny Zalaegerszeg városkörnyéki döntőjét. Kilenc iskolából, 16 felső tagozatos szavaló vetélkedéséből hárman jutottak tovább az - ebben az évben - Nagykanizsán megtartott megyei döntőre. A résztvevők emléklapot kaptak, a legjobb versmondók (Gyenese Krisztián 5. o. – Csonkahegyhát; Magyar Boglárka 7. o. – Zalalövő; Peresztegi Dóra 8. o. – Búcsúszentlászló) könyvjutalomban részesültek.

Gyermekkönyvtárunk az előző tanévekben sikeresen és hatékonyan segítette művészeti foglalkozásaival a fogyatékos (enyhe fokban értelmi sérült) és ép gyerekek integrációját. 2011-ben folytattuk a 2010 októberében elkezdett integrációs foglalkozássorozatot TÁMOP - pályázati forrás segítségével – **„Másképp – máshogyan!” – olvasásfejlesztés új médiapedagógia módszerekkel** címmel - 2-5. osztályos tanulók részvételével. A sokszínű foglalkozási formák között szerepelt internetes honlap bemutató, bábjáték, verses-zenés műsor, kézműves foglalkozás és szabadtéri játékos vetélkedő. (Az integrációs foglalkozásokról bővebben lásd *Oláh Rozália – Tóth Renáta: Olvasásfejlesztés „Másképp – máshogyan” a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban* c. cikkét.)

Április 7-én, a **Kortárs ifjúsági- és gyermekirodalom megismertetése** programsorozatunk keretében a szombathelyi *Balogh József író, költő* volt gyermekkönyvtárunk vendége, aki az Óriáskerék című verseskötetet mutatta be népes hallgatóságának. (A találkozóról bővebben lásd *Fejesné Szabó Piroska: Vendégünk volt Balogh József költő, tanár* című cikkét.)

Április 28 -án került sor **A zalai iskolai könyvtárosok és a közművelődési gyermekkönyvtárosok tavaszi továbbképzésére** a Zala Megyei Önkormányzat

Pedagógiai Intézete Dr. Kovács Lajos Pedagógiai Szakkönyvtár és a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely szervezésében. A 4 órás képzés előadója, Bartos Éva, a Könyvtári Intézet igazgatója a biblioterápia elméletéről és gyakorlatáról tartott előadást közel 40 pedagógusnak és könyvtárosnak.

Az én mesém című, meseíró és mesemondó kisdíjak versenyét az érettségi szünetben, **május 2-án** az Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnáziummal közösen rendeztük meg. A megadott meseszereplőkről ezúttal 17 kisdíj írt mesét, és közel 35 fős - szülők, pedagógusok és gyerekek alkotta – közönség előtt elő is adták a történetet. A három *legjobb meseíró-mesemondó* kisdíjakon kívül *legszebb versmondó* és *legjobb meseíró*, valamint *közönség díjat* is adott a zsűri. A díjazottak jutalom könyveit könyvtárunk biztosította, a résztvevők az iskolától emléklapot kaptak.

2011-ben is havonta találkoztunk a **Cimbora-klub** tagjaival, akiknek a száma hónapról-hónapra nőtt, jelenleg 39 regisztrált tagunk van. A zalaegerszegi tanulók mellett tófeji, becsvölgyei és csonkahegyháti gyerekek is látogatják a rendezvényeket. A havi találkozásokról, a Cimbora-élményekről részletes tájékoztató található honlapunkon, a következő címen: <http://gyermekkonyvtar.dfmk.hu/cimbora-klub/elmenyeink>.

2011. első negyedévében megterveztük **új honlapunkat**, melynek tartalmi feltöltését március 15-ig elvégeztük. Könyvtárunk új honlapjának hivatalos átadására április 14-én, a könyvtárosok világnapján került sor. Erre az alkalomra elkészült a gyermekkönyvtár új honlapjának ismertetője is. (Lásd *Fejesné Szabó Piroska: Honlapkalauz a Deák Ferenc Megyei Könyvtár új honlapjához* című cikket.)

Oláh Rozália

DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR MOZGÓKÖNYVTÁRI ELLÁTÁS

Rendezvények

A Költészet Napja alkalmából két rendezvényünk volt a községekben: április 7-én Balogh József költő találkozott a gyermekolvasókkal Bagodban az iskolában.

Április 11-én 18.00 órától Turbuly Lilla költői estjére került sor Nemesrádón a községi könyvtárban.

2011. április 29-én Alsónemesapátiban, 2011. május 12-én Pusztaszentlászlón az "Első zalai gyümölcsészkönyv" című kiadványt mutatta be az érdeklődőknek Darázsi Zsolt, a Göcsej Természetvédelmi Alapítvány elnöke, a mű egyik szerzője és felelős kiadója. A program a Zalaegerszeg és Térsége Többcélú Társulás támogatásával valósult meg. A kötet a "Fenntartható fejlődés a háztájiban - Alkalmazkodó gyümölcsészeti bevezetése a zalai aprófalvakban" program eredményeként született a Norvég Civil Támogatási Alap támogatásával. Szerkesztője Lázár Péter, a tanulmányok szerzői között szerepel még Lantos Tamás, Kovács Gyula, Dóka László, Bócsó Renáta és Juhász Attila.

Az Ünnepi Könyvhét keretében 2011. június 1-jén illetve 8-án Turbuly Lilla zalai származású íróval találkozhattak a gyerekek Pacsán a Városi Könyvtárban, Söjtörön a Deák Ferenc Általános Iskolában, és Pölösken a Suli Harmónia Általános Iskolában. A

rendezvényen bemutatásra került az író "Kosársuli" című új kötete, amely a Móra Kiadó Pöttyös sorozatában jelent meg.

Internethasználó tanfolyam

2011. február 9 - március 9. között Pusztaszentlászlón, március 23–április 20. között Alsónemesapátiban 20-20 órában oktattuk a számítógép és az internet használatát. A képzésen 6, illetve 7 fő vett részt, elsősorban nyugdíjasok.

Könyvtárátadó ünnepség Bagodban

2011. április 7-én könyvtárátadó ünnepségre került sor Bagodban abból az alkalomból, hogy olyan korszerűen kialakított könyvtár várja a lakosságot, amelynek teljes állománya elektronikusan visszakereshető a TextLib integrált rendszerben, és elkezdődhet a gépi kölcsönzés is.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a bagodi önkormányzattal illetve a Fekete István Általános Iskola és Óvodával megkötött együttműködési megállapodás alapján a mozgókönyvtári szolgáltatás keretében, a TÁMOP pályázat nyújtotta anyagi lehetőségeket kihasználva korszerűbbé és használhatóbbá tette Bagod települési és iskolai könyvtárát, polcrendszerét és állományát. A selejtezési munkálatok elvégzése után 2010. novemberében kezdődött el a teljes könyvtári állomány rögzítése a TextLib integrált rendszerben, és mindössze 5 hónap alatt elkészült a kettősfunkciójú könyvtár elektronikus katalógusa. Egyúttal megteremtődött a lehetőség ahhoz is, hogy a helyi könyvtárban bevezessék az elektronikus kölcsönzést. Könyvtárunk a vállalásának megfelelően továbbra is gondoskodik a beszerzések feldolgozásáról és az elektronikus katalógusba való rögzítéséről. A térségben elsőként elvégzett munka eredményét ünnepélyes keretek között mutatta be intézményünk a község és az iskola vezetésének, minden érdeklődőnek.

<http://mozgo.dfmk.hu/aktualis/konyvtaratado-unnepseg-bagodban>

Könyvtári bútorok

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár feleslegessé vált bútorait felajánlotta a könyvtári szolgáltatóhellyel rendelkező településeknek: 1-1 üveges tárló került Batykra, illetve Pölöskére; Merabona állványzat Bagodba, Zalaszentmihályra, Zalaszentlőrincre; dohányzóasztal Kemendollárra; székek szintén Kemendollára és Zalaszentlőrincre.

Könyvbörze

A Göcseji Falumúzeumban 2011. június 5-én a III. Göcseji Randevún hét göcseji község mutatta be a térség népi, gasztronómiai hagyományait és a tradicionális helyi termékeit. A program kapcsolódott az ünnepi könyvhéthez is: a zalaegerszegi kistérségben szolgáltató Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a József Attila Városi Könyvtár munkatársai könyvbörzét rendeztek, kedvezményes áron árusították az állományból kivont könyveket.

Sebestyénné Horváth Margit

JÓZSEF ATTILA VÁROSI KÖNYVTÁR, ZALAEGERSZEG

Rendezvények 2011. 1. félévben:

A TÁMOP projektnek köszönhetően még a tavalyi év őszén indítottuk útjára a középiskolásoknak szóló **irodalomtörténeti sorozatunkat** „A mai magyar irodalom” címmel. Ebben a tanévben - 2010/2011. - a Deák Ferenc SZKI diákjai vesznek részt rendhagyó irodalomóráinkon:

- ❖ 2011. február 10-én **Gombos Péter**, a kaposvári egyetem tanára, gyermekirodalom-kutató mutatta be a mai magyar gyermekirodalmat. Nemcsak a kortárs gyerekirodalom jeles képviselőiről szólt (Lázár Ervin, Csukás István, Békés Pál és mások), hanem olvasmányajánlást is adott (pl. Varró Dániel versei). Kihangsúlyozta a tanár felelősségét és lehetőségeit a kötelező olvasmányok kiválasztásában, melyek nagymértékben meghatározzák a gyerekek olvasási kedvét, és kihatnak a későbbi olvasási szokásaikra is.

- ❖ 2011. március 30-án **dr. Füzfa Balázs**, a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központjának elismert oktatója a posztmodern magyar irodalom témakörében tartott előadást. A modern technikai eszközöket alkalmazó, aktualitásokban is bővelkedő, humort, iróniát sem nélkülöző előadás közel hozta a hallgatósághoz a posztmodern irodalmat, könnyebben megérthették a másképp gondolkodás, a másképp írás jellemzőit.

- ❖ 2011. április 13-án **Petőcz András** számos hazai és nemzetközi díjjal kitüntetett író, költő volt a vendégünk, akivel Gyenes Imre beszélgetett életéről, műveiről, irodalomról. Az előadást az író saját műveiből való felolvasása színesítette. Ezzel a rendezvényt könyvtárunk névadója előtt is tiszteltünk.

- ❖ Május 10-én **Kardos József**, keszthelyi nyugdíjas pedagógus, író, irodalomtörténész Zala megye kortárs irodalmát mutatta be a diákoknak. A „nagy öregeken” (Péntek Imre, Pék Pál, Bán Zsuzsa, Kiss Dénes stb.) túl szólt az ifjabb nemzedékről is részleteket olvasva fel műveikből (Karáth Anita, Szálinger Balázs, stb.).

Március 23-án, immár 18. alkalommal került megrendezésre a középiskolások számára szervezett **„Középiskolai könyv- és könyvtárhasználati vetélkedő”** elnevezésű verseny.

A vetélkedő sikerét igazolja, hogy ez alkalommal is 10 csapat nevezett be a megmérettetésre, nem egy iskola pedig két csapattal is képviseltette magát. A verseny iránti érdeklődés tehát idén is az előző évekhez hasonlóan töretlen.

A másfél órás tudáspróba az Apáczai ÁMK Gimnáziuma 4. számú csapatának győzelmével végződött, holtversenyben a Báthory csapatával, a dobogó második fokán pedig ismét az Apáczai ÁMK Gimnáziumának 1. számú csapata zárt. A mezőny erősségét mutatta, hogy a negyedik helyen mindössze egy pontos különbséggel zártak a Zrínyi Gimnázium diákjai. Minden résztvevő emléklapot kapott, a dobogós helyezettek pedig értékes könyvjutalmat, oklevelet vehettek át.

Könyvtárunkban február és március hónapban három, egyenként 20-20 órás **Internethasználati tanfolyamot szerveztünk** hátrányos helyzetű, álláskereső, alacsony iskolai végzettségű felnőttek részére, összesen 24 fő részvételével. Az alapoktól indulva – számítógép részeinek, különösen a billentyűzet, az egér használatának elsajátítása – eljutnak az Interneten való biztos információkeresésig, megismerkednek a levelezés alapjaival, könyvtárunk elektronikus szolgáltatásaival.

Kereki Judit

JÓZSEF ATTILA VÁROSI KÖNYVTÁR MOZGÓKÖNYVTÁRI ELLÁTÁS

A gondozási körünkbe tartozó 50 könyvtári szolgáltató helyen eddig két könyvbővítésre került sor. Személyi változás, ill. nyugdíjba vonulás miatt 5 községben került sor tételes állomány ellenőrzésre: Gombosszeg, Pusztaderics, Szentkozmadombja, Vasboldogasszony, Zalaháshágy. Számos rendezvény volt a könyvtárakban, többek között számítógépes ismeretekre alapuló tanfolyamok, költészet napi- valamint anyák napi rendezvények szervezésére is sor került.

Tanfolyamok:

- 20 órás alapfokú szövegszerkesztői tanfolyam Zalacsében. Előadó: Dávid Zoltánné
- Alapszintű internet felhasználói képzés 20 órában Bezeréden. Előadó: Szekeresné Farkas Matild.

A két tanfolyamon 17 fő vizsgázott sikeresen, és vehette át a tanúsítványt.

Előadások:

március 23. Zalaháshágy, községi könyvtár: "Ne a szomszéd tudja meg elsőként". Hírportálok bemutatása az Internet Fiesta keretében. Előadó: Pataki Balázs.

- április 8. Gellénháza, Művelődési Ház és Könyvtár: Költészet napja. Zenés irodalmi műsor a falu lakosainak a közreműködésével.

- április 11. Szentkozmadombja: Községi Ház és Könyvtár: Költészet napja. Felolvasó délután a helyi és környező települések lakosainak a közreműködésével.

- április 13. Tófej, Általános iskola: Költészet Napja. H. Horváth Gyula és a Lorenzo Együttes zenés pódiumműsora.
- április 14. Sárhida, Általános Iskola: Költészet Napja. Az Igricek Együttes zenés műsora.
- május 7. Baktúttös, Művelődési Ház és Könyvtár: Anyák napi rendezvény. Közreműködtek a helyi kisiskolások, fiatal felnőttek. Ünnepi beszédet mondott: Pál Éva.

Pál Éva

VÁROSI KÖNYVTÁR LENTI

Felnőtteknek szóló programok 2011. 1. félévben:

Február 4-én **Szabó Ferenc** SJ 80. születésnapjának alkalmából rendezett köszöntésre és ünnepi műsorra vártuk az érdeklődőket. A Római Katolikus Plébániával közösen rendezett estet Gyulavári Adrienn fagotton és Csekéné Bécs Beáta brácsán előadott zeneszáma nyitotta meg. Az ünnepeltet és a közönséget Péntek Imre, a Pannon Tükör főszerkesztője köszöntötte, majd a beszélgetésbe Varga Lászlóné dr. Geresits Gizella költő is bekapcsolódott. A teológus, irodalomtörténész, a Vatikáni Rádió szerkesztőjének gazdag életútjából kaptak ízelítőt a megjelentek a beszélgetés során. Költői munkásságából Szekeres Frigyesné és Dányi József versmondók idéztek fel műveket.

Internet Fiesta 2011

Március 24-én középiskolásoknak igyekeztünk olyan ötleteket adni, amelyek a tanulásban, felkészülésben segíthetik őket. Mindenki ismeri a mondást: „Ha a hegy nem megy Mohamedhez...”. Ha a felhasználó – jelen esetben a középiskolás – valamiért nem tud személyesen elmenni a könyvtárba, az internetnek köszönhetően lehetősége nyílik otthonról is hozzájutni a keresett műhöz, információhoz, ehhez nyújt segítséget például a MEK és a DIA. A MEK, vagyis a Magyar Elektronikus Könyvtár talán az egyik legismertebb az elektronikus könyvtárak közül, megismerése után nagy népszerűsége tette szert a Fiesta rendezvényére hozzánk ellátogató diákok körében is. A keresési lehetőségek és találatok sokféleségét kihasználva kedvükre kalandoztak az érdeklődési területüknek megfelelő művek között. A böngészés öröme ráérezve már egymásnak is segítettek, javasoltak olvasnivalót és együtt nevtünk Karinthy Frigyes sorain, amit közösen hallgattunk meg. Másik választott digitális gyűjteményünk a DIA, vagyis a Digitális Irodalmi Akadémia volt, mellyel megismerkedhettek a fiatalok. A kortárs és legújabbkori magyar irodalom kiemelkedő alkotóinak és életművének megőrzését és online elérhetőségét biztosító digitális könyvtárat is már sok középiskolás diáknak bemutattuk használóképzéseink során. A Fiestára érkezett fiatalok közül többen örömmel fedezték fel a kéziratok megtekintésének, hanganyagok meghallgatásának lehetőségét az életrajzok, művek, bibliográfiák, szakirodalom elérése mellett. Hosszabb időt szenteltünk a közelmúltban elhunyt - haláláig a közeli Rédcisen élő - Utassy Józsefről szóló oldalaknak. Ekkor mesélte el az egyik végzős középiskolás, hogy ő még személyesen is találkozott a Kossuth-díjas költővel a könyvtár által rendezett Utassy-esten. A délután végén azzal a reménnyel zártuk be az internetes oldalakat, hogy újabb minőségi és hiteles információforrásokkal sikerült megismertetnünk a bennünket megkereső középiskolás korosztályt.

Március 25-én és 26-án az idősebb korosztályt vártuk a könyvtárba. A YouTube a fiatalabbak számára már hétköznapivá vált fogalom, használatát többnyire egymástól tanulják, a videómegosztó nyújtotta lehetőségekkel nagyon hamar megismerkednek. Nem így van ez az idősebb korosztályt tekintve, ők a gyermekeik, unokáik tanítgatásai mellett szívesen veszik igénybe a szervezett keretek közti megismerés lehetőségét. Ezt az igényt igyekeztünk kielégíteni, amikor a Fiesta rendezvénysorozatában helyett kapott az egyik legnépszerűbb videómegosztó bemutatása is „És ezt láttad már?” című rendezvényünkön. A YouTube létrejötté, története mellett szóba kerültek felhasználási lehetőségei, milyen területeken (például oktatás) lehetne sikeresen alkalmazni. Az igazi móka ezután kezdődött! Böngészés a tartalmak között, öröm, ha ismerős események, arcok bukkannak fel a felvételeken, humor, zene ... és az idő villámgyorsan elrepült. Már csak a feltöltés módjai, a webkamera alkalmazásának megismerése és a fiók létrehozása fért bele a délutánba, és az ígért „Egyszer talán én is megosztom veletek...”

Idei Fiestás rendezvényeink közül szombaton az E-könyvek világában kalandozhattak látogatóink. Bár minden korosztályt vártunk, mégis a közép- és idősebb korosztály volt kíváncsi a témára. A „Gutenberg találmánya a 21. században” című előadás során az érdeklődők megtudhatták, hogy mit is takar az E-könyv kifejezés, milyen fajtái vannak, mit kell tudni az E-könyv olvasókról. Hasznos értesítéseket szerezhettek beszerzésükről, árukról, az előadó ismertette működésüket, használatukat. Az előadás végén kialakuló beszélgetésben előnyök és hátrányok, érvek és ellenérvek egyaránt szóba kerültek. A közös véleményt így fogalmazták meg a résztvevők: az

olvasó és az adott helyzet határozza meg, hogy a hagyományos vagy a E-könyvet használjuk, mindkettő egyaránt segíthet a cél elérésében, az olvasásban.

A **Magyar Költészet Napja** alkalmából 2011. április 11-én került sor a „Költők bemutatkozása” című találkozóra. Horváth László, Lenti Város Polgármestere köszöntője után Soós József beszélt a Pannon Írók Társasága lenti csoportjának megalakulásáról. Az est folytatásaként a csoport három tagja, Varga Lászlóné dr. Geresits Gizella, Molnár Gábor és Soós József vette át a szót. A városunkban élő poéták meséltek az egybegyűlteknél költői indíttatásukról, hitvallásukról, műveikről. A programot színesítve költeményeiket Magyar Lajos és Dányi József versmondók szövegezték meg.

2011. április 20-án, szerdán 18.00 órakor a könyvtár olvasótermében került sor **Lackner László** lenti születésű író *Vonzalmak és taszítások* című kötetének bemutatójára. A művet Szemes Péter, a Pannon Tükör kulturális folyóirat főszerkesztő-helyettese - aki egyben a kötet szerkesztője is - illetve Soós József költő mutatta be. A mű témáját a szülőhely gyors, a gyermekkori emlékekhez képest olykor drasztikus változása, az ezzel való szembesülés adja, mely a már régen elhunyt apával folytatott képzeletbeli beszélgetésben jelenítődik meg. A szerkesztő által életmű-kötetnek nevezett alkotás bemutatása mellett, - mely több novellát és egy kisregényt is tartalmaz - ízelítőt kaphattunk az író korábbi munkáiból is, áttekintve ezzel Lackner László eddigi pályafutását. Soós József kérdésére válaszolva jövőbeli terveiről is beszélt az író. Többek között új, drámákat tartalmazó kötetének megjelentetésén munkálkodik és továbbra is aktívan részt vesz megyénk irodalmi életében. Az est végén lehetőség nyílt a *Vonzalmak és taszítások* című kötet megvásárlására és a dedikáltatásra is.

A kiemelkedő zeneszerző, zongoravirtuóz születésének 200. évfordulóját ünnepeelve az idei évet **"Liszt Ferenc Emlékév"**-nek nyilvánították. Magyarországon és külföldön is változatos programokkal emlékeznek a XIX. századi zenei élet legsokoldalúbb irányító egyéniségére. Ezen programokhoz csatlakozott könyvtárunk is április 28-án este Balás Endre: Liszt

Ferenc magyarsága című előadásával. A színes - képekkel, zenével, közös énekléssel élvezetessé varázsolt - esten nem csak a híres zeneszerzőt, de az embert is megismerhették vendégeink. Hallhattunk a szülőkről, szerelmekről, gyermekekről, kortársakról, és a szerzetes zeneszerzőről is. Nem maradhatott ki a nemzeti hovatartozás kérdése sem, hiszen Liszt legszívesebben franciául beszélt, szülőfaluja ma Ausztriához tartozik, azonban mindig is magyarnak vallotta magát. Napjainkban igazi európai polgár lenne, a kultúra és zene területén hátrahagyott életműve napjainkban is a legnagyobbak közé emeli, akikre minden nemzet büszke lehet.

"Csontszilánkok" címmel jelent meg **Keszthelyi Jenő** vadászíró, intarziakészítő művész vadásznovellákat tartalmazó kötete. A kötet bemutatójára 2011. május 4-én került sor könyvtárunkban. A történetek élményanyagáról, szereplőiről, az erkölcsi mondanivalóról Berkes Gábor nyugalmazott gimnáziumi tanár beszélgetett a szerzővel, aki már korábban is volt vendége könyvtárunknak. Az estet az elhangzó novellarészletek színesítették, melyeket Magyar Lajos tolmácsolásában hallgathattak meg a résztvevők. A beszélgetés után lehetőség nyílt a kötet megvásárlására és dedikáltatására is.

II. Rákóczi Ferenc születésének 335. és a Rákóczi-szabadságharc bukásának 300. évfordulója alkalmából megemlékezésre került sor a Városi Könyvtár Lenti, a Lenti Honismereti Egyesület, a Rákóczi Szövetség Lenti-Lendvai Szervezete és annak Ifjúsági Szervezete közös rendezésében május 24-én. A Himnusz közös eléneklése után Kovács Béla versmondó szavatelával folytatódott a megemlékezés, majd Horváth László polgármester köszöntötte az egybegyűlteket. Emlékezőbeszédet mondott Nagy Kálmán, a Zala Megyei Közgyűlés alelnöke, Simon Dezső, a Magyarok Világszövetsége Zala megyei elnöke pedig a Rákóczi család tagjainak és a szabadságharc más jeles képviselőinek életéről, politikai szerepéről beszélt. Balás Endre és Gubinecz Ákos énekkel, Zakó Krisztina szavatelával, a Félkötés citerabanda pedig korabeli kuruc dallamokkal gazdagította az estet.

TÁMOP-3.2.4. „Tudásdepó Expressz”

Sikeres, közös pályázat eredményeként valósulhatott meg több felnőtteknek szervezett programunk:

A kézirat tanúsága szerint 1823. január 22-én tisztázta le Kölchey Ferenc a Himnusz kéziratát. Ennek emlékére 1989 óta ezen a napon ünnepeljük a **Magyar Kultúra Napját**. Az idei ünnepség egyben tisztelgés is volt a tavaly elhunyt Kossuth-díjas költő Utassy József emléke előtt, melyen özvegye is részt vett. A vendégeket Horváth László, Lenti város polgármestere köszöntötte, ezután Utassy József életét, költészetét mutatta be az "Életút" című műsor. A költeményeket dr. Bencze Katalin, Dányi József, Magyar Lajos és Szekeres Frigyesné, a megzenésített műveket pedig Tekán Kinga és Orgona László tolmácsolásában hallhatták vendégeink.

Molnár Gábor május 10-én a helyi Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola 11. évfolyamos tanulóinak tartott előadást Hamvas Béláról. Életút, munkásság, gondolatok, a magyar irodalom történetében játszott szerep, elismerés és mellőzés mind helyet kapott a beszélgetésbe hajló találkozón. A fiatal költő és a diákok hamar megtalálták a közös hangot, melyet a személyes – mindkét oldalról elhangzó – költészettel kapcsolatos vallomások is mutattak.

Beethoven IX. szimfóniája negyedik tételének akkordjaival, vagyis az Európai Unió himnuszával kezdődött a könyvtár keddi előadása. Hazánk és Európa történelmének közelmúltban lezajlott meghatározó eseményeit elevenítette fel **Simon Márta** középiskolai történelemtanár "Az európai integráció története és fejlődése" című előadásában május 11-én. A történetek középkorba nyúló gyökerei, a fontosabb évszámok, jeles személyiségek is mind helyet kaptak az előadó által tolmácsolt ismeretanyagban, kiemelve az integráció hazánkat érintő elemeit, negatív és pozitív

hatásait is. Minden korosztály számára érdekes és hasznos tudáshoz juthattak a résztvevők a PowerPoint-os bemutatóval illusztrált előadáson.

Szándék és sors, élet és művészet - **Varga Lászlóné dr. Geresits Gizella** előadása.

Az előadás gondolati középpontjában az emberi sors pszichés erőinek elemzése állt.

Az előadó két kérdés köré csoportosította az ismereteket:

- Milyen a „természet természete”?
- Milyen az emberi psziché természete?

Az első kérdésre adott válaszban – bevezetésül – két ellentétes világmagyarázat tárult fel: egyfelől mechanikus (indiai kozmológia, európai mechan. materializmus), másfelől organologikus (J. de Chardin evolúció-tana, valamint Tillich és Max Scheler szeretet-filozófiája). Ezt követően az előadó az emberi psziché „működését” mutatta be, többféle pszichológiai koncepció szerint (Freud és Jung psziché-modellje, azaz a tudatképek különbsége, Eric Berne személyiségtipológiája, valamint Szondi Lipót sorspszichológiája; hivatkozások: V. E. Frankl, Michaels Daniels).

Az előadás harmadik témaköre: Kosztolányi *Édes Anna* című regényének, valamint a Ranódi-féle filmváltozatnak lélektani elemzése. (Anna és a Self, anima-animus-erők, Anna animusának elsorvadása, Anna sorsvesztése, „bűne”, Vizyné, Vizyék bűne.)

Ugyancsak ennek a pályázatnak a keretében valósult meg 2011. március 1. és május 14. között a „Könyvtárhasználatra irányuló digitális és információkeresési készségeket fejlesztő program”, négy alkalommal – alkalmanként húsz órában – összesen 25 fő részvételével.

Baksa Melinda

Gyermekprogramok 2011. 1. félévben

Internet Fiesta 2011

Idén negyedik alkalommal csatlakozott könyvtárunk az Internet Fiesta országos rendezvénysorozatához. A március 22-26. közötti időszakra több programot is szerveztünk, amelyekkel minden korosztályt igyekeztünk megszólítani.

Kedd és szerda délutánján elsősorban az óvodás-kisiskolás korosztályt, illetve a szülőket-nagyszülőket vártuk. Március 22-én kedden kislányoknak, anyukáknak és nagymamáknak mutattunk meg néhány érdekes oldalt „Belépés csak hölgyeknek!” elnevezésű programunkon. Játék, zene, versek, mondókák és mesék mind elérhetők a világhálón, a keresgélés, mesenézés tartalmas szórakozást, közös élményt adott a résztvevőknek. A házi szavazáson legkedveltebb oldalként az „egyszervolt.hu”-t jelölték meg a hölgyek. A logikai játékok, fejtörők, klasszikus és új versek és mesék között mindenki talált kedvére valót. A kezdeti visszafogottság elmúltával pedig többen is bemutatták saját kedvenc internetes játékukat nekünk könyvtárosoknak is.

Hogy az erősebb nem se maradjon ki a játékból, „Belépés csak uraknak!” című programunkkal őket vártuk szerda délután a könyvtárba. Izgalmas és erőszakmentes játékokat ajánlottunk vendégeinknek, illetve kértük-kérdeztük az ő ötleteiket, javaslataikat is. Legkedveltebb játéknak a „Farmerama” bizonyult, aminek rejtelseibe együttesen - gyerekek és könyvtárosok - igyekeztük beavatni a felnőtt korosztály tagjait. A közös játék során nem csak a virtuális térben kalandoztunk, az idősebbek szívesen meséltek saját gyermekkori műanyag állatkákból álló vagy éppen papírból kivágott és felépített farmjukról. A másik kedvelt lap a „lego.com” volt, ahol elsősorban az óvodások böngésztek az oldal kínálatában. Itt a már meglévő otthoni legokészlethez is kereshettek új kiegészítőket, rejtvényeket oldhattak meg, ügyességi vagy építő játékokban próbálhatták ki ügyességüket.

A **József Attila Versmondó Verseny** területi fordulójának megrendezése már hagyománnyá vált könyvtárunkban. Az idei megmérettetésre március 22-én, 14.00 órai kezdettel került sor a könyvtár olvasótermében. A hagyományokhoz híven két korcsoportban mérhették össze tehetségüket a Lenti és vidéke általános iskoláinak felső tagozatos diákjai. Az 5-6. osztályos korcsoport kötelező verse ebben az évben József Attila: Gyöngy című költeménye, a 7-8. osztályosoké pedig a Csudálkozunk az életen című verse volt. A kötelező verseken túl egy-egy szabadon választott költeménnyel is készültek a versenyzők. Sok-sok színvonalas és élményteli produkcióban gyönyörködhattunk, így a zsűrinek sem volt könnyű dolga. A szavalatokat a zsűri elnöke, Dányi József versmondó, továbbá Horváth Erzsébet nyugalmazott tanár és Német Józsefné, a Városi Könyvtár Lenti igazgatója értékelte.

Április 16-án, szombaton délután **húsvéti játszó-házba** vártuk azokat a gyerekeket és felnőtteket, akik szeretik a meséket és szívesen kézműveskednek. A rendezvény „nyitányaként” a Pro Arte Kulturális Egyesület Napvirág Bábcsoportjának előadásában a „Hogyan akart a süni nyúl lenni” és „A nagyhatalmú sündisznócska” című meséket nézhették meg azok, akik elfogadták meghívásunkat.

A vidám előadás után két helyszínen is kipróbálhatták kez ügyességüket a gyerekek és szüleik, nagyszüleik is. Készíthettek formalyukasztóval könyvjelzőt és ablakdísz a könyvtárosok, krepp papírból nárciszt, színes kartonból kiscsibét a bábcsoport tagjainak segítségével. Vendégünk volt Kerekes Józsefné dekoratőr is, akivel tojásnyuszikát és tojásból húsvéti asztaldísz lehetett készíteni. Ezen kívül megcsodálhatták egyedi festésű tojásokból és grafikákból álló kiállítását is, amely 2011. április 30-ig látható a könyvtárban.

TÁMOP-3.2.4. „Tudásdepó Expressz”

Sikeres, közös pályázat eredményeként valósulhatott meg több, gyermekeknek szervezett programunk.

2011. április 18-án, 14.00 órai kezdettel került megrendezésre az **Európai Népek Meséi – Hetedhét Ország Mesemondó Verseny**. A versenyen a lenti és a város környéki települések alsó tagozatos - 2., 3. és 4. osztályos - diákjai mutathatták meg tehetségüket. Hét általános iskola összesen 23 tanulója mérettetett meg a 3 tagú zsűri előtt, melynek elnöke Tóth Sándorné pedagógus, további két tagja pedig Nagy M. Katalin meseíró és Porédos Zsolt pedagógus volt. Európai népek meséinek széles palettája került a hallgató közönség elé; számos szép, érdekes és humoros történetet hallhattunk a jól felkészült mesemondók élvezetes előadásában. Ahogy a zsűri elnöke az értékelésében megjegyezte, az idei „Csillag születik” tehetségkutató versenyről már lecsúsztak a versenyzők, produkcióikkal bátran szerepelhettek volna ott is. Tartalmas, szép délutánt töltöttek el vendégeink, szülők, nagyszülők, ismerősök, akik nem csak meghallgatni, hanem bátorítani is jöttek a gyerekeket.

Visszatérő vendégként üdvözölhattuk könyvtárunkban **Bosnyák Viktória** gyermek- és ifjúsági író, műfordítót. A 2011. május 6-án megrendezett, „Tündérboszorkány” című író-olvasó találkozón a város 4., 5., és 6. osztályosainak egy csoportja várta nagy izgalommal sokuk kedvenc meseíróját. A gyerekek nem csak hallgatták az író szavait, hanem érdeklődő kérdéseikkel be is kapcsolódtak a programba, s bizonyosságot tettek arról is, hogy jól felkészültek irodalmi munkásságának témájából. Az író érdekes részleteket árult el arról, hogy hogyan születtek a könyvei, például: honnan jöttek az alapötletek vagy kikről mintázta a szereplőket. Bosnyák Viktóriának nem csak a „Tündérboszorkány” című kötetével ismerkedhettek meg a gyerekek, hanem a trilógia további két részével, a „Klott Gatyá, ne fárasz!” és az „Analfa visszatér” című ifjúsági regényekkel is. A regények bemutatását az azokból készült családi mozifilmek részletei tették színessé. A nebulók ízelítőt kaphattak a kisgyermekeknek szóló „Mantusok” és a „Budapesti kis boszorkány” című, angol nyelven is megjelent mesékből is. Szó esett az író meseregény-sorozatairól is, melyek közül az „Amikor kivirágzott a fánk fánk” című műből forgatókönyv is készült, s az abból készült televíziós gyermekműsort hamarosan műsorára tűzi a Magyar Televízió. A filmben szereplő zeneszövegeket ugyancsak Bosnyák Viktória írta, s Tolcsvay László zenésítette meg azokat, melyek közül egyet meg is hallgathattak a gyerekek. Nagyon jó hangulatban telt el a délután, Bosnyák Viktória varázslatos személyisége elbűvölt minden résztvevőt. A program végén számos gyerek kapott kedvet ahhoz, hogy az élmény örök emlékeként dedikáltassa, s hazavigye az író valamelyik könyvét.

Burindáné Tyukodi Enikő - Czigány Judit

VÁROSI KÖNYVTÁR LENTI MOZGÓKÖNYVTÁRI ELLÁTÁS

A városi könyvtárban az Új szolgáltatások Zala megye könyvtáraiban – élethosszig tartó tanulás támogatása könyvtári környezetben TÁMOP -3.2.4-08/1-2009-0068 és a Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra fejlesztése – Zalai Tudástár létrehozása TIOP -1.2.3.-08/1-2008-0077 pályázatokkal valósult meg a TEXTLIB könyvtári rendszer további fejlesztése modulok megvásárlásával, többek között a kistérségi modul telepítésével. Ez tette lehetővé a novai iskolai könyvtári állomány retrospektív rekordfelvitelét.

A 10 000 rekord felvitele a novai kettős funkciójú (községi és iskolai) könyvtári feladatokat ellátó szolgáltató hely állományának az elektronikus katalógusban való rögzítését jelenti.

Jelentősebb felújítás az első félévben Lendvajakabfa községben történt.

A könyvtárnak is helyet adó közösségi épület hőszigetelése, nyílászáróinak cserélése, külső-belső festése 1 millió forinttal költségvetéssel mozgókönyvtári állami normatív támogatásból és önerőből valósult meg.

2011-ben folytatódtak a szolgáltató helyeken a személycserék. Január hónapban 6 községben történt változás a könyvtár vezetésében.

Alsószerűsében Pongrácz Endréné, Bagladon Babolcsai Ottó Károlyné, Barlahidán Háriné Vida Hajnalka, Csertalacson Kovács Gyuláné, Csömödérben Deveczné Pető Marianna, Márokvöldön Bedő Katalin lett az új könyvtáros. Szerencsére a változások olyan helyeken következtek be, ahol a könyvtárosok nem vettek részt a mozgókönyvtári szolgáltatás bevezetése után szervezett számítógépes tanfolyamainkon.

Az új és a régi könyvtárosaink a bevált rendezvényeik, programjaik mellett törekednek színvonalas, más hagyományteremtő rendezvények, programok szervezésére is. Például a csömödéri könyvtárban a tavasszal indított változatos témákból összeállított népfőiskola jellegű előadássorozatot szeptemberi kezdéssel folytatják.

Reszneken a 2011. február 14-én Nagy M. Katalinnal szervezett író-olvasó találkozó mellett minden hónapban különböző programmal várták a település lakosságát a könyvtárba, februárban farsangi rendezvénnyel, áprilisban húsvéti tojásfestéssel egybekötött gyermekfoglalkozással, májusban anyák napi köszöntéssel.

Rédics községben a helyi kötődésű Utassy József Kossuth-díjas költőről nevezték el a helyi könyvtárat.¹

Kistérségünkben ez már a második olyan könyvtárunk, a csesztregi Paksa Imre Községi és Iskola Könyvtár után, ahol a tisztelet és a megbecsülés jeléül nevet adtak könyvtárunknak az ott élő lakosok.

Stéber Ferencné Csögi Ágnes

¹ Erről szóló írásunk a Tudósítások között a 49. oldalon olvasható (a szerk.)

FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR, KESZTHELY

Rendezvények 2011. 1. félévben

Január 20.

„Hagyomány a divatban” címmel Rezesné Czinderi Andrea és Rezes Gábor zenés megnyitóval megrendezett viselet kiállítása.

Január 24.

Cséby Géza: A csend visszhangjai: Lengyel költők a XX. és XXI. század fordulóján című kötetének bemutatója.

Közreműködött: Varga Endre fuvolaművész és Kalapos István.

Január 26.

A Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett „Költőnek lenni itt” című előadás.

Köszöntőt mondott: Ruzsics Ferenc, Keszthely város polgármestere.

Vendégeink voltak: Baranyi Ferenc Kossuth-díjas költő; Vecsey Kiss Mária, a Kezében a kereszt, oldalán ősi kard című kötet szerzője; Kemény András, a Papirusz Book Kiadó vezetője; Kassai Franciska költő, előadóművész.

Február 3.

Takáts Gyula emlékest – a költő születésének 100. évfordulója alkalmából.

Köszöntőt mondott: Biró Róbert, Balatongyörök polgármestere.

A költőre emlékezett: Pomogáts Béla irodalomtörténész; Kiss László Béla (2002-2010 között Balatongyörök polgármestere); Németh István Péter irodalomtörténész.

Közreműködtek: A Balatoni Borbarát Hölgyek Egyesülete; Pintér László – vers; Dr. Kovács Pál – tárogató.

Február 11.

Lélek Viktor festménykiállításának megnyitója.

A kiállítást megnyitotta: Osvald Bálint a GKMK igazgatóhelyettese.

Közreműködött: Vid Győző – klarinét; Németh Veronika – vers.

Február 21.

Takács Andrea: Benső kastély című kötetének bemutatója.

Közreműködtek: a Festetics György Zeneiskola tanárai.

Március 4.

A „Szép magyar beszédért” Alapítvány kuratóriuma által - a határainkon túl élő magyar írók, költők műveiből - rendezett vers- és prózamondó verseny.

Március 7.

Dr. Boda László Gyulai Pál-díjas író, eredetkutató, filozófus: Az Ugorok című kötetének vetített képes bemutatója.

Március 22.

Mikola Violetta rajzkiállításának megnyitója.

A kiállítást megnyitotta: Dencs Judit festő.

Közreműködtek: A Festetics György Zeneiskola növendékei – Kalmár Barbara, Szelestei Hanna, Kondorosy Blanka, Fehér Csenge.

Felkészítő tanár: Alföldiné Szelestei Ágnes

Március 24.

Jocha Károly: Bronzérmes győztesek című könyvének bemutatója.

Vendégeink voltak: Pádár Ildikó olimpiai ezüst- és bronzérmes kézilabdázó; Szalai Gyöngyi többszörös csapatvilágbajnok, olimpiai bronzérmes párbajtőröző.

A szerzővel és a vendégekkel beszélgetett: Dr. Iglódi Endre a Csík Ferenc Olimpiai Baráti Kör Egyesület alelnöke.

Április 6.

József Attila megyei szavalóverseny keszthelyi fordulója.

Április 14.

Pálfalvi Nándor: Hogyan bírod? És Bárányaim a kertben című köteteinek bemutatója.

A könyveket méltatta: Kardos Gy. József költő.

Díszvendég: Doór Zoltán, a Gladius Kiadó igazgatója.

Közreműködött: A Csicseri éneklőcsoport (Gyenesdiás) – vezető: Csordásné Fülöp Edit

Április 29.

Vendégünk: Kányádi Sándor Kossuth-díjas erdélyi költő.

Köszöntőt mondott: Ruzsics Ferenc Keszthely város polgármestere.

Közreműködött: Joós Tamás.

Május 6.

„SEGÉLYKIÁLTÁS” címmel óvodások, általános iskolások és középiskolások részére meghirdetett megyei képzőművészeti és irodalmi pályázat eredményhirdetése és a művek kiállítása. A pályázat kiírója Keszthely Város Helyi Védelmi Bizottsága és a Keszthelyi Polgári Védelmi Kirendeltség. Fővédnöke: Manninger Jenő országgyűlési

képviselő, a Zala Megyei Közgyűlés elnöke. Védnöke: Ruzsics Ferenc, Keszthely város polgármestere. A díjakat átadta: dr. Horváth Teréz – Polgármesteri Kabinet osztályvezetője és Kósa István – polgári védelmi alezredes kirendeltség-vezető. Közreműködött: Daloskedvűek Klubja (Csány-Szendrey ÁMK, Keszthely) – vezető: Gyulassyné Nagy Henriett

Május 19.

ZÖLD ZALA megyei környezetvédelmi vetélkedő döntője az „Erdők Nemzetközi Éve” jegyében.

Kalmárné Amberg Xénia

FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR GYERMEKKÖNYVTÁR, KESZTHELY

Programok 2011. 1. félévben

Január 12.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány II. forduló: „Az égbolt lakói”
Január 13.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány III. forduló: „Olvasni jó”
Január 21.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány III. forduló: „Olvasni jó”
Január 25.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány III. forduló: „Olvasni jó”
Január 27.	Író-olvasó találkozó Petőcz Andrással
Február 10.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány III. forduló: „Olvasni jó”
Február 16.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány I-II. forduló eredményhirdetése, díjátadás
Február 24.	Drámapedagógiai foglalkozás speciális igényű tanulók részére: Regényrészlet feldolgozása
Március 8.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány IV. forduló: „Közlekedj okosan!”
Március 10.	Drámapedagógiai foglalkozás speciális igényű tanulók részére: „A legszebb hang: az énekszó!”
Március 10.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány III. forduló: „Olvasni jó”
Március 10.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány IV. forduló: „Közlekedj okosan!”
Március 22.	Varázslatos karosszék: A gyermekkönyvtár tavaszi díszbe öltöztetése
Március 23.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány IV. forduló: „Közlekedj okosan!”
Március 23.	Varázslatos karosszék: Virágdíszek készítése
Március 25.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány IV. forduló: „Közlekedj okosan!”
Március 22.	Varázslatos karosszék: A gyermekkönyvtár tavaszi díszbe öltöztetésének folytatása
Március 30.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány IV. forduló: „Közlekedj okosan!”
Április 4.	József Attila megyei versmondó verseny területi fordulója
Április 8.	Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány III. forduló eredményhirdetése, díjátadás

- Április 12. Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány IV. forduló: „Közlekedj okosan!”
- Április 12. Varázslatos karosszék: A gyermekkönyvtár húsvéti díszítése
- Április 13. Varázslatos karosszék: Húsvéti kézműves foglalkozás
- Április 15. Költészet napi rendezvény: „Tavaszi zsongás” író-olvasó találkozó Kanizsa Józseffel és Király Lajossal
- Április 29. Varázslatos karosszék: Anyák napi ajándékkészítő kézműves
- Május 3. Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány V. forduló: „Felfedezem a Balatont”
- Május 13. Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány V. forduló: „Felfedezem a Balatont”
- Május 12. Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány V. forduló: „Felfedezem a Balatont”
- Május 19. Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány V. forduló: „Felfedezem a Balatont”
- Május 20. „Az én világom”: Pontyos Kata 3. osztályos tanuló rajzkiállításának megnyitója
- Május 26. Olvasás- és könyvtár-népszerűsítő kampány V. forduló: „Felfedezem a Balatont”
- Június 3. Gyermekkönyvnapok: Ambrus Zsófia „Tintiri a zoknitündér” című könyvének drámajátékkal egybekötött bemutatója

Magyar Szilvia

FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR, MOZGÓKÖNYVTÁRI ELLÁTÁS

Tavaszi kézműves foglalkozások:	Dióskál:	2011. április 7.
	Gétye és Mihályfa:	2011. április 21.
	Zalacsány és Tilaj:	2011. április 27.

Foglalkozás az óvodásoknak Dióskálon

FÁKLYA MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR, LETENYE

Rendezvények 2011. 1. félévben

Február

Február, a farsang jegyében

„Maskarások, bolondok, rázzátok a kolompot” címmel a könyvtár gyermekrészlegében régi farsangi szokásokat, jelmezeket felvonultató kiállítás várta az érdeklődőket.

„Orrom krumpli, hajam kóc...” – az alsó tagozatos diákoknak hirdetett rajzpályázatra érkezett alkotásokból készült tárlat szintén sok látogatót vonzott.

„Itt a farsang, áll a bál” – a farsangi programok zárásaként kézműves játszóházban farsangi díszeket készíthettek a gyerekek.

Március

Képzőművészeti kiállítás

A helyi zeneiskola növendékeinek rövid műsorát követően Halmi Béla, Letenye Város Polgármestere és Dömök József FMHK igazgató nyitotta meg Drienyovszky János, budapesti szobrászművész - az organikus univerzum sokszínűségét ábrázoló - szoborkiállítását.

Költészet Napja Letenyén

A Költészet Napi József Attila versmondó versenyre 2011. március 25-én került sor a letenyei Városi Könyvtárban. A letenyei kistérség 5 iskolájából 37 versmondó érkezett a területi döntőre. A Varga Attila versmondó által vezetett zsűri 2 kategóriában értékelte a résztvevőket, akik közül a legjobbak a Nagykanizsán megrendezésre kerülő megyei fordulóban képviselték térségünket. Ők: Molnár Tamás és Kovács Nóra letenyei tanulók, valamint Gresa Lilla a muraszemenyei általános iskola tanulója.

Társadalomtudományi Hetek

Dr. Ferenczy Sándor, a TIT Városi Szervezete elnöke tartott mindenki számára nyitott előadást, Váraink a múltban és a jelenben címmel. Az ingyenesen látogatható ismeretterjesztő programra a Társadalomtudományi Hetek 2011. rendezvénysorozat részeként kerül sor.

130 éve született Bartók Béla

Bartók Béla születésének évfordulójáról a zeneszerző életét és munkásságát bemutató tárlókiállítással emlékeztünk meg.

Április

Szivárvány ország

„A vuvuzelák földje” címmel a Dél Afrikai Köztársaságba kalauzolta diavetítéses előadásával az érdeklődőket Dr. Gyuricza László, a PTE TTK egyetemi docense, a Magyar Földrajzi Társaság Zalai Osztályának elnöke.

A rendezvény a TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0068 projekt támogatásával valósult meg.

„Rózsa, rózsa, szép virágszál, szálló szélben hajladozzál”

Óvodások és alsó tagozatos diákok kézműves foglalkozás keretében elevenítették fel a húsvéti hagyományokat, népszokásokat.

Május

„Szív adja szívnek szívesen”

A városi majális keretében anyáknapi kézműves foglalkozással várták a kicsiket és nagyokat a városi könyvtár munkatársai.

Ünnepi Könyvhét

ÜVEGGOLYÓK – Joós Tamás énekmondó interaktív gyermekműsorában többek között Ágai Ágnes, Bella István, A.A. Milne, Gazdag Erzsébet és Kányádi Sándor megzenésített verseivel ismerkedhettek a gyerekek.

A rendezvény a TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0068 projekt támogatásával valósult meg.

FullExtra - Amatőr Irodalmárok Klubja „A vén platán” címmel vers- és prózaíró versenyt hirdetett. A helyezettek díjazására, a beérkezett pályázatok bemutatására ünnepi nyilvános irodalmi est keretében került sor.

JÚNIUS

Ünnepi Könyvhét

„VADRÓZSÁK”

200 éve született Kriza János (1811-1875) püspök, költő, népdalgyűjtő. A városi könyvtárban az érdeklődők a néprajzkutató életútját, munkásságát tárló kiállításon ismerhették meg.

CSONTSZILÁNKOK - kötetbemutató

A Lentiben élő Keszthelyi Jenő vadásznovellákat tartalmazó kötetét Berkes Gábor, nyugalmazott gimnáziumi tanár mutatta be az érdeklődőknek. Az író-olvasó találkozón Timár József tolmácsolásában hangzottak el részletek a kötetből.

Molnárné Pfeiffer Edit

„SALLA” MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR, ZALALÖVŐ

A Magyar Kultúra Napját 1989 óta január 22-én ünnepeljük. Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le Szatmárcsukén a Himnusz kéziratát. A zalalövői művelődési központ is ennek jegyében állította össze ünnepi műsorát, melyre 2011. január 21-én került sor. A rendezvény a „Magyarság” címmel meghirdetett rajzkiállítás megnyitójával és eredményhirdetésével vette kezdetét. A megjelenteket Balaskó Árpád képzőművész köszöntötte a Himnusz keletkezésének napját méltatva, és értékelte a kiállított rajzokat, melyek közül a zsűri hat alkotás készítőjét díjazta: Marton Zoltánt, Merth Henriket, Tóth Benedeket, Simon Ramónát, Tóth Alexandrát, Tóth Patríciát és Hargita Virágot. Az ünnepi megemlékezés este 6 órától folytatódott Konczér Katalin, a Zala Megyei Közművelődési Intézmény igazgatójának köszöntő beszédével, melyben a kultúra napjának nemzeti jelentőségét, s a hagyományok megőrzésének fontosságát hangsúlyozta. Ezt a zalalövői Gergály Gábor, elsőkönyves szerző, Senandir- A háború démonai című könyvének dedikálással egybekötött könyvbemutatója követte. A műsor méltó zárásaként a zalaegerszegi Énekmondó Együttes zenés versfeldolgozásokkal szórakoztatta a hallgatóságot.

Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezés alkalmat adott a zalalövőieknek arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljenek évezredek hagyományainknak, nemzeti tudatuk erősítésének, a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékek továbbadásának.

Február 27-én mesehősökkel, királylányokkal és lovagokkal is találkozhatott, aki ellátogatott a zalalövői Salla Művelődési Központba. A mulatságra érkezőket vidám gyerekzsivaj fogadta, nagy volt ugyanis a tülekedés a fánk-asztalnál, mely „alapfelszerelésnek” számít minden **farsangon**. A délután a kézműves asztaloknál kezdődött: álarcokat, maszkokat készíthettek, sőt az üvegfestést is kipróbálhatták az alkotni vágyók. Mindeközben az alapfokú művészeti iskola csoportjai szórakoztatták a résztvevőket látványos és vidám táncprodukcióikkal. A felnőttek sem maradtak ki a mulatságból, hiszen a szervezők tárt karokkal vártak mindenkit a táncházba és az Énekmondó együttes zenés műsorára. A délután egyik legfontosabb eseménye, a jelmezverseny idén is nagyon sokszínűre sikeredett, ezzel igencsak nehéz perceket szerezve a zsűrinek. Végül három jelmez került díjazásra: a kis méhecske, a néger lányok, és Robin Hood kaptak jutalmat az ötletes maskarákért, melyek mindegyike saját kézzel készült. A nap vége felé közeledve nagy izgalmat keltett a gyerekek körében, mikor kisorsolták azokat az ajándékokat és apróságokat, melyeket nem nyert meg senki. Így azok sem tértek haza üres kézzel, akiknek nem volt szerencsájük a tombolán, nem is beszélve az együtt töltött délután során szerzett élményekről, melyek többet érnek bármilyen játéknál vagy csokinál.

A családi farsang résztvevőinek tehát igazi kikapcsolódást és feltöltődést jelentett ez a vasárnap délután, mely reményeink szerint jövőre is ugyanilyen színesen és vidáman fog telni.

1964 óta József Attila születésnapjára emlékezve ünnepeljük a **költészet napját** április 11-én.

A „Salla” Művelődési Központ és Könyvtárban évek óta hagyomány, hogy egy rövid megemlékezéssel tisztelegnek a költő születésnapján, illetve ezen a napon kerül sor a szeptemberben meghirdetett könyvtári játékok eredményhirdetésére is.

Az ünnepség nyitányaként Varga Réka és Magyar Boglárka szavalt el egy-egy József Attila verset, ezt követte Sebestyén Horváth Margit, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár könyvtárosának köszöntője.

Az idén tizedik alkalommal meghirdetett megyei levelezős játék a „Letűnt korok nyomában” címet kapta, így a versenyzők a történelem nagy korszakaival ismerkedhettek meg a feladatok segítségével. Természetesen az Internet is szerepet kapott a fordulók során, ugyanis ma már elengedhetetlen, hogy a diákok tudjanak tájékozódni a világhálón.

A felhívást szeptemberben küldték ki a megye összes általános iskolájának, a Vegyesházi királyaink című játékkal egyetemben. A versenyzők közül a legkiválóbbakat, az első 5 helyezettet értékes könyvekkel jutalmazták, melyeket Sebestyén Horváth Margit adott át.

Szintén az idei tanévben hirdették meg a mondaíró pályázatot, mely „A smaragdlombú fa” címet kapta. A pályázóknak ennek megfelelően egy smaragdlombú fával kapcsolatos történetet kellett írniuk, maximum 3 oldalban. A 16 indulóból az első három helyezettet, valamint egy különdíjas munkát díjaztak könyvvel.

A levelezős játék díjazottjai:

1. Varga Dóra, Zalalövői Általános Iskola
2. Mészáros Tekla, Öveges József Közép-Zalai Általános Iskola, Páka
3. Molnár Levente Péter, Andrassy Gyula Általános Iskola, Letenye
4. Varga Réka, Zalalövői Általános Iskola

5. Czémán Bálint, Mindszenty József Általános Iskola és Gimnázium, Zalaegerszeg

A mondaíró pályázat díjazottjai:

1. Nagy Gergely, Bolyai János Általános Iskola, Nagykanizsa
2. Szabó Rebeka, Csányi-Zrínyi Általános Iskola, Zalaszentgrót
3. Kovács Viktória, Szent László Oktatási Központ Túrje
4. Csamári László, Dél-Zalai Általános Iskola, Becsehely

A zalalövői „Salla” Művelődési Központ idén is megrendezte az óvodások körében igen csak népszerű **versmondó versenyt**, melyen a zalalövői mellett a bagodi, hegyhátszentjakabi és zalacsébi ovisok is képviseltették magukat. A kiírásnak megfelelően a tavasz volt a téma, így az évszokról szóló versekkel szerepelhettek a kicsik.

A szervezők nagy örömeire 31 gyerkőc szerepelt a versenyen. A szereplőkre kíváncsiak voltak a csoporttársaik, szülők, nagyszülők, akik a zsúfolásig megtelt teremben tapssal jutalmazták a versmondókat.

A zsűri elnöke Ecsedy Erzsébet, a Hevesi Sándor Színház színművésze nyitotta meg a rendezvényt, pár kedves szóval biztatva a gyerekeket, akik a szünetben Dervalics Katával és Kronekker Zsuzsannával játszottak és énekeltek. A szereplők nyugodtan, jól felkészülten adták elő szavalataikat.

A zsűrinek idén is nehéz dolga volt, hiszen mindegyik versenyző ügyesen és bátran szerepelt. Hosszú tanakodás után az alábbi versmondók részesültek jutalomban: Vass Csanád (Bagod), Simon Lolita (Bagod), Molnár Alexa (Zalalövő). Ékes bizonyíték a szoros mezőnyre, hogy a szokásos egy helyett két gyerek kapott különdíjat: Péter Bálint (Hegyhátszentjakab) és Furák Tamara (Zalacséb).

Valamennyi versenyző emléklappal, apró ajándékokkal, és reméljük, kellemes élménnyel tért haza.

Takács Lili

TARTALOMJEGYZÉK

NEKROLÓG	• Gaál Károly	3
	• Németh Edit	
ÜNNEPELŐ KÖNYVTÁRAK	• Gál Erzsébet: Évfordulóink éve. A 60-éves Halis István Városi Könyvtár a 10 éve épült „könyvtárpalotában” ünnepelt	5
MŰHELY	• Sebestyén Horváth Margit: Zala megye könyvtári ellátása 2010-ben a statisztika tükrében	10
	• Kiss Gábor: A könyvtári szakfelügyeleti vizsgálatok tapasztalatai Zala megyében (2002-2010)	18
	• Sebestyén Horváth Margit: A TextLib kistérségi kiszolgáló program használatának bevezetése a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban	26
	• Devecz Lászlóné: „Ráncfelvarrás” a Deák Ferenc Megyei Könyvtár honlapján	31
	• Fejesné Szabó Piroska: Honlap-kalauz. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárának új honlapjához	33
	• Sebestyén Horváth Margit: Mozgókönyvtári ellátás a honlapon. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár új internetes szolgáltatása	36
	• Oláh Rozália – Tóth Renáta: Olvasásfejlesztés „Másképp – Máshogyan” a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban	38
TUDÓSÍTÁSOK	• Oláh Rozália: A Cimbora Klub évzáró kirándulása	40
	• Fejesné Szabó Piroska: A Cimbora Klub vendége volt Rosta Géza előadóművész	43
	• Molnárné Pfeiffer Edit: Sokszínű programkínálat a letenyei könyvtárban	46
	• Erdei Lajosné: Könyvtári névadó Rédicsen	49
	• Horváthné Nagy Elvira: Rendezvények a zalakarosi könyvtárban	51
	• Magyar Szilvia: Olvasás- és könyvtár-népszerűsítés	55
	• Nitsch Erzsébet: József Attila Megyei Versmondó Verseny. Nagykanizsa, 2011. április 9.	59
	• Fejesné Szabó Piroska: Vendégünk volt Balogh József költő, tanár	60
	• Fejesné Szabó Piroska: „Te is olvass velünk!”	62
	• Spanyol Andrea: A könyveket ünnepeltük Zalaegerszegen is	64
	• Czirákné Tóth Edit: Tavaszi rendezvények az Apáczai ÁMK Könyvtárában	65
	• Dömök József: „Együtt-működünk!” Kistérségek összefogása a közösségek építéséért. TÁMOP-3.2.3-09/2-2010-0016	67
FIGYELŐ		68
HÍREK		69